

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในเขตกรุงเทพมหานคร

मुखरिन्तर् हवग

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในเขตกรุงเทพมหานคร

.....
นางมุขรินทร์ หวง
ผู้วิจัย

.....
รองศาสตราจารย์ณัฏฐ์ สุริยมณี
Ed.D
ประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกพร นุ่มทอง
Ph.D.
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นักรบ ระวีการณ์
ค.ม.
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
ศาสตราจารย์ นพ. บรรจง มไหสวริยะ
พ.บ.
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย

.....
รองศาสตราจารย์สมคิด อิศระวัฒน์
Ph.D.
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาคู่มือและการศึกษาต่อเนื่อง
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในเขตกรุงเทพมหานคร

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง

วันที่ 12 พฤษภาคม 2551

.....

นางมยุรินทร์ หวง

ผู้วิจัย

.....

อาจารย์ชุตินา วงษ์สวัสดิ์

ศศ.ค.

ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

รองศาสตราจารย์ณัฏฐ์ สุริยมณี

Ed.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกพร นุ่มทอง

Ph.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นักรบ ระวีการณ์

ค.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ศาสตราจารย์ นพ. บรรจง มไหสวริยะ พ.บ.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

รองศาสตราจารย์สุรีย์ กาญจนวงศ์ Ph.D.

คณบดี

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นฤนันท์ สุริยมณี ประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นักรบ ระวีการณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นุ่มทอง รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด อิศรวุฒัน ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่อง จนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจแก้ไข ให้คำแนะนำการ ปรับปรุงเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณนาย เจียนจง หวง สามิที่ได้สนับสนุนทั้งทุนทรัพย์และแรงใจ ตลอดจน ช่วยเหลือดูแลบุตรแทนผู้วิจัยจนกระทั่งผู้วิจัยประสบความสำเร็จ ทำนี่ยุ่ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา น้องชาย น้องสาว และบุตร ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจเสมอมาจน สำเร็จการศึกษา

มุขรินทร์ หวง

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร
(THE GUIDELINES OF MANDARIN CHINESE INSTRUCTION FOR UPPER SECONDARY SCHOOLS
IN BANGKOK METROPOLIS)

มุขรินทร์ หวง 4836783 SHAC/M

ศษ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : นฤนันท์ สุริยฉิม, Ed.D., นักรบ ระวังการณ์, คม., กนกพร นุ่มทอง, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางตลอดจนหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจำนวน 23 คน ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง จำนวน 43 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง จำนวน 330 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นดังนี้ 1). ด้านหลักสูตร 2).ด้านครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ครูผู้สอนภาษาจีน และนักเรียน มีความพอใจอยู่ในระดับมาก 3).ด้านผู้เรียน ครูผู้สอนและนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกัน 4).ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 5).ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน 6).ด้านการประเมินผล ครูผู้สอนภาษาจีนและนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นดังนี้ 1). ด้านหลักสูตร ควรพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อใช้ในสถานศึกษา 2).ด้านครูผู้สอน ทางโรงเรียนควรมีครูประจำการและครูควรพัฒนาเทคนิคการสอน 3).ด้านผู้เรียน ผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียนมากขึ้น 4).ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรจัดกิจกรรมให้หลากหลายและเพิ่มสื่อการสอนให้มากขึ้น 5).ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนภาษาจีน โดยการเพิ่มแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนในชั้นเรียนและในโรงเรียน 6).ด้านการประเมินผล ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำข้อสอบแกนกลางเพื่อใช้ในการวัดผล

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย 1) ด้านหลักสูตร สำนักงานพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ควรจัดทำหลักสูตรแกนกลางและอบรมการใช้หลักสูตรให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา 2) ด้านครูผู้สอน ครูควรพัฒนาสื่อการสอนและจัดกิจกรรมให้หลากหลายเพื่อจูงใจนักเรียน 3) ด้านผู้เรียน ควรเข้าใจวิธีการเรียน และประโยชน์ตลอดจนเข้าใจเป้าหมายของการเรียนภาษาจีน 4) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมในห้องเรียนควรหลากหลายและดึงดูดผู้เรียน 5) ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ควรลดขนาดชั้นเรียนให้มีผู้เรียนประมาณ 25 คน/ชั้นเรียน และควรเพิ่มแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน ในโรงเรียน 6) ควรมีข้อสอบกลางจากรับหลักสูตรแกนกลาง

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง / ภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยม

THE GUIDELINES OF MANDARIN CHINESE INSTRUCTION FOR UPPER SECONDARY SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS

MUKKARIN HUANG 4836783 SHAC/M

M.Ed.(ADULT AND CONTINUING EDUCATION)

THESIS ADVISORS: NARANAN SURİYAMANE, Ed.D.,
NUG-ROB RAWANGKARN, M.Ed., KANOKPORN NUMTHONG, Ph.D.**ABSTRACT**

The objectives of this research were to investigate Mandarin Chinese instruction and to find out suitable guidelines for the instruction of the language in upper secondary schools under the supervision of the Bangkok Educational Service Area Offices 1, 2 and 3.

The sample group included 23 heads of the Foreign Language Department, 43 Mandarin Chinese teachers, and 330 upper secondary school students in the Chinese Program. The data were analyzed to obtain percentage, mean and standard deviation.

The research findings reveal that for instructional contexts in terms of curriculum and teachers, the satisfaction level was high for the department heads, teachers and students. Regarding students, the satisfaction level was medium for teachers and students. As for learning activities, instruction-supporting factors and evaluation, the satisfaction level was high for teachers and students.

The guidelines for the instruction of Mandarin Chinese are as follows. A standardized curriculum should be developed. There should be teachers exclusively in charge of teaching the language and they should develop their teaching techniques. Students should try harder and pay more attention to their studies. Learning activities should be varied with more instructional media. In terms of supporting factors, the learning atmosphere should be developed by providing more resources in class and in school. For evaluation, the office should set up standardized tests to evaluate student performance.

It is recommended from the research findings that Regional Offices of the Basic Education Commission should develop a standardized curriculum and organize a training course on how to implement it for concerned personnel. Teachers should use various instructional media and learning activities to motivate students. On the other hand, students should understand conventional learning techniques and realize the benefits and goals of learning the language. Classroom size should be smaller with approximately 25 students per class and more learning sources should be available in school. Finally, there should be a standardized examination in accordance with the objectives of the standardized curriculum.

KEY WORDS: MANDARIN CHINESE INSTRUCTIONAL CONTEXTS/
THE INSTRUCTION OF MANDARIN CHINESE IN UPPER
SECONDARY SCHOOLS

228 PP.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ปัญหาที่ต้องการทราบจากการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 ทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 ความหมายและงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	8
2.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	32
2.3 การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	35
2.4 หลักการและคุณลักษณะของภาษาจีน	50
2.5 หลักสูตรภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา	53
2.6 การรับรู้	57
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
3 วิธีดำเนินการวิจัย	70
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	70
3.2 เครื่องมือในการวิจัย	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
	3.3 การสร้างเครื่องมือ	72
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	74
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
	4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	76
	4.2. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 1 เขต 2 และเขต 3	84
	4.3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 1 เขต 2 และเขต 3	108
5	อภิปรายผล	120
	5.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 1 เขต 2 และเขต 3	120
	5.2 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 1 เขต 2 และเขต 3	129
6	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	136
	6.1 สรุปผลการวิจัย	137
	6.2 ข้อเสนอแนะ	148
	บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย	151
	บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ	170
	บรรณานุกรม	187
	ภาคผนวก	201
	ประวัติผู้วิจัย	228

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง	77
2	จำนวนร้อยละและความถี่ของข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง	80
3	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาภาษาจีนกลาง เป็นวิชาเพิ่มเติมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนกลาง	83
4	ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	86
5	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	90
6	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายตามการรับรู้ของครูผู้สอน	94
7	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง	102

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า ภาษาจีนกลางมีความสำคัญต่อสังคมไทยในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาและการประกอบอาชีพ ภาษาจีนกลางได้บรรจุลงในหลักสูตรของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งหลายโรงเรียนได้ดำเนินการสอนอย่างแพร่หลายเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา (รายงานการบริหารโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย, 2543)

ภาษาจีนในยุคปัจจุบันนี้ นับว่ามีความสำคัญและมีบทบาทอย่างมากในการติดต่อทางด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการค้า ธุรกิจ การเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เนื่องจากประเทศจีนมีบทบาทสำคัญในเวทีการค้าโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2548 เมื่อประเทศจีนมีการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างมั่นคงในปัจจุบันและการที่จีนได้เข้าเป็นสมาชิกในองค์การการค้าโลก (World Trade Organization) ยิ่งทำให้อิทธิพลของประเทศจีนทวีความสำคัญต่อประเทศต่างๆ มากขึ้นด้วยความต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับจีนจึงเกิดขึ้น พร้อมๆ กับการเรียนรู้ภาษาจีน ซึ่งเป็นกุญแจดอกสำคัญที่ไขไปสู่ความเข้าใจ ธรรมชาติและขีดความสามารถในการใช้ประโยชน์จากภาษาจีนคือด้านการเจรจาธุรกิจ การค้า การลงทุน ดังคำกล่าวของวิกรม กรมดิษฐ์ (2549) ที่ว่า “ ความสำคัญของจีนต่อเศรษฐกิจโลก มี 3 ด้าน อย่างแรกคือด้านพลังงาน จีนเป็นผู้ใช้พลังงานมากเป็นอันดับสองของโลก รองจากอเมริกา คือประมาณ 10% ของพลังงานโลกทั้งหมดที่ใช้อยู่ เรื่องที่สอง คือด้านการตลาด จีนมีสัดส่วนของตลาดตั้งแต่ระดับกลางลงมาเฉลี่ยแล้วประมาณ 20% ในแง่ของสินค้า และเรื่องที่สาม ด้านการตลาด จีนถือเป็นประเทศที่มีการบริโภคมากเป็นอันดับ 1 ของโลกในเรื่องพืชพรรณธัญญาหาร เนื่องจากประชากรจีนมีจำนวนมากที่สุดในโลก คือมีประชากรประมาณ 1 ใน 3 ของประชากรโลก เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่าจีนมีบทบาทมากในเศรษฐกิจโลก” ภาษาจีนกลาง จึงเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากภาษาหนึ่งของโลก และมีบทบาทอย่างมากทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม รวมถึงประเทศไทยที่จะส่งผลกระทบต่อหลอมรวมวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศ ให้การปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยและคนจีนมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด มีการช่วยเหลือเหลือเกื้อกูล

กันทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น (ปรกรณ์ ลิมปิบุตรณ์, 2549) ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาจีนจะเอื้อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารกับชาวจีนซึ่งใช้ภาษาจีนกลาง (Mandarin Chinese) เป็นภาษาราชการ (ภาวิณี บุญทา, 2546)

กระแสความนิยมภาษาจีนกลางกำลังมีสูง เนื่องจากเป็นภาษาที่สำคัญในการติดต่อธุรกิจระหว่างประเทศไทย-จีน และฮ่องกง ไต้หวัน และสำหรับลูกหลานจีนที่เป็นวัยรุ่นก็ได้รับสื่อต่างๆ จากประเทศไต้หวันมากทั้งละครและเพลง ทำให้ในปัจจุบันมีโรงเรียนสอนภาษาจีนเปิดสอนมากขึ้นเพื่อสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น (ปรกรณ์ ลิมปิบุตรณ์, 2549) นอกจากนี้ ภาษาจีนกลางยังได้รับการพิจารณาว่าเป็นวิชาที่สำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานและแข่งขัน เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถแข่งขันในประชาคมโลกได้ (กรมวิชาการ, 2544)

อนึ่ง หลักสูตรขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ ยึดหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมจะต้องเรียนภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเพิ่มเติม ตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างของหลักสูตรสำหรับภาษาต่างประเทศ นักเรียนจะเลือกได้เพียง 1 ภาษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเลือกเรียนได้ 2 ภาษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เกิดความมั่นใจสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป (ลำลี รักสุธี และคณะ, 2546: 7-8) ตลอดจน โครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ มีคำอธิบายรายวิชาระบุไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาต่างประเทศ คือ เพื่อพัฒนาอาชีพ และการเรียนในระดับที่สูงกว่า (กรมวิชาการ, 2544)

การเรียนการสอนภาษาจีนแพร่หลายอย่างรวดเร็ว คนไทยนิยมเรียนกันมาก จนกระทั่งประเทศไทยมีครูไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน สถาบันการสอนภาษาจีนสำหรับคนต่างชาติในประเทศจีนปัจจุบันยังคงขาดแคลนครูภาษาจีนถึง 5 ล้านคน และในปี ค.ศ. 2020 คาดว่าจะขาดครูสอนภาษาจีนกลางถึงจำนวน 100 ล้านคนทั่วโลก (Xu Lin, 2006: 10) อีกทั้งในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา (2547-2548) รัฐบาลได้ขอกำลังครูจากประเทศจีนมาทำการสอนภาษาจีนในประเทศไทย (Chen Zhi Li, 2005) แต่ทว่าครูจีนที่เพิ่งมาสอนในประเทศไทยก็ยังสื่อสารกับนักเรียนซึ่งไม่มีพื้นฐานทางภาษาจีนได้ดี เป็นผลให้นักเรียนเกิดปัญหาในด้านประสิทธิภาพการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่ผ่านมาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษายังไม่ประสบ

ความสำเร็จ เนื่องจากนักเรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศมีโอกาสพูดน้อยมาก ขาดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง เมื่อเรียนแล้วไม่รู้จะพูดกับใคร จึงขาดแรงจูงใจที่จะใช้ภาษาในห้องเรียน ขาดทักษะเชิงภาษาจากการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน (กรรณิการ์ สงวนนาม, 2546) ซึ่งสอดคล้องกับ ซอนเบิร์ก (Schoenberg, 1999-2000: 18 อ้างถึงใน วนิดา เพ็ญกิ่งกาญจน์และคณะ ,2547:2) ที่ระบุว่าปัญหาของการเรียนภาษาต่างประเทศ คือผู้เรียนอยู่ในภาวะที่ไม่ใช้ภาษา และไม่สามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อการสื่อสารในชีวิตจริงได้ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาจีน ขาดทักษะเชิงภาษาจากการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน

ด้วยกระแสความนิยมการเรียนภาษาจีนมีมาก ประกอบกับปัญหาภาวะการขาดแคลนครูสอนภาษาจีนที่มีอยู่ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย รัฐบาลไทยได้ขอรูจากประเทศจีนมาจากประเทศจีน เพื่อทำการสอนนักเรียนไทย ตลอดจนโรงเรียนต่างๆก็ได้จัดหาครูจีนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ทว่าการเรียนรู้ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลการสอบแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านสูง(เอเน็ต) วิชาภาษาจีนกลาง ในปีพ.ศ.2550 ที่ผ่านมานักเรียนมัธยมปลายที่เลือกเรียนแผนการเรียนรู้วิชาภาษาจีนกลางมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ 3,675 คน มีผลการสอบดังนี้ คะแนนเต็ม 100 คะแนน นักเรียนมีคะแนนต่ำสุด 7.50 คะแนนสูงสุด 93.75 โดยที่นักเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 2,110 คน คะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 20.01-30.00 (หนังสือพิมพ์สยามรัฐ, 16 พค. 2550)

จากผลการวิจัยของกรรณิการ์ สงวนนาม(2546) ในเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาจีน) ไปใช้ในการสอน พบว่า โรงเรียนไม่มีหลักสูตรแม่บทภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน ครูผู้สอนไม่สามารถสอนเนื้อหาได้ครบตามที่กำหนดในหลักสูตร ขาดความมั่นใจในการดำเนินการวางแผนการสอน เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนไม่เพียงพอ ภาระงานครูผู้สอนมากทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิชาภาษาจีนและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนมากพอ จำนวนสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ตลอดจนขาดคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

นอกจากนั้น ผลการวิจัยของ ภาวิณี บุญทา(2546) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย พบว่า โรงเรียนยังคงขาดแคลนครูผู้สอน สื่อการสอนไม่ตรงกับความต้องการของครู ขาดงบประมาณ ขาดความต่อเนื่องในการนิเทศการสอน และครูมีภาระมากจึงไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนได้ครบทุกรายวิชา ทำให้ขาดความต่อเนื่องเมื่อมีครูขาดหรือลา ส่วนในด้านการสอน ครูผู้สอนทำความเข้าใจในหลักสูตร

ภาษาจีน โดยศึกษาจากหลักสูตรภาษาจีนที่พัฒนาขึ้น โดยชมรมครูผู้สอนภาษาจีนที่เข้ารับการอบรม จากโครงการอบรม สัมมนาครูผู้สอนภาษาจีน ปรับหลักสูตรโดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอน และรายละเอียดของเนื้อหาวิชาภาษาจีน วางแผนการสอนและจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์โดยจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการสอนและตรงกับ ความสามารถและความถนัดของครู จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาจีน ในชีวิตประจำวัน พัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียนวิชาภาษาจีน วัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริม หลักสูตรวิชาภาษาจีนของนักเรียน ด้านปัญหาพบว่า โรงเรียนไม่มีหลักสูตรแม่บทภาษาจีนที่ได้ มาตรฐาน ครูผู้สอนไม่สามารถสอนเนื้อหาได้ครบตามที่กำหนดในหลักสูตร ขาดความมั่นใจใน การดำเนินการวางแผนการสอน เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนไม่เพียงพอ ภาระงานครูผู้สอนมากทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชา

จากเหตุผลในเรื่องสภาพและแนวทางการเรียนภาษาจีนกลางที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับยังไม่มีผู้ใดศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ซึ่งเป็นศูนย์กลาง ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ศูนย์กลางของการติดต่อสื่อสารและเป็นชุมชนที่ใช้ภาษาจีนกลาง เพื่อการสื่อสารที่มองเห็นได้ชัดเจน เมื่อเกิดปัญหาในการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 จะมีวิธีการดำเนินการแก้ปัญหาอย่างไร รวมทั้ง ผู้วิจัยเป็นครูสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องปัญหาและแนว ทางการเรียนภาษาจีนกลาง เพื่อนำผลของการวิจัยครั้งนี้ให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการ แก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

1.3 ปัญหาที่ต้องการทราบจากการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ที่มีการสอนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้อาษาจีน) เป็นอย่างไร

2. แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ที่มีการสอนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้อาษาจีน) เป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ/หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียนที่เลือกเรียนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ที่มีการสอนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม (แผนการเรียนรู้อาษาจีน) โดยทำการศึกษาระหว่าง เดือนพฤษภาคม 2550-เมษายน 2551

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 เขต2 และ เขต 3 ที่มีการสอนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้อาษาจีน)

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การเรียนการสอน หมายถึง การแนะทางเรียนที่ดีคือให้ผู้เรียนรู้จักหาวิธีเรียนให้ตนเองที่จะทำให้เกิดความรู้ ความชำนาญให้ได้มากที่สุดโดยประหยัดเวลา แรงงาน และทรัพย์สิน เพื่อให้ได้เกิดผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยองค์ประกอบที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย คือ หลักสูตร ครู/อาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และการประเมินผล

ภาษาจีนกลาง (Mandarin Chinese) หมายถึง ภาษาที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนใช้เป็นภาษาราชการ และชาวจีนส่วนใหญ่ใช้ในชีวิตประจำวัน

หลักสูตรภาษาจีนกลาง หมายถึง หลักสูตรภาษาจีนกลางพุทธศักราช 2544 ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง หน่วยงานที่ดูแลและรับผิดชอบสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบไปด้วยเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เขต 2 และเขต 3

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลที่นักเรียนเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 4 5 และ 6) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ที่มีการสอนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้ภาษาจีน)

แผนการเรียนรู้ภาษาจีน หมายถึง แผนการเรียน ซึ่งมีภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งนักเรียนจะต้องเรียนวิชาภาษาจีน อย่างน้อย สัปดาห์ละ 5-6 คาบ

ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ครูซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ด้านการนำนโยบายจากฝ่ายบริหารมาสู่การปฏิบัติ ในเรื่อง ซึ่งเจงถึงนโยบายที่โรงเรียนกำหนด การวางแผนบริหารเรื่องครูผู้สอน การพัฒนาคุณภาพครู

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ครูผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศเป็นเวลานาน จึงได้รับเลือกจากทางผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หัวหน้ากลุ่มสาระฯ นอกจากมีหน้าที่สอน และยังมีภารกิจคือการจัดหาครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการสอนภาษาต่างประเทศแต่ละภาษา รวมถึงเป็นผู้จัดทำตารางสอน ดูแลเรื่องการวางแผนการสอนของครูในหมวดภาษาต่างประเทศทั้งหมด ในบางโรงเรียน หัวหน้าหมวดจะเป็นบุคคลคนเดียวกับประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ

ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่สอนภาษาจีนกลาง ซึ่งประกอบด้วยครูชาวไทยและครูชาวจีนเจ้าของภาษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีการสอนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้ภาษาจีน)

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้ภาษาจีน)

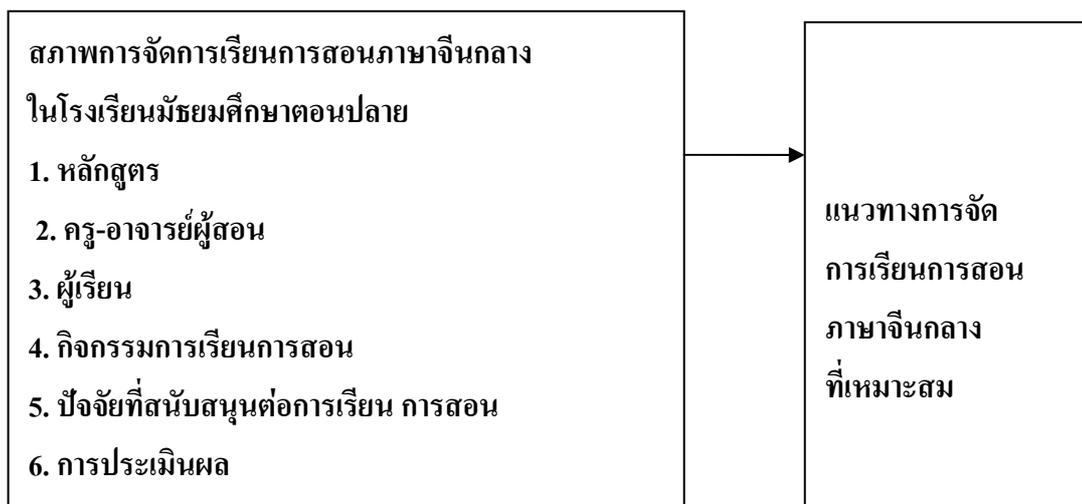
การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง ได้รวบรวมจัด และทำความเข้าใจต่อสิ่งที่เขามองเห็น ได้ยินหรือรู้สึก โดยอาศัย ค่านิยม ความเชื่อและความรู้สึกของตนเองเป็นหลัก

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้อำนวยการ โรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนภาษาจีนกลาง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการเรียนการสอนภาษาจีน ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น
2. ผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้กับ ผู้บริหารการศึกษา และนักวิชาการ ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายการกำหนดแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
3. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้กับนักเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเรียนภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพบว่า มีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน พบว่ามีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงยึดแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน ของวิชัย วงษ์ใหญ่(2537) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาสภาพและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและวรรณกรรมต่างๆ ที่จำเป็นต้องศึกษาและเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 2 และ 3 ได้แบ่งออกเป็น 7 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. ความหมายและงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
3. การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ
4. หลักการและคุณลักษณะของภาษาจีน
5. หลักสูตรภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา
6. การรับรู้
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายและงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุด ที่ทุกประเทศทั่วโลกยอมรับ ในประเทศไทยก็เช่นเดียวกันถือว่าการศึกษาช่วยพัฒนาชาติ พัฒนาศักยภาพของชาติ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาให้กับประชาชนต้องเป็นการศึกษาที่สังคมมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต และต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย นอกจากนี้ในมาตรา 4 ยังได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสื่อสารทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเอื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 ,2539:3)

เมื่อวิเคราะห์จากความหมายของการศึกษาจะพบว่า การจัดการศึกษาจะประกอบด้วย 2 กระบวนการหลัก ซึ่งต้องดำเนินการไปด้วยกันอย่างสอดคล้องกันและเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน คือ การเรียนการสอนและการเรียนการสอน หมายถึง การแนะทางเรียนที่ดีคือให้ผู้เรียนรู้จักหาวิธีเรียนให้ตนเองที่จะทำให้เกิดความรู้ ความชำนาญได้มากที่สุด โดยประหยัดเวลา แรงงาน และทรัพย์สิน เพื่อให้ได้เกิดผลดีที่สุดที่อาจจะทำได้(วิชัย วงษ์ใหญ่,2525 :59)

การเรียนการสอน เป็นคำที่เรียกคู่กันเนื่องจากคำทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน ทั้งการสอนและการเรียนต่างเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกัน การสอนเป็นการตั้งใจกระทำให้เกิดการเรียนรู้และการสอนอย่างมีหลักการและทักษะ จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความหมาย มีคุณค่า (อาภรณ์ ใจเที่ยง ,2546:1)

ทัศนีย์ สุภเมธี (2533) ให้ความหมายของการเรียนการสอน หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้การสอนของครูเป็นไปอย่างมีความหมายและนักเรียนได้ทั้งความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ดังนั้นการเรียนการสอนจะประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ การเรียน และการสอน

2.1.1 การเรียนหรือการเรียนรู้ (Learning)

2.1.1.1 ความหมายของการเรียนหรือการเรียนรู้

การเรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือปฏิกิริยาตอบสนองอันเป็นผลเนื่องมาจากการที่บุคคลได้รับประสบการณ์ ส่วนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมเพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น(วินิจ เกตุขำ,2522 :112-115)

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2541 : 55) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ค่อนข้างถาวรและเป็นไปในทางที่สังคมต้องการ

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ (2541 : 7; อ้างถึงใน ไสว พิภพขาว 2544 : 18) เสนอว่า การเรียนรู้หมายถึงการปรับเปลี่ยนทัศนคติ แนวคิด และพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ซึ่งควรเป็นการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ หรือความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการสังเกต พิจารณา การไตร่ตรองและการแก้ปัญหา ซึ่งควบคู่กันไปกับแรงจูงใจ อันเป็นผลได้เกิดปฏิกิริยาทางอารมณ์ด้วย ชม ภูมิภาค (2543 : 209) ได้กล่าวว่าการเรียนเป็นการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมก่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากการปฏิบัติที่ได้รับการเสริมแรง หรือการเรียน หมายถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งก่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ของบุคคล (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2519 : 51 อ้างถึงใน เกียรติคุณ สิทธิชัย, 2535 : 28)

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปได้ว่าการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้เรียน ประกอบกิจกรรมต่างๆตามคำแนะนำของผู้สอน แล้วเกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติ แนวคิด และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับจากกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้สอนและผู้ดำเนินการร่วมกัน

2.1.1.2 ลักษณะของการเรียน

การเรียนรู้มีลักษณะตรงกันข้ามกับการสอน คือ การทำให้ผู้เรียนสามารถเผชิญหน้ากับสภาพการณ์อย่างเดียวกันในลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิมได้ เช่น เด็กจับไฟแล้วเกิดการการเรียนรู้ว่าไฟร้อน เมื่อต้องเผชิญไฟอีก เด็กก็จะไม่จับเหมือนที่เคยทำมาแล้วดังนี้ เป็นผลของการเรียนลักษณะหรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมก็คือ การเรียนรู้นั่นเอง

2.1.1.3 จุดมุ่งหมายของการเรียน

จุดมุ่งหมายสำคัญของการเรียน คือ การพัฒนาพฤติกรรม สมรรถภาพหรือความสามารถของผู้เรียน ทั้งในด้านพุทธิพิสัย หรือการพัฒนาสมอง สังกม อารมณ์ สติปัญญา และร่างกายของบุคคล ในองค์ประกอบของการเรียนรู้การเรียนรู้ให้ได้ผลดีและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบ วิธีการเรียน และแบบการเรียนรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม

2.1.1.4 องค์ประกอบของการเรียนรู้

ในส่วนขององค์ประกอบทางการเรียนรู้ ถือว่ามีความสำคัญยิ่ง การที่บุคคลจะเรียนรู้ได้ดีย่อมอาศัยองค์ประกอบหลายประการ (www.socialscience.igetweb.com , 26 มีค.51)

1. สิ่งเร้า (Stimulus) เป็นตัวการที่ทำให้บุคคลมีปฏิกิริยาโต้ตอบออกมาและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมว่าจะแสดงออกมาในลักษณะใด สิ่งเร้าอาจเป็นเหตุการณ์หรือวัตถุและอาจ

เกิดภายในหรือภายนอกร่างกายก็ได้ เช่น เสียงนาฬิกาปลุกให้เราตื่น กำหนดวันสอบเราให้เราเตรียมสอบ

2. **แรงขับ (Drive)** มี 2 ประเภทคือแรงขับปฐมภูมิ (Primary Drive) เช่น ความหิว ความกระหาย การต้องการพักผ่อน เป็นต้น และแรงขับทุติยภูมิ (Secondary Drive) เป็นเรื่องของความต้องการทางจิตและทางสังคม เช่น ความวิตกกังวล ความต้องการความรัก ความปลอดภัย เป็นต้น แรงขับทั้งสองประเภทเป็นผลให้เกิดปฏิกิริยาอันจะนำไปสู่การเรียนรู้

3. **การตอบสนอง (Response)** เป็นพฤติกรรมต่างๆ ที่บุคคลแสดงออกมาเมื่อได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าต่างๆ เช่น คน สัตว์ สิ่งของ หรือสถานการณ์ อาจกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่รอบตัวเรานั้นเอง

4. **แรงเสริม (Reinforcement)** สิ่งที่มาเพิ่มกำลังให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เช่น รางวัล การดำหนิ การลงโทษ การชมเชย เงิน ของขวัญ เป็นต้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียน ข้อมูลส่วนตัวมีผลต่อการเรียนรู้อย่างมาก ซึ่ง สัจจอุทรานันท์ (2532 : 4) ได้แบ่งข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียนออกเป็น 4 ด้านคือ

- (1) ความสามารถทางสติปัญญา
- (2) อัตราการเรียนรู้
- (3) ลักษณะการเรียนรู้
- (4) ประสบการณ์เดิม

นอกจากนั้น ยังมีองค์ประกอบอื่นๆที่มีผลต่อการเรียนรู้ เช่น เจตคติ เพศ วิธีการคิด สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เป็นต้น

ฉะนั้น ถ้าหากจะพิจารณาองค์ประกอบของการเรียนรู้สามารถแบ่งได้ 2 ประการคือ ตัวผู้เรียน สิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจจำแนกเป็นรายละเอียด (เกียรติคุณ สิทธิชัย, 2535 : 28-29) ดังนี้

องค์ประกอบของการเรียนรู้

ตัวผู้เรียน	สิ่งเร้า	สิ่งแวดล้อม
-ความถนัดทางการเรียน	-หลักสูตร	-สถานภาพทางครอบครัว
-ความสามารถทางสมอง	-งานอาชีพ	-สถานภาพทางสังคม
-ประสบการณ์เดิม	-การมีสาระแก่นสารของเนื้อหา	-ภูมิหลังทางเศรษฐกิจ
-คามสนใจเจตคติ	-การสอนของครู	-วัฒนธรรม
-ความพยายาม	-อุปกรณ์การเรียน	-ฯลฯ
ลักษณะการเรียนรู้และวิธีการคิด	-บรรยากาศการเรียน	
-เพศ	-ฯลฯ	
-ฯลฯ		

2.1.2 การสอน (Teaching)

ความหมายของการสอน

นักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการสอนไว้ดังนี้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2532) อธิบายความหมายของการสอนไว้ว่า การสอนคือ สถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับสิ่งแวดล้อม และครูกับนักเรียนกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2533) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ว่า การสอน คือการ จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้นักเรียนได้ปะทะเพื่อที่จะให้เกิดความรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น การสอนจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

ฮิลส์ (Hills.1982:266) ให้คำจำกัดความของการสอนไว้ว่า การสอน คือ กระบวนการให้การศึกษาแก่นักเรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

บุชเชอร์ (Bucher1979:10) ได้เสนอข้อควรคำนึงในการจัดโครงการสอนใน โรงเรียนไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นควรที่จะจัดให้สอดคล้องกับระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียน
2. อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาของกิจกรรมที่ได้จัดนั้น รวมไปถึงวิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนเป็นอย่างดี
3. ควรได้มีการจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์การสอน พร้อมทั้งการแก้ปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น
4. อาจารย์ผู้สอนจะต้องศึกษาและเข้าใจในวัย เพศ หรือ ระดับนักเรียนและ ความสามารถเตรียมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมและระดับของนักเรียน
5. กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถทำให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม ทั้งในด้านการพัฒนาเป็นรายบุคคล และพัฒนากลุ่ม
6. กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถทำให้นักเรียนได้ทักษะ และปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยที่ดี
7. ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ครูจัดและเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเองได้

สรุปได้ว่า การสอนเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนควรจัด ประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตลอดจนควร ได้จัดเตรียมการ โดยคำนึงถึง ความพร้อมในโรงเรียน ครูผู้สอนและกิจกรรมที่จัดขึ้นได้ส่งเสริมให้ นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีมากขึ้น

2.1.3 การเรียนการสอน

2.1.3.1 ความหมาย

การเรียนการสอน หมายถึง การแนะนำทางเรียนที่ดี คือให้ผู้เรียนรู้จักหาวิธีเรียน ให้ตนเองที่จะทำให้เกิดความรู้ ความชำนาญได้มากที่สุด โดยประหยัดเวลาแรงงานและทรัพย์สิน เพื่อให้ได้ผลดีที่สุดที่อาจจะทำได้(วิชัย วงษ์ใหญ่,2543 :10)

2.1.3.2 องค์ประกอบการเรียนการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543) กล่าวว่าไว้ว่าสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ซึ่งงานวิจัยเล่มนี้จะเป็นกรอบในการศึกษา ในเรื่อง การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง

1. หลักสูตร
2. อาจารย์ผู้สอน
3. ผู้เรียน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน
6. การประเมินผล

1. หลักสูตร

หลักสูตรถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาให้สำเร็จ จึงได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย เช่น

หลักสูตร หมายถึง แบบของการเรียนประกอบด้วยกระบวนการเรียนและการพัฒนาบุคคล(Taba,1962:11)

ไทเลอร์ (Tyler 1950:11 อ้างถึงในพิเชษฐ ถึงแสง ,2544:10) ได้เสนอไว้ว่าในการจัดหลักสูตรและการสอนนั้น ควรจะประกอบด้วยหลักการ 4 ข้อเรียกว่า เหตุผลของไทเลอร์ (Tyler rationale) คือ

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่ควรจัดให้ (Educational purpose)
2. ผู้จัดควรมีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างเพื่อช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (Educational experiences)
3. ผู้จัดจะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (Organization of educational experiences)
4. จะประเมินผลประสบการณ์ในการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (Evaluations)

ไทเลอร์ เน้นว่าคำถาม 4 ข้อนี้ จะต้องเรียงลำดับกันลงมา เพราะฉะนั้นการตั้งจุดมุ่งหมายเป็นขั้นที่สำคัญที่สุดสำหรับไทเลอร์ จากแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์นั้น

ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (ม.ป.ป. 2-28 อ้างถึงใน พิเศษฐ์ ถึงแสง,2544:10) ได้อธิบายเพิ่มเติมประการแรก คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเพื่อเป็นเกณฑ์ในการเลือกอุปกรณ์การเรียนการสอน เนื้อหาวิชา วิธีสอน และเตรียมข้อสอบ การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษานั้นควรเลือกมาจากแหล่งกำเนิด 3 แหล่ง ได้แก่ ข้อมูลจากตัวผู้เรียนเอง จากการศึกษาของโรงเรียนและข้อเสนอแนะจากนักวิชาการ นอกจากข้อมูลจากตัวผู้เรียนเอง จากการศึกษาของโรงเรียน และข้อเสนอแนะจากนักวิชาการ นอกจากข้อมูลจากแนวดังกล่าวแล้ว ไทเลอร์ ยังได้เสนอว่า การเขียนจุดมุ่งหมายทางการศึกษาควรผ่านการกลั่นกรองของ 2 ขั้นตอนคือ การเลือกจุดมุ่งหมายควรพิจารณาหลักปรัชญาทางการศึกษาและพิจารณาหลักการเรียนรู้ ประการที่สอง การเลือกประสบการณ์การเรียน เป็นการกำหนดประสบการณ์เรียนรู้เป็นวิธีการที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้ ประการที่สาม การจัดประสบการณ์การเรียนที่เลือกไว้ให้เป็นรายวิชา หรือรายการ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ด้านเวลาและเนื้อหาวิชา ประการที่สี่ การประเมินผล เป็นการตรวจสอบว่า การจัดการประสบการณ์การเรียนการสอนตรงตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาหรือไม่

จากแนวคิดข้างต้น สามารถแสดงเป็นตาราง ดังนี้

ตาราง 3 รูปแบบการสร้างหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler)

ขั้นที่ 1			กลั่นกรอง จุดมุ่งหมาย ที่ชัดเจน	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4
ศึกษา ผู้เรียน	กำหนด	ปรัชญา การศึกษา		การเลือก ประสบการณ์ การเรียนรู้	การจัดการ ประสบการณ์ การเรียนรู้	การ ประเมินผล ประสพ- การณ์การ เรียนรู้
ศึกษา สังคม	จุดมุ่ง หมาย ทั่วไป	ทฤษฎี การเรียนรู้				
ผู้เชี่ยวชาญ ในเนื้อหา						

จากความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการศึกษา เพราะเป็นสิ่งทีแปลความมุ่งหมายของการศึกษาออกมาเพื่อนำไปปฏิบัติได้

2. อาจารย์ผู้สอน

การสอนมิใช่เป็นเรื่องของผู้สอนฝ่ายเดียว และการเรียนก็มิใช่เรื่องของผู้เรียนฝ่ายเดียว แต่ผู้สอนและผู้เรียนต่างก็ต้องให้ความร่วมมือในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้นการศึกษาจะมีคุณภาพดี บรรลุตามเป้าหมายต้องอาศัยอาจารย์ผู้สอนเป็นตัวจักรในการกำกับกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่มีความสำคัญในการเรียน โดยผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่รักในการสอน มีการเรียนรู้อยู่เสมอและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524) ได้รายงานการศึกษาทัศนะของนิสิตปริญญาโทที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา โดยกล่าวคุณสมบัติของผู้สอนว่าผู้สอนควรเป็นผู้ที่เข้าใจปัญหาของผู้เรียน มีเหตุผล ความรับผิดชอบสูง เทียงธรรม มีคุณภาพและความรู้ความชำนาญในการสอนอย่างแท้จริง สามารถแนะนำและให้แนวคิดแก่ผู้เรียนอย่างดี สามารถเชื่อมโยงแนวคิดของผู้เรียนไปสู่ทฤษฎีและการปฏิบัติมีวิธีสอนที่ดี และเป็นกันเองกับผู้เรียน

ลักษณะครูที่ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของผู้เรียน (Sheffield, 1974:82 อ้างถึงใน อารมณ์ ใจเที่ยง, 2546: 57) 10 อันดับแรกประกอบด้วย

1. มีความสามารถ และรอบรู้ในวิชาที่สอน
2. เตรียมการสอนมาอย่างดี และเป็นขั้นตอน
3. สอนเนื้อหาวิชาที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง และสามารถนำไปปฏิบัติได้
4. กระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียนในการถามและแสดงความคิดเห็น
5. มีความกระตือรือร้นในวิชาที่สอน
6. เข้าพบสะดวกและมีความเป็นกันเอง
7. มีส่วนเกี่ยวข้องในความก้าวหน้าของนักเรียน
8. มีอารมณ์ขัน
9. ใจดีและให้ความอบอุ่นแก่ผู้เรียน
10. สามารถใช้เครื่องช่วยสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าอาจารย์ผู้สอนควรมีความชำนาญการสอนในสาขาของตน มีความกระตือรือร้นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่น มีมนุษยสัมพันธ์และปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี

ครู-อาจารย์ เป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปสู่การสอน การเอาใจใส่ต่อการสอนของครูให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม เป็นปัจจัยที่จะส่งผลให้การใช้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ งานที่เกี่ยวข้องกับการสอน ได้แก่ การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาและการใช้สื่อการสอน การจัดซ่อมเสริม การวัดผลและการประเมินการเรียนรู้

การวางแผนการสอน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า ในการดำเนินงานใด ๆ ก็ตาม ถ้าต้องการให้ งานนั้น ๆ บรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ดำเนินการจะต้องมีการคิดวางแผนว่าจะทำ กิจกรรมอะไรก่อนหลัง เพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้องตรงตามเป้าหมาย ยิ่งถ้ามีการเขียนแผนที่วางไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร ก็จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการปฏิบัติและประเมินผลหรือ กิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น การนำหลักสูตรไปสู่แผนการสอนก็เช่นเดียวกัน หากมีการวางแผนการสอน ล่วงหน้าอย่างดี ก็จะช่วยให้ครูสอนดีขึ้นและมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น เพราะการวางแผน เตรียมการล่วงหน้าจะช่วยให้ครูมีเวลาและโอกาสที่จะคิดถึงจุดประสงค์ของบทเรียน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเร็วขึ้น มีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตรงกับจุดประสงค์ รวมทั้งยังช่วยให้การสอนของครูมีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกันเพราะครูสามารถทราบจากแผนการสอนว่าผู้เรียนได้เรียนอะไรไปแล้วบ้าง จะสอนอะไร ต่อไป รวมทั้งปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสอนครั้งต่อไป

การจัดทำแผนการสอนที่ดีจะต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียน สื่อการสอน และการประเมินผล ดังนั้น ครูจึงควรรหาความรู้ เกี่ยวกับข้อมูลนั้น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอนที่ดี และในการทำแผนการสอนที่ดี ควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ศึกษาตัวหลักสูตร โดยเริ่มจากหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร และ รายละเอียดของหลักสูตรในกลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
2. ศึกษาเอกสารหลักสูตรอื่น ๆ เช่น แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน แบบฝึกหัด ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นเตรียมไว้ให้ เอกสารต่าง ๆ เหล่านี้ ได้เตรียมไว้เป็นรายชั้นเรียน จึงมีรายละเอียดสมบูรณ์กว่าตัวหลักสูตร
3. ศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน ตลอดจนแบบฟอร์มต่าง ๆ ตาม หลักสูตรจะต้องทำความเข้าใจแนวคิด เหตุผล และหลักการของการวัดผล

แผนการสอนที่ดีนั้น กรมวิชาการ (2534) ได้เสนอแนะว่าควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้า ลักษณะ 4 ประการ ดังนี้

1. เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดย ครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการเป็นไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วย ตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ ผู้เรียนคิดแก้ไข หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง

3. เป็นแผนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นกระบวนการ และนำกระบวนการไปใช้จริง
4. เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาแพง

จึงอาจสรุปได้ว่า การวางแผนการสอน หมายถึง การที่ครูวางแผนล่วงหน้าที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะสอนให้แก่ผู้เรียนในวิชาหนึ่ง ๆ ซึ่งจะเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นการเพิ่มความมั่นใจในการสอน และยังทำให้การสอนของครูมีความต่อเนื่องกัน เอกสารที่ได้จากการวางแผนการสอน ได้แก่ แผนการสอนระยะยาว หรือกำหนดการสอน และแผนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) กล่าวว่า การเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาหลักสูตรกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะประสบการณ์ และเจตคติที่ดีให้แก่ผู้เรียน

การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีความสำคัญและจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพราะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนขึ้น และยังเป็นสิ่งที่สร้างความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ธีรารัตน์ บัวศรี (2532) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นพาหนะหรือสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวถึง การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนว่า สื่อการเรียนมีมากมาย เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะวิชาที่สอน เป็นวิชาทฤษฎีหรือปฏิบัติการใช้สื่อชนิดใด จึงจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น และคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ การเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ระดับสติปัญญา ระดับชั้น จำนวนนักเรียน เวลาที่เรียน และลักษณะของห้องเรียน หรือถ้าผู้เรียนในชั้นมีบทบาทในการเรียน

การสอนมาก สามารถรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ด้วยตัวเอง ครูสามารถใช้สื่อในลักษณะสื่อประสม โดยอาศัยหลักการจัดระบบนำเอาสื่อการสอนหลายอย่าง ๆ มาสัมพันธ์กัน และเป็นสื่อที่มีคุณค่า ส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกอย่างอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

กล่าวโดยสรุป สื่อการเรียนการสอนจะมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมาก ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและแม่นยำขึ้น เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน ช่วยจัดระบบการเรียนรู้ตามลำดับขั้น แต่สื่อดังกล่าวจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้จะต้องขึ้นอยู่กับวิธีใช้ การพัฒนา และการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนควรมีหลักในการพิจารณาให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาที่จะสอน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ได้ง่าย สะดวก ปลอดภัย ประหยัด หาได้ง่าย และต้องใช้ให้คุ้มค่าที่สุด

การจัดซ่อมเสริม

อินทรีย์ บัวสมบุญ (2536) กล่าวว่า การจัดซ่อมเสริม คือการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือเรียนไม่ทันเพื่อนซึ่งต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนเป็นพิเศษ รวมถึงการสอนนักเรียนที่มีความสามารถรับรู้ได้รวดเร็วให้ได้ใช้ความสามารถนี้อย่างเต็มที่ และเป็นประโยชน์

จันง พรายแยมแซ (2531) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนในการสอนซ่อมเสริม โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พบข้อบกพร่องจากการสังเกตเห็นพฤติกรรมแสดงออกของนักเรียนในทันทีทันใดทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นการประเมินสถานการณ์ให้เกี่ยวโยงสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนการสอนโดยจับตามอง ซึ่งตามหน้าที่และความรับผิดชอบแล้ว ครูจะละเลยวางเฉยเสียไม่ได้ ต้องฉวยโอกาสซ่อมและเสริมอย่างมีจังหวะให้ผสมกลมกลืนกับกระบวนการเรียนการสอน

2. พบข้อบกพร่องจากการวิเคราะห์ผลการประเมินที่ปรากฏอยู่ในแบบประเมินผลทั้งแบบสำรวจรายการ แบบจัดอันดับคุณภาพ และแบบทดสอบ ซึ่งถ้าครูผู้สอนยอมสละเวลาสักเล็กน้อย เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินในแต่ละครั้ง นำมาพิจารณาอย่างรอบคอบและด้วยใจเป็นกลาง แล้วจึงดำเนินการวางแผนในการซ่อมเสริมให้ถูกต้องก็จะช่วยให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

อากรณ ใจเที่ยง(2546) กล่าวว่า การสอนจำเป็นต้องมีการวัดผลว่า ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีตอนใดหรือจุดประสงค์ข้อใดบ้างที่ยังไม่บรรลุ ทำให้ผู้สอนสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ตรงจุด การวัดผลประเมินผลนี้มีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน ผู้สอนจึงต้องทำการวัดผลประเมินผลทุกครั้งที่สอน

ระวีวรรณ ศรีครามรัน(2545:67) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นการตรวจสอบ หรือทดสอบความสามารถในการเรียนรู้ หรือความสำเร็จของผู้เรียนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งประเมินการสอนของผู้สอนในเวลาเดียวกัน

สรุปได้ว่า การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกๆฝ่าย ในอันที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้

ดังนั้น งานที่เกี่ยวข้องกับการสอนก็เป็น กระบวนการและองค์ประกอบของการสอนที่สำคัญ ซึ่งผู้สอนต้องพิจารณาและปฏิบัติเพื่อที่จะทำให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณค่าแก่ผู้เรียน

3. ผู้เรียน

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีต้องอาศัยปัจจัยส่งเสริมหลายด้าน ส่วนหนึ่งคือตัวผู้เรียน สิ่งที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนมีดังนี้(อากรณ ใจเที่ยง,2546)

วุฒิภาวะ คือ การเจริญเติบโตเต็มที่สูงสุดในระยะใดระยะหนึ่งที่พร้อมจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เหมาะสม

ความพร้อม คือ สภาพของคนที่มีวุฒิภาวะ รวมทั้งความสนใจและประสบการณ์เดิมที่จะทำให้เรียนรู้สิ่งต่างๆได้ดี

ประสบการณ์เดิม คือ ผู้ที่มีประสบการณ์มากก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้มากเร็ว และดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย

อายุ นักจิตวิทยาพบว่า ยิ่งอายุมากขึ้นความสามารถในการเรียนรู้จะยิ่งลดลง นั่นคือความสามารถในการเรียนรู้ถึงขีดสูงสุด เมื่ออายุ 20-35 ปี หลังอายุ 35 ปีแล้วความสามารถในการเรียนรู้จะลดลงเรื่อยๆ

แรงจูงใจ เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ดี บางคนอาจจะเรียนรู้ได้ดี แต่ไม่เต็มตามความสามารถของเขา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดแรงจูงใจ ดังนั้นการเรียนรู้จะได้ผลดีถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจที่จะเรียน

ระดับสติปัญญา ผู้ที่มีระดับสติปัญญาสูงจะมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีระดับสติปัญญาต่ำ

อารมณ์ ผู้ที่มีอารมณ์ปกติจะสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีอารมณ์ไม่มั่นคง หรือมีความกระวนกระวายใจ วิตกกังวล

ลักษณะของวิธีการเรียนของผู้เรียนวิชาภาษาต่างประเทศ

นักการศึกษาที่ศึกษาเรื่องวิธีการเรียน ได้แบ่งประเภทวิธีการเรียนและได้ให้รายละเอียดของลักษณะวิธีการเรียนแต่ละประเภทไว้ดังนี้

จอห์น บี บิกกส์ (John B. Biggs, 1993: 6-7) จอห์น ที อี ริชาร์ดสัน และ เอส แดล คิง (John T. E. Richardson and Estell King, 1991: 366) เอน เจ เอนท์วิชเชิล และ เอช เทท (N. J. Entwistle and H. Tait, 1994 cited in Eugene Sadler-Smith, 1997: 54) และ แอน กัส ดัฟฟ์ (Angus Duff, 1997: 538-539 อ้างถึงใน สุริย์ จงสถาพรสิทธิ์, 2543:13-14) ได้แบ่งวิธีการเรียนอย่างสอดคล้องกัน ออกเป็น 3 วิธีคือ

1. **วิธีการเรียนแบบผิวเผิน (Surface Approach) (Achieving Approach)** ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบผิวเผินจะมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ คือ ต้องการเรียนเพื่อสิ่งตอบแทนภายนอก อาทิ เช่น การสอบผ่าน ต้องการงานที่ดี ต้องการเงินมากๆ และมีกลวิธีการเรียนที่จะทำให้บรรลุผลตามที่ตั้งใจไว้ คือ ผู้เรียนจะใช้เวลาและความพยายามน้อยใจการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้เพียงแค่สอบผ่าน จะท่องจำเนื้อหาที่เรียนโดยปราศจากความเข้าใจ เรียนโดยให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงและรายละเอียดโดยไม่เชื่อมโยงเนื้อหาเหล่านั้น และจะคัดลอกเนื้อหาในบทเรียนเพื่อทำรายงานหรือเขียนตอบในการสอบตามสิ่งที่ท่องจำได้ วิธีการเรียนนี้นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ไม่น่าพึงพอใจ

2. **วิธีการเรียนแบบรู้ลึก (Deep Approaches)** ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบรู้ลึก จะมีแรงจูงใจภายใน กล่าวคือ ผู้เรียนจะเรียนเพราะมีความชอบและสนใจในบทเรียน และทำงานหรือทำกิจกรรมต่างๆ ให้มีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพมากที่สุด กลวิธีในการเรียนที่ผู้เรียนใช้ คือ การทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ในระดับลึกกว่าความหมายตามตัวอักษร โดยจะทำความเข้าใจในระดับความคิดหลักหรือแก่นของเรื่อง (Theme) ผู้เรียนจะอ่านมาก นอกเหนือจากแบบเรียน แล้วยังอ่าน

หนังสืออื่นๆ ที่มีหัวข้อเรื่องเกี่ยวข้อง โดยศึกษาด้วยตนเอง อีกทั้งใช้เวลาว่างในการศึกษาเพิ่มเติม นอกจากนี้ผู้เรียนยังคิดวิเคราะห์หาเหตุผล ตั้งคำถามถามผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจ และเชื่อมโยงหัวข้อต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน เพื่อให้เห็นภาพรวม และทำให้เรียนรู้ลึกมากขึ้น วิธีการเรียนนี้นำไปสู่ผลการเรียนรู้ในเชิงคุณภาพที่น่าพอใจ

3. **วิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์** ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ต้องการเรียนเพื่อให้ได้เกรดสูง ต้องการแข่งขันกับเพื่อน มั่นใจในความสามารถของตนเองที่จะเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ เพื่อจะได้อยู่ในสถานะที่สูง ผู้เรียนจะใช้กลวิธีต่างๆ ที่จะทำให้ได้คะแนนดี และประสบความสำเร็จในการสอบ เช่น การจัดการเกี่ยวกับเวลา การวางแผน การจดบันทึก การเน้นข้อความที่สำคัญ อ่านหนังสือที่ครูแนะนำ ค้นหาตัวชี้แนะ (Cue Seeking) และแนวข้อสอบเก่าเป็นแนวทางในการเตรียมตัวสอบและทำข้อสอบตลอดจนเขียนตอบข้อสอบอย่างระมัดระวังและรอบคอบ วิธีการเรียนนี้นำไปสู่ผลการเรียนที่ได้คะแนนดีในการสอบ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ

วิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศของผู้เรียนแต่ละคนจะแตกต่างกันและสามารถแปรเปลี่ยนได้ ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อวิธีการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ลิน โกว์ เดวิด เคมเบอร์ และ โรซาลิยา โชว์ (Lyn Gow, David Kember and Rosalia Chow, 1991: 51) กล่าวว่า “วิธีการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนแต่ละคนมีนั้นไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของตัวผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมในการเรียน” ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จอห์น บี บิกกส์ (John B. Biggs, 1985: 185-186) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนของผู้เรียนคือ ปัจจัยทางด้านตัวบุคคล และปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกใช้วิธีการเรียนที่ต่างกัน และวิธีการเรียนที่ผู้เรียนเลือกใช้นั้นจะนำไปสู่ผลการเรียนที่ต่างกันด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

1. ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของผู้เรียน

ตัวแปรทางด้านคุณลักษณะของผู้เรียนมีหลายประเภท แต่ที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ มีดังนี้ (สุรีย์ จงสถาพรสิทธิ์, 2543:50-53)

ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ

ความสามารถทางภาษาต่างประเทศส่งผลให้ผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศแตกต่างกัน เดวิด เคมเบอร์ และคณะ (David Kember and others, 1996: 352 อ้างถึงใน สุริย์ จงสถาพรสิทธิ์, 2543:52) ศึกษาในเรื่องนี้และพบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศจำกัดจะมีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีความสามารถแค่เข้าใจเพียงผิวเผิน และไม่สามารถที่จะทำความเข้าใจให้ลึกซึ้ง นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีข้อจำกัดในการอ่าน กล่าวคือไม่สามารถทำความเข้าใจในระดับความลึก จะทำได้แค่ระดับแปลความหมายของคำและประโยค และเมื่อไม่เข้าใจจึงใช้วิธีท่องจำมาตอบ ทั้งนี้เพราะเมื่อมีความสามารถทางภาษาต่างประเทศสูงก็จะสามารถเรียนด้วยวิธีทำความเข้าใจและสามารถใช้กลวิธีการเรียนที่หลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ (David Kember and Lyn Gow, 1994: 9-10)

เมื่อพิจารณาด้านองค์ประกอบของวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ พบว่าความสามารถทางภาษาต่างประเทศยังมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น และกลวิธีในการเรียนภาษาต่างประเทศ ความสามารถทางภาษาอังกฤษที่สูงจะส่งผลให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่สูงขึ้นด้วย ดังเช่น ผลการศึกษาของโจเซ เอส เฮอร์นันเดซ (Jose S. Hernandez, 1986: 2087-A) ที่พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษมีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงจะมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษจำกัด นอกจากนี้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่างกัน จะใช้กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษต่างกันทั้งทางด้านความถี่ ประเภท และประสิทธิภาพ เซาหยวนหวัง (Shouyuan Wang, 1997:5012-A) กล่าวว่า “ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงจะใช้กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษบ่อยกว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำ” และจากผลการศึกษาของจอห์น เอ็ม กรีน และ รีเคา ออกซ์ฟอร์ด (John M. Green and Rebecca Oxford, 1995:286) พบว่าผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงจะใช้กลวิธีด้านความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษปานกลางและต่ำ ตามลำดับ และผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงและปานกลางจะใช้กลวิธีด้านเมตาดาโคгниชัน และด้านสังคมมากกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำชอบใช้กลวิธีที่ผู้เรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จชอบใช้ นอกจากนี้ เดวิด นูแนน (David Nunan, 1997: 57) ยังกล่าวว่า “ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ สามารถใช้กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้เรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จ”

แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ

แรงจูงใจในการเรียนภาษา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศของผู้เรียน ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศต่างกัน จะเลือกใช้กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษที่ต่างกัน อันจะนำไปสู่การมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศที่ต่างกัน ดังเช่น ผลการศึกษาของ เดวิด เคมเบอร์ และ ดอริส วาย พี ลวง (David Kember and Doris Y. P. Leung, 1998: 296-297) ศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ สัมพันธ์และเชื่อมโยงกับกลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษ กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือในการเรียนภาษาต่างประเทศจะเลือกใช้กลวิธีที่จำ ซึ่งจะนำไปสู่การมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศแบบรู้ลึก ส่วนผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศจะใช้กลวิธีด้านการจัดการเกี่ยวกับเวลา การจดบันทึก การเน้นข้อความ การวางแผน ตลอดจนกลวิธีในการสอบ ซึ่งจะนำไปสู่การมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศแบบใฝ่สัมฤทธิ์

เพศ

เพศ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศของผู้เรียน ผู้เรียนเพศหญิงและเพศชายจะมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศที่แตกต่างกัน เดวิด วัตกินส์ เจ แฮตตี และ เอสเตลา แอสติลลา (David Watkins, J. Hattie and Estela Astilla, 1986: 360) ได้ศึกษากับนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนในประเทศฟิลิปปินส์ และพบว่านักเรียนหญิงจะมีคะแนนวิธีการเรียนแบบรู้ลึกและวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย และนักเรียนหญิงจะมีคะแนนวิธีการเรียนแบบรู้ลึก นักเรียนชายมีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เจ เฮจ เอฟ เมเยอร์ ที ที ดูนส์ และ เจ ที อี ริชาร์ดสัน (J. H. F. Meyer, T. T. Dunes and J. T. E. Richardson, 1995: 119) ที่พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเคปทาวน์ในแอฟริกาใต้เพศหญิง และเพศชายมีวิธีการเรียนต่างกัน นักศึกษาเพศหญิงมีวิธีการเรียนแบบรู้ลึก นักศึกษาเพศชายมีวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยของวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ พบว่า เพศยังมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษา โดยที่เพศหญิงจะมีแรงจูงใจสูงกว่าเพศชาย ดังเช่นงานวิจัยของ บี โค เซกิ และ เอน เจ เอนท์วิสเติล (B. Kozeki and N. J. Entwistle, 1984: 310) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนในประเทศฮังการี จำนวน 800 คน และประเทศอังกฤษ จำนวน 365 คน ที่มีอายุระหว่าง 12-13 ปี โดยเปรียบเทียบแรงจูงใจของเพศหญิงและเพศชาย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนหญิงมีแรงจูงใจสูงกว่านักเรียนชายทั้งสองประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮวก หยุง ซุง และอะมาคู เอ็ม พาติลลา (Hyekyung Sung and Amado M. Padilla, 1998:215) ที่พบว่า

นักเรียนเพศหญิงในโรงเรียนเอกชนที่เรียนภาษาต่างประเทศมีระดับแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ และแรงจูงใจเชิงบูรณาการสูงกว่าเพศชาย

3. ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

การเรียนรู้ในสถานการณ์จริง จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในการเรียน หรือบริบทในการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมในการเรียนจะมีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนของผู้เรียนทางอ้อม โดยผ่านการรับรู้ของผู้เรียน (N. J. Entwistle, 1989: 155) จากการศึกษาพบว่าสิ่งแวดล้อมในการเรียนที่มีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ มีดังนี้(สุริย์ จงสภาพสิทธิ์, 2543:54-55)

วิธีการสอน

วิธีการสอน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศของผู้เรียน วิธีการสอนที่ต่างกันจะทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศที่ต่างกันด้วย ลิน โกว์ เดวิด เคมเบอร์ และ โรซาลิยา โชว์ (Lyn Gow, David Kember and Rosalia Chow, 1991: 51) ศึกษาพบว่าวิธีการสอนมีผลกระทบต่อวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศของผู้เรียน ผู้เรียนจะมีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน ถ้ารับรู้ว่าคุณสอนโดยวิธีบรรยายแบบส่งผ่านความรู้ด้านเดียว ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนจะมีวิธีการเรียนแบบรู้ลึก ถ้ารับรู้ว่าคุณสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลิน โกว์ และ เดวิด เคมเบอร์ (Lyn Gow and David Kember, 1993: 30) ที่พบว่า วิธีการสอนที่ครูเป็นศูนย์กลางสนับสนุนให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนแบบผิวเผินและวิธีการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสนับสนุนให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนแบบรู้ลึกหรือแบบใฝ่สัมฤทธิ์ นอกจากนี้ พอล แรมส์เดน (Paul ramSDen, 1993: 73-81) ยังพบว่า วิธีการสอนที่ใช้ชีวิตชีวา การนำเสนอที่ไม่ดี ยากที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการทำความเข้าใจ และการไม่ให้อิสระในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน แต่วิธีการสอนที่ดี โดยการยกตัวอย่างและเชื่อมโยงกับสภาพการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการทำความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การให้อิสระในการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณา กำหนด เนื้อหา กิจกรรม และประเภทของงานในการเรียนรู้ ตลอดจนมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อนักเรียน ในด้านทัศนคติในการเรียนอย่างมาก

วิธีการประเมิน

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศของผู้เรียน กล่าวคือ วิธีการประเมินที่ต้องการคำตอบที่เป็นข้อเท็จจริงที่ต้องท่องจำมาตอบ จะส่งผลให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน วิธีการประเมินที่ต้องการคำตอบที่ต้อง

ผ่านการเรียนรู้โดยการทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์จะส่งผลให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนแบบรู้จัก ดังเช่น ผลการศึกษาของ ลิน โกว์ เดวิด เคมเบอร์ และ โรซาลิยา โชว์ (Lyn Gow, David Kember and Rosalia Chow, 1991: 51) ที่พบว่า ผู้เรียนจะมีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน ถ้าวิธีการประเมินเป็นแบบข้อคำถามที่ต้องการให้ท่องจำมาตอบ ผู้เรียนจะมีวิธีการเรียนแบบรู้จัก ถ้าวิธีการประเมินเป็นแบบข้อคำถามที่ต้องการความเข้าใจในการเรียนรู้

งานในการเรียนรู้

งานที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นด้านปริมาณ หรือประเภทของงาน มีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน

ปริมาณงานที่ต่างกันส่งผลให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศที่ต่างกัน เดวิด เคมเบอร์ และคณะ (David Kember and others, 1996:352) และเดวิด เคมเบอร์ และดอริส วาย พี ลวง (David Kember and Doris Y.P Leung, 1998:294) ได้ศึกษาในเรื่องนี้และได้ผลที่สอดคล้องกันว่า ปริมาณงาน (Workload) ที่ผู้เรียนต้องทำนั้นมีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนของผู้เรียนทั้งนี้เพราะว่าปัจจุบันนี้ผู้เรียนต้องมียานที่เกี่ยวกับการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับโลกยุคข้อมูลข่าวสารที่มีสิ่งที่จะต้องให้เรียนรู้เกิดขึ้นมากมาย ทำให้ครูต้องเพิ่มเนื้อหาในการเรียนการสอน ใ้งานในการเรียนรู้มากขึ้น เมื่อผู้เรียนรับรู้ว่ามียานมากจนเกินไป ผู้เรียนจึงกดดันและถูกบีบบังคับให้มีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน เพราะผู้เรียนพบว่า เป็นการยากที่จะแยก ความคิดหลัก ใจความสำคัญ ออกจากส่วนขยาย รายละเอียด ปลีกย่อย และไม่สามารถทำใ้งานที่มากมายเหล่านี้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพทุกชิ้น ผู้เรียนจึงใช้วิธีท่องจำ และคัดลอกข้อความเพื่อทำรายงาน สำหรับผู้เรียนที่รับรู้ว่ามียานต้องทำน้อย จะมียวิธีการเรียนรู้แบบรู้จัก เพราะปริมาณงานมีไม่มากเกินไปความสามารถที่จะทำใ้งานนั้นสมบูรณ์มีคุณภาพ ตลอดจนมีเวลาในการทำ ความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ เนื้อหาที่เรียนรู้

แผนการเรียน

แผนการเรียน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียน ลักษณะเนื้อหา และหลักสูตรที่ต่างกันในแต่ละแผนการเรียนส่งผลให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนที่ต่างกัน ดังที่ เดวิด ไอ นิวเบิล และอูจีน เจเฮจกา (David I. Newble and Eugene J. Hejka, 1991:337-338) สรุปว่า ลักษณะเนื้อหาวิชาในการแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ส่งผลให้ผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นลำดับขั้นตอน และเน้นข้อเท็จจริงและรายละเอียด และต้องท่องจำข้อเท็จจริงเหล่านั้น ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน ลักษณะเนื้อหาวิชาในการแผนการเรียนศิลป์ส่งผลให้ผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้โดยการทำ ความเข้าใจ เชื่อมโยง และการคิดวิเคราะห์ อันจะทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้แบบรู้จัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เดวิด วันกินท์ และเจ แสตตี (David Watkins and

J.Hattie,1981:387) ที่พบว่า ผู้เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์มีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน และผู้เรียนในสาขาศิลปศาสตร์มีวิธีการเรียนแบบรู้ลึก

สรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน มีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศของผู้เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ปัจจัยเหล่านี้ในการศึกษาวิธีการเรียนภาษาจีนกลางของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง)

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

สุมน อมรวิวัฒน์ (2526) กล่าวถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ถือเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุผลตามที่หลักสูตรกำหนด และได้สรุปลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีไว้ดังนี้

1. ควรเป็นไปเพื่อพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ผู้เรียน
2. ควรเร้าให้ผู้เรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน
3. ควรให้โอกาสและเห็นความสำคัญของนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน
4. ควรฝึกวิธีการแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองให้แก่ผู้เรียน
5. ควรมีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนานและเป็นกันเอง

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) กล่าวเพิ่มเติมว่า นอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคาบเวลาแล้ว ครูผู้สอนควรได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้ตามความสนใจด้วย กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจัดขึ้น โดยให้นักเรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจ ตามความสนใจของแต่ละบุคคล

อาจสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ทำให้การสอนของครูเป็นไปอย่างมีความหมาย นักเรียนได้ความรู้ประสบการณ์ และความเพลิดเพลิน

5. ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่สนับสนุนให้การเรียนการสอนเกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ประกอบด้วย

5.1 **บทเรียน** นราพร เล็กสุขุม (2545: 26 – 27) ให้ความเห็นว่าบทเรียนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ดังนี้

5.1.1 ความยากง่ายของบทเรียน บทเรียนที่ง่ายจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วกว่าบทเรียนที่ยากๆ

5.1.2 ความยาวของบทเรียน บทเรียนที่มีความยาวมาก ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ช้ากว่าบทเรียนที่มีความสั้นกว่า

5.1.3 การมีความหมายของบทเรียน บทเรียนที่มีความหมายจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าบทเรียนที่ไม่มีความหมาย

5.2 วิธีจัดการเรียนการสอน

วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีดังนี้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง,2546)

5.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็ว ถ้าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

5.2.2 การใช้เครื่องล่อใจ (Incentive) เช่น การให้รางวัล การแข่งขัน ฯลฯ จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความปรารถนาที่จะเรียนและสนใจในการเรียนดีขึ้น

5.2.3 การแนะนำในการเรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น ถ้าได้รับการแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม กล่าวคือ ไม่มากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่เป็นตัวของตัวเอง และไม่น้อยเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องได้

5.2.4 การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ เช่น การโยงความสัมพันธ์ของประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ หรือการให้นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่น จะทำให้การเรียนรู้คงทนถาวรยิ่งขึ้น

5.2.5 ช่วงเวลาในการเรียน ถ้าจัดให้ผู้เรียนได้เรียนในช่วงก่อนพักกลางวัน จะช่วยให้เรียนรู้ได้ดีกว่าเรียนในตอนบ่าย

5.2.6 การฝึกฝน เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้แล้ว มีโอกาสฝึกฝนหรือกระทำซ้ำๆ อยู่เสมอ จะทำให้การเรียนรู้สิ่งนั้นมีความมั่นคงถาวรขึ้น

5.3 สภาพแวดล้อมทางการเรียน

อาภรณ์ ใจเที่ยง(2546) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมทางการเรียน เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

5.3.1 สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา เช่น บรรยากาศในห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ฯลฯ ถ้าเป็นสภาพแวดล้อมที่ดีจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

5.3.2 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น กระดานดำ โต๊ะ เก้าอี้ แสงสว่าง อุณหภูมิ ความสะอาด ความเป็นระเบียบในห้องเรียน ฯลฯ สภาพแวดล้อมที่ดี ทำให้ผู้เรียนสบายใจ สบายกายในการเรียน การเรียนรู้จะดีขึ้นด้วย

ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น มีประโยชน์สำหรับครูผู้สอน ถ้าครูได้คำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ ก็จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จได้

6. การประเมินผลการเรียนการสอน

สุจินต์ วิสวธีรานนท์(2539) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนการสอน มี 3 ระยะ คือ

1. ประเมินก่อนการเรียนการสอน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียน
2. การประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเรียนรู้อย่างถูกต้องในแต่ละขั้นตอนหรือไม่
3. การประเมินผลหลังจากจบการเรียนการสอน เป็นการประเมินผลเพื่อสรุปว่าการเรียนการสอนในบทเรียนนั้นๆ บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่

จะเห็นได้ว่า การเรียนการสอนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การสอนคือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ การเรียนรู้คือ กระบวนการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ เป้าหมายของการสอน คือการมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ดังนั้นเพื่อให้การสอนบรรลุผลตามเป้าหมาย ผู้สอนต้องจัดการสอนอย่างมีกระบวนการ และให้ครบองค์ประกอบของการสอน อันได้แก่การตั้งจุดประสงค์การสอน การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อที่จะช่วยให้การเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จได้ตามจุดหมายของหลักสูตร

รูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนรู้ สามารถจัดแบ่งโดยยึดบทบาทของผู้สอนกับผู้เรียนเป็นเกณฑ์ จำแนกโดยใช้ปริมาณของบทบาทผู้สอนกับบทบาทผู้เรียนเป็นเกณฑ์ซึ่งจำแนกได้เป็น 4 ประเภทคือ ประเภทผู้สอนเป็นแกน ผู้เรียนเป็นแกน ผู้เรียนและผู้สอนมีกิจกรรมร่วมกันและเป็นการสอนโดยใช้อุปกรณ์พิเศษ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541 : 2-3)

1) การสอนที่ผู้สอนเป็นแกนหรือเป็นศูนย์กลาง จะเน้นบทบาทของผู้สอนตัวอย่าง ได้แก่ วิธีสอนแบบบรรยาย วิธีสอนแบบสาธิต การสอนโดยทั่วไปจะต้องมีบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการสอนแบบบรรยาย ขณะที่ผู้สอนบรรยาย ผู้เรียนจะมีบทบาทฟัง คิดตาม ตีความหมาย จดจำเนื้อหา สาระ จดบันทึก อาจกระทำบทบาทเหล่านี้ตลอดเวลาเช่นเดียวกับการบรรยายของผู้สอน การที่จัดว่าผู้สอนเป็นแกนหรือเป็นศูนย์กลางพิจารณาจากกิจกรรมของผู้สอนจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ ถ้าผู้สอนไม่บรรยาย ไม่สาธิตให้ดู ก็จะไม่เกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้น และบทบาทของผู้เรียนเป็นบทบาทแบบเฉื่อย (Passive)

2) การสอนที่ผู้เรียนเป็นแกนหรือเป็นศูนย์กลาง เน้นบทบาทการนำกิจกรรมของผู้เรียน ตัวอย่าง ได้แก่วิธีสอนแบบปฏิบัติการ วิธีสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ วิธีสอนแบบการเรียนรู้ คู่ วิธีเหล่านี้ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการกระทำกิจกรรมของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนมีกิจกรรมร่วมกัน ผู้เรียนและผู้สอนต่างก็มีบทบาทพอๆกัน มีการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ตัวอย่างได้แก่วิธีสอนแบบสัมมนา วิธีสอนแบบอภิปราย

4) การสอนโดยใช้อุปกรณ์พิเศษ บทบาทของการสอนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดจะอยู่ในสื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้ สื่อทัศนูปกรณ์ดังกล่าวได้แก่ ภาพยนตร์คอมพิวเตอร์ สไลด์ประกอบเสียง ผู้เรียนจะเรียนจากสื่อทัศนูปกรณ์นั้นๆตามที่ผู้สร้างบทเรียนสำเร็จไว้แล้ว

นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

การเรียนการสอนให้มีสมรรถวิสัยในการสื่อสาร (Communicative Competence) ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) นั้นเน้นที่การสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกับจุดประสงค์ที่ตนเองต้องการ มีการส่งเสริมให้มีการแสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่างๆ เข้าช่วยให้มีการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ซึ่งกันและกัน การเรียนเช่นนี้เน้นการเรียนที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered) ส่วนหน้าที่ครูผู้สอนจะเป็นแค่ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้ (Richards and Roger. 1988: 76-77 อ้างถึงใน ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาพรรณ, 2547 :25) นอกจากนั้นยังเป็นการเรียนเพื่อการสื่อสารความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) มากกว่าความถูกต้องของภาษา (Accuracy) ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีหลักการดังนี้ (ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาพรรณ, 2547 :25-27)

1. หลักการของการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

แนวโน้มในการจัดการศึกษาในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมกล่าวคือ เปลี่ยนจากการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางและใช้การทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปมักใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ เปลี่ยนเป็นการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและใช้การ

ประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียนให้มากที่สุด หลักสำคัญของการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องคำนึงถึง

- 1) ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (Learners Needs & Interests) เป็นสำคัญ
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Participation) ในการเรียนรู้ให้มากที่สุด
- 3) เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (Constructionism) กล่าวคือให้สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ในสภาพความเป็นจริง (Experiential Learning) สามารถวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) และสืบค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Inquiry)
- 4) เป็นการพึ่งพาตนเอง (Autonomy) เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนเองได้ (Metacognition) กล่าวคือรู้วิธีการของตนเองและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการได้อย่างเหมาะสม ไม่เน้นที่การจดจำเพียงเนื้อหา
- 5) เน้นการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) ซึ่งแต่เดิมครูผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินผลการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่น จุดด้อยและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินตามสภาพจริงและใช้แฟ้มสะสมผลงานเข้าช่วย
- 6) เน้นความร่วมมือ (Cooperation) ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วิธีการหนึ่งที่ใช้ก็คือการเรียนแบบร่วมมือในรูปแบบต่างๆ เช่น TGT, Jigsaw, STAD เป็นต้น
- 7) เน้นรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ซึ่งอาจจัดได้ทั้งในรูปแบบเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

2. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

แนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนอาจจัดให้เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนมองเห็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงบทบาทตนเอง

3. การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

3.1 นิยามและหลักการ

ระวีวรรณ ศรีศรีรามกรัน(2545 : 161-162) ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ (CL) ว่าเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงใจ

ทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่มแบบมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือสมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเพื่อนและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม ดังนั้นการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มทำงานโดยทั่วไปจึงอาจไม่ใช่การเรียนแบบร่วมมือเพราะมักพบว่านักเรียนที่เก่งเท่านั้นจะเป็นผู้จัดการให้เกิดผลงานในทีม สมาชิกอื่นๆอาจไม่มีโอกาสในการแสดงออกซึ่งการเรียนรู้

โครงสร้างหรือรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนในการเรียนแบบร่วมมือจะมีส่วนร่วมที่จะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น ปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในด้านการถามคำถามซึ่งกัน การขยายความและการอธิบายเพิ่มเติม ช่วยให้สมาชิกได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งเข้าใจบทเรียนได้อย่างดี (Slavin, 1987 อ้างถึงใน ศิริบุญ สบายโกศล, 2546: 93)

3.2 เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือมีหลายเทคนิค

ระวีวรรณ ศรีศรีรัมย์(2545: 28)ให้ความเห็นว่า ที่ใช้กันทั่วไปประกอบด้วย

1. กลุ่มประสบความสำเร็จเป็นทีม (Student Team Achievement Division : STAD)
2. กลุ่มแข่งขันเป็นทีม (TeamGames Tournament : TGT)
3. กลุ่มปริศนาความคิด (Jigsaw)
4. กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together : LT)
5. กลุ่มเรียนล้อมวง (Circle of Learning : CL)
6. กลุ่มเรียนตามความสามารถ (Team Assisted Individualization : TAI)
7. กลุ่มสืบสวนสอบสวน (Group Investigation : GI)
8. กลุ่มร่วมมือ-ร่วมมือ (Co-op Co-op)
9. เพื่อนร่วมคิด (Think Pair Share)
10. มุมสนทนา (Corners)

2.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน สามารถกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน การสอนเป็นการตั้งใจกระทำให้เกิดการเรียนรู้ และการสอนที่ดี

ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ผู้สอนมีบทบาทสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งในหลักการสอนและหลักการเรียนรู้ เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติให้การสอนเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ ครู นักเรียน และผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งในงานวิจัยเล่มนี้ ผู้บริหารโรงเรียนจะกล่าวถึงประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นครูที่มีบทบาทหน้าที่นำนโยบายจากทางโรงเรียนมาสู่ภาคปฏิบัติ

1. ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้นำนโยบายมาสู่การปฏิบัติ โดยการวางแผนจัดการเรียนการสอน จัดตารางเรียนและตารางสอนของครู การเรียนการสอน ตามเป้าหมายของของการศึกษาดลอดจนบทบาทในด้านการบริหารหลักสูตร การบริการหลักสูตร การนิเทศติดตามผลการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ มีแนวปฏิบัติดังนี้(ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงศ์,2539)

- 1.1 ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้กระจ่าง
- 1.2 จัดเตรียมบุคลากรโดยวิธีการต่างๆ เช่น การประชุมชี้แจง การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา
- 1.3 จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และประสบการณ์
- 1.4 ให้บริการและสนับสนุนการสอนของครู โดยจัดทำจัดหาเอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน
- 1.5 ดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

2. ครูผู้สอน มีบทบาทหน้าที่หลักคือการสอน ประกอบการเตรียมการสอน การทำแผนการสอนหรือกำหนดการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

- 2.1 ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และ เอกสารประกอบหลักสูตรให้กระจ่างและประชุมวิเคราะห์หลักสูตร พิจารณาหาจุดประสงค์ของหลักสูตรและเนื้อหาในแต่ละวิชา เพื่อวางแผนการใช้แผนการสอนให้เหมาะสม

2.2 ทำความรู้จักผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่างๆของผู้เรียน เช่น ความรู้ ความสามารถ และปัญหาของผู้เรียน เพื่อหาทางพัฒนาทั้งผู้เรียนทั้งชั้นและรายบุคคล

2.3 ศึกษาแผนการสอน คู่มือครูให้เข้าใจอย่างแจ่มชัดก่อนทำการสอน

2.4 ให้มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอน และเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้ในการสอนแต่ละครั้งก่อนสอน

2.5 ศึกษาและลงมือปฏิบัติการสอนด้วยกลวิธีหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าการฟังอ่านเพียงอย่างเดียว

2.6 พัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ และ จัดกิจกรรมต่างๆที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

2.7 จัดสอนซ่อมเสริมแก่ผู้เรียนที่มีความจำเป็นต้องเรียน

2.8 ตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นระยะๆ โดยใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อหาทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

2.9 ปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โรงเรียน และผู้เรียน

3. นักเรียน มีบทบาทหน้าที่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ดังนี้

3.1 มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกันกับผู้ปกครองและครู วางแผนการเรียนรู้ของตนเอง ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

3.2 มีความรับผิดชอบ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ บริหารจัดการเรียนรู้ของตนเองให้มีคุณภาพ

3.3 ปฏิบัติตนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รู้วิธีแสวงหาความรู้ ความสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.4 มีการประเมินและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

3.5 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูและเพื่อน ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกัน

สำหรับงานวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนกลางนี้ จะศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากบุคคลข้างต้น ทั้ง 3 กลุ่ม คือ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ครูภาษาจีน นักเรียน

2.3 การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

2.3.1 ความสำคัญของภาษาต่างประเทศ

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ.2539 เป็นต้นมา มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาในการประกอบอาชีพในสาขาต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากนโยบายของรัฐ การพัฒนาปรับเปลี่ยนแนวการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศสอดคล้องและขนานรับกับพระราชบัญญัติการปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2542) ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้แบบยั่งยืน (Lifelong Learning) โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Learner-centered Approach) ให้สามารถแสวงหาความรู้ สร้างแรงจูงใจและมีกลวิธีการเรียนรู้ที่จะนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน (หลักสูตร โรงเรียน ไตรมิตรวิทยาลัย, 2544)

การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่นๆ เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ได้ถูกต้องตามความต้องการ ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษาดังนั้นการเรียนภาษาที่ดีผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของการเรียนภาษา จึงควรประกอบไปด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทั้งด้านภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ในการศึกษาต่อรวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาจีน, 2543)

ภาษาจีนกลาง เป็นภาษาต่างประเทศที่ได้รับความสำคัญและได้รับการบรรจุในหลักสูตรมัธยมศึกษา ซึ่งบางโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนเลือกเรียนเพิ่มเติมในแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง และในบางโรงเรียนได้กำหนดให้นักเรียนเรียนเป็นวิชาเพิ่มเติม คือมีการเรียนตั้งแต่มัธยมต้น-มัธยมปลาย ในขณะที่โรงเรียนมัธยมบางแห่งให้นักเรียนเลือกเรียนในวิชาชุมนุม และได้รับการพิจารณาว่าเป็นวิชาที่สำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานและแข่งขัน เพื่อเป็น

กำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถแข่งขันในประชาคมโลกได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545-2549) (สำนักงานการศึกษา, 2546)

นงนุช ลีสันต์ (2539) กล่าวว่า ในการเรียนรู้ทางภาษาจำเป็นจะต้องฝึกฝนทักษะ ทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ให้ควบคู่กันไปในลักษณะทักษะสัมพันธ์ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นทักษะการฟัง-การพูดมากที่สุด โดยผู้เรียนจำเป็นต้องฟังเสียงเลียนแบบเสียงที่ได้ยิน พูดสื่อความหมาย แล้วจึงอ่านและเขียนต่อไป

2.3.2 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในด้านหลักสูตรภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์ในการสื่อสารแบบต่างๆ ดังนั้นหลักสูตรแบบสื่อสารจึงเป็นหลักสูตรที่เน้นจุดมุ่งหมายปลายทางการเรียนรู้ กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาทำอะไรได้เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ไปแล้ว ที่มุ่งเน้นจุดมุ่งหมายปลายทางการเรียนรู้แล้วยังต้องมีกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกันด้วย เช่น กิจกรรมจะต้องเข้ากับจุดประสงค์ของบทเรียน เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายที่มีอยู่จริงในการสื่อสารในชีวิตประจำวันมีการสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดความจำเป็นในการสื่อความหมายขึ้น และกิจกรรมนั้นต้องมีลักษณะที่น่าสนใจ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่และต้องเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลหรือข้อมูลย้อนกลับ ส่วนการทดสอบและการประเมินผลก็ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching)-CLT

กรมวิชาการ (2544: 132-136) ได้กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่หลากหลายวิธี แต่ที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2544 ดังนี้

ความหมาย

การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนโดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจจดจำแล้วนำสิ่งที่เรียนไปใช้

ความสำคัญ

กลุ่มนักจิตวิทยาการเรียนรู้เชื่อว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการเรียน ผู้เรียนจะสามารถเรียนได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจเป็นสำคัญ เขาจะเรียนได้ดีถ้าเขาเข้าใจ

จุดประสงค์ของการเรียน เห็นประโยชน์ของการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนไปแล้วให้เข้ากับสิ่งที่กำลังเรียนอยู่ และสิ่งที่จะช่วยให้เรียนภาษาต่างประเทศได้ดี นอกเหนือจากสองเรื่องนี้แล้วก็ต้องเข้าใจหลักภาษาที่ใช้ในการวางรูปประโยคด้วย การสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันได้หันมายึดแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มีโอกาสพบได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยยังคงให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ตามที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาที่ใช้สื่อความหมาย ดังที่ลิตเติลวูด(Littlewood,1990) กล่าวไว้ สรุปได้ว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวการสอนที่ไม่จำกัดความสามารถของผู้เรียนไว้เพียงแค่ความรู้โครงสร้างไวยากรณ์เท่านั้น แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ โดยสัมพันธ์กับความสามารถทางไวยากรณ์ เข้ากับยุทธศาสตร์การสื่อสารด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริงของผู้เรียนต้องสัมผัสกับการสื่อสารซึ่งเป็นการใช้ภาษาในรูปแบบต่างๆ มากมาย ดังนั้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรสอนให้ผู้เรียนคุ้นกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน และนำภาษาที่คุ้นเคยนั้นไปใช้ได้ คำกล่าวนี้สอดคล้องกับความเห็นของไวโอเลตา(Violeta,2002) ที่ว่าความสามารถในการเรียบเรียงประโยคมิใช่เป็นความสามารถในการสื่อสาร การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราสามารถใช้ประโยคได้หลายชนิดในรูปแบบต่างๆ เช่น การอธิบาย การแนะนำ การถาม-ตอบ การขอร้อง การออกคำสั่ง ความรู้ในการแต่งประโยคเป็นสิ่งที่เราเรียกว่าความรู้ความเข้าใจภาษาเท่านั้น มันอาจจะเป็นประโยชน์อยู่บ้างแต่ถ้าจะให้เกิดประโยชน์มากที่สุดก็ต้องสามารถนำความรู้ในการใช้ประโยคไปใช้ให้เป็นปกติวิสัยได้ตามโอกาส

แนวการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร(Communicative Language Teaching)-

CLT

กรมวิชาการ (2544: 123-136) กำหนดแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามคำจำกัดความมีลักษณะ 4 ประการ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ดังนี้

1. เป้าหมายของการสอนที่เน้นไปที้องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสารและไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหาภาษาหรือไวยากรณ์
2. เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมาเพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ภาษา และปฏิบัติจริงโดยมีจุดมุ่งหมายในการพูด รูปแบบโครงสร้างภาษามิใช่เป้าหมายหลักแต่ตัวรูปแบบเฉพาะของภาษาต่างหากที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารจนสำเร็จตามเป้าหมาย
3. ความคล่องแคล่วและความถูกต้องเป็นหลักการเสริมที่อยู่ภายใต้เทคนิคการสื่อสาร

ที่มีหลายครั้งที่ความคล่องแคล่วอาจจะมีค่าสำคัญมากกว่าความถูกต้องเพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมาย

4. ในการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร ในตอนท้ายสุดผู้เรียนต้องใช้ภาษาอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ภายในบริบทที่ไม่เคยฝึกมาก่อน

ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จากแนวคิดในการสอนเพื่อการสื่อสารแบบนี้จึงทำให้เกิดขั้นตอนการสอนต่างๆ 3 ขั้นตอน ที่ใช้จัดการสอนทั่วไปในขณะนี้ขึ้น และขั้นตอนการสอนนี้มีผลเชื่อมโยงต่อไปถึงสถานการณ์การสอนเทคนิคการสอน สื่ออุปกรณ์ และหน่วยการสอนด้วย ครูผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจให้ชัดเจนเพื่อจะได้จัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการสอนทั้ง 3 ขั้นนี้ จะพบว่ามีปรากฏอยู่ในวิธีการนำเสนอเนื้อหาในบทเรียนต่างๆ ที่ผู้เขียนแบบเรียนมีความรู้ด้านภาษาศาสตร์และแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นอย่างดีและปรากฏอยู่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างชัดเจนทั้ง 3 ขั้นตอน วิธีการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน มีดังนี้(รูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2544: 22 อ้างถึงใน ภรณุชญา วรรณาวช, 2548:40-41)

1. **ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)** ในขั้นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาใหม่จัดเป็นขั้นการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป ทั้งวิธีการใช้ไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียง ความหมาย คำศัพท์ และ โครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

2. **ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)** ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งจะเรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะการฝึกแบบควบคุมหรือชี้นำ (Controlled Practice, Directed Activities) โดยมีผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการฝึก ไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเองมากขึ้น เป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi Controlled) การฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลักแต่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ด้วยเช่นกัน ในการฝึกนั้นครูผู้สอนจะเริ่มด้วยการฝึกปากเปล่า (Oral) ซึ่งเป็นการพูดตามแบบง่ายๆ ก่อนจนได้รูปแบบภาษาแล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ไป สถานการณ์เหล่านี้จะเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นภายในห้องเพื่อฝึก

การใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องตรวจสอบความเข้าใจด้านความหมายได้ (ไม่ควรใช้เวลามากนัก) ต่อจากนั้นจึงให้ฝึกด้วยการเขียน (Written) เพื่อเป็นการฝึกความแม่นยำในการใช้

3. **ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)** ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นับเป็นขั้นที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่งเพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไปมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริงหรือเป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกการใช้ภาษาในลักษณะนี้มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ทั้งครูผู้สอน และผู้เรียนได้รู้ว่าผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปมากน้อยเพียงใด สามารถนำไปปรับใช้ตามความต้องการของตนเองแค่ไหน ซึ่งการที่จะถือว่าผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วอย่างแท้จริงก็คือ การที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ที่พบในชีวิตจริง นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการฝึกในขั้นตอนนี้อีกด้วย เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดให้ เหมือนดังการฝึกในขั้นฝึกและการได้เลือกใช้นี้เองจะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี วิธีการฝึกมักฝึกในรูปแบบของการทำกิจกรรมแบบต่างๆ โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดภาระงานหรือสถานการณ์ต่างๆ

การเรียนภาษาจะต้องให้ความสำคัญของการฝึกฝนทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และประสบการณ์รองให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จนเป็นทักษะที่สามารถใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

เทคนิคการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching Techniques –CLT Techniques)

ฐปทอง กว้างสวัสดิ์ (2544: 22) กล่าวว่า ผู้สอนจะสอนกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ สกาเซลลา และอ็อกฟอร์ด (Scarcella and Oxford,1994 อ้างถึงใน ภรณุชนาฏ อรรถาเวช,2548) เสนอแนะหลักการ ดังนี้

1. ครูนำเหตุการณ์นอกห้องเรียนเข้าไปสู่ชั้นเรียน โดยใช้ บทบาทสมมติ (Role Play) การเลียนแบบ (Simulation) และกิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving Activity)

2. ครูใช้ภาษาที่เป็นสภาพจริง (Authentic Language) ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ คือ ภาษาที่เป็นธรรมชาติไม่ใช้ภาษาที่ดัดแปลงใช้เฉพาะในชั้นเรียน แต่เป็นภาษาที่ใช้ได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

3. ครูเน้นความหมายของภาษา (Meaning) เพื่อการสื่อสารเพื่อช่วยให้นักเรียนคาดเดาเจตนาของผู้พูดหรือผู้เขียนได้

4. ครูให้โอกาสนักเรียนแสดงความรู้สึกและความคิดและทัศนคติส่วนตัวของนักเรียน

5. ครูกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเรียนแบบร่วมมือและทำงานเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

6. ครูออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาในการสื่อสารให้ครอบคลุมสมรรถนะทางการใช้ภาษาด้านการสื่อสารให้มากที่สุด

งานวิจัยจำนวนมากชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนภาษาที่สองที่เชี่ยวชาญจะเลือกใช้กลวิธีการเรียนที่เหมาะสมในการเรียนภาษาที่สองอย่างมีประสิทธิภาพ กลวิธีและคุณลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ เช่น เป็นนักเดาที่เก่ง มีความต้องการสื่อสารอย่างแรงกล้า ไม่ค่อยกลัวจะผิดชอบวิเคราะห์หาโอกาสที่จะฝึกฝนตนเองอย่างต่อเนื่อง และสนใจความหมายของการสื่อสาร (Oxford, 1994 อ้างถึงใน ภรณุชนาฏ อรรถาเวช, 2548)

การฝึกให้ผู้เรียนใช้กลวิธีการเรียนที่เหมาะสมจึงเป็นที่สนใจในการเรียนการสอนภาษาที่สองเช่น ภาษาอังกฤษ(Oxford ,1994 อ้างถึงใน สุรีย์ จงสถาพรสิทธิ์ ,2543:58) ได้เสนอแนะว่าการฝึกกลวิธีการเรียนภาษาที่สองควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆต่อไปนี้คือ

1. การฝึกกลวิธีการเรียนภาษาที่สองต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสนใจ ความเชื่อและความต้องการของผู้เรียน

2. กลวิธีที่ใช้ฝึกแต่ละกลวิธีต้องสอดคล้องไปด้วยกันได้ดีและเหมาะสมกับงานในกิจกรรมเป้าหมายและแบบการเรียนของผู้เรียน

3. การฝึกต้องบูรณาการเข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติและใช้เวลานานมากกว่าที่จะเป็นการแยกออกมาต่างหาก

4. ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกฝนมากอย่างเพียงพอ

5. การฝึกต้องมีคำอธิบายเอกสารประกอบเพื่อการค้นคว้าและการนำไปศึกษาต่อที่บ้าน

6. ต้องคำนึงถึงตัวแปรทางจิตใจ เช่น ความวิตกกังวล แรงจูงใจ ความสนใจในการวัดการฝึก

7. การฝึกควรทำอย่างชัดเจน โดยตรงมีการฝึกหัดมากเพียงพออย่างหลากหลายและใช้สื่อเอกสารที่เป็นของจริง

8. การฝึกไม่ควรจำกัดขอบเขตเฉพาะในชั้นเรียน แต่ต้องฝึกกลวิธีที่สามารถนำไปใช้ในโอกาสอื่นๆ นอกเหนือจากงานในชั้นเรียน

9. การฝึกควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

10. การฝึกควรให้เครื่องมือนักเรียนเพื่อประเมินความก้าวหน้าและความสำเร็จของการใช้กลวิธีในงานที่หลากหลาย

2.3.3 การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนภาษา

สุมิตรา อังกุลวัฒนา (2537) กล่าวว่า การเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาหลักสูตรกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะประสบการณ์ และเจตคติที่ดีให้แก่นักเรียน

สุมน อมรวิวัฒน์ (2540) กล่าวถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ถือเป็นหัวใจสำคัญ ของการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุผลตามที่หลักสูตรกำหนด และได้สรุปลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีไว้ดังนี้

1. ควรเป็นไปเพื่อพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ นักเรียน
2. ควรเร้าให้ผู้เรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน
3. ควรให้โอกาสและเห็นความสำคัญของนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน
4. ควรฝึกวิธีการแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองให้แก่ นักเรียน
5. ควรมีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนานและเป็นกันเอง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษา

รูปทอง กว้างสวัสดิ์(2544) ได้แบ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ เพื่อเตรียมให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม ต้องการที่จะเรียนรู้ในสิ่งใหม่โดยเนื้อหาเตรียมจะเชื่อมโยงไปสู่สาระสำคัญของบทเรียน จะเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ ใช้เวลาสั้นๆ เมื่อนักเรียนสนใจ สนุกสนาน พร้อมที่จะเรียนก็จะเข้าสู่ขั้นสอน

2. ขั้นสอน เป็นขั้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เปลี่ยนไปตามสถานการณ์และความสนใจของนักเรียน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการฝึกกิจกรรมที่หลากหลายซึ่งเป็นการนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

3. ขั้นสรุป เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรม เพื่อสรุปความรู้ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนที่ได้รับมาตั้งแต่ต้น

บิลาช (Bilash, 2000: 25 อ้างถึงใน รูปทอง กว้างสวาสดี, 2544: 36) ได้เสนอแนวคิดในการออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร เรียกว่า การออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามเกณฑ์ของบิลาช (Bilash's Criteria for Communicative: BCCA) เพื่อเป็นเกณฑ์ในการประเมินกิจกรรมที่ครูใช้ในชั้นเรียนเรียกว่า กิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมเพื่อการสื่อสารหรือไม่อย่างน้อยเพียงใด BCCA ประกอบไปด้วย 11 เกณฑ์ ดังนี้

1. กิจกรรมนั้นส่งเสริมหน้าที่ของภาษา (Functions of Language)
2. กิจกรรมนั้นได้ใช้สื่อที่เป็นของจริง (Authentic Material) หรือไม่
3. กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างกว้างขวางเพียงใด
4. กิจกรรมนั้นมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้รู้อย่างอื่นนอกจากศัพท์ และหลักการใช้ไวยากรณ์หรือไม่
5. กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟังหรือไม่
6. กิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาหรือไม่ (Problem Solving Activity)
7. กิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันหรือไม่
8. กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดและทัศนคติส่วนตัวของนักเรียนหรือไม่
9. กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิสัมพันธ์หรือไม่ (Interaction Activity)
10. กิจกรรม CLT ที่ต้องมีลักษณะเมื่อผู้เรียนปฏิบัติแล้วเกิดการเสี่ยงภัยต่ำ (Low Risk) และเกิดความปลอดภัยสูง (High Security) สร้างความมั่นใจลดความวิตกกังวล
11. กิจกรรมนั้นสนุกสนานน่าสนใจกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากร่วมกิจกรรมหรือไม่

รูปทอง กว้างสวาสดี (2544: 23) กล่าวถึง กิจกรรมการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูล กิจกรรมนี้อาจเป็นงานคู่ (Pair Work) หรืองานกลุ่ม (Group Work) ก็ได้ผู้เรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มได้รับข้อมูลเพียงส่วนหนึ่ง และจะต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ตนมีกับเพื่อนหรือหาข้อมูลจากกันและกัน โดยถามตอบ Yes/No เหมาะสำหรับนักเรียนระดับต้น เช่น กิจกรรม One-minute Pair Activity ใช้ฝึกคำศัพท์ นักเรียนคนหนึ่งมีรูปภาพที่ต่างจากอีกคนหนึ่ง ทั้งสองคนสลับกันถามตอบ เช่น

A: Do you have an umbrella?

B: Yes.

B: Do you have a pencil?

A: No.

กิจกรรมการสอนถามแบบแลกเปลี่ยนข้อมูล (Gap Conversation) เป็นกิจกรรมคู่ แต่ละคนมีข้อมูลคนละฉบับ (A หรือ B) ผู้สอนจะกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนสนทนา หาข้อมูลที่ขาดหายไปจากคู่สนทนา เช่น กำหนดสถานการณ์หมอกกับคนไข้ ผู้ซื้อกับผู้ชาย อธิบายลักษณะกิจกรรมการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching - CLT) ดังนี้ “กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) คือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย กิจกรรมการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Information Sharing) และการปฏิสัมพันธ์ (Interaction)”

กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) มักถูกเรียกว่าเป็นแนวคิด (Approach) มากกว่าวิธีสอน (Method) เพราะ CLT ส่วนมากแล้วจะกล่าวถึงแนวคิดที่กว้างๆ ยึดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน ลักษณะพื้นฐานของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) มีดังนี้ (ภรณุชนาฏ อรรถาเวช, 2548:55)

1. เน้นการเรียนรู้โดยวิธีสื่อสารผ่านการปฏิสัมพันธ์โดยใช้ภาษาเป้าหมาย (Target Language)
2. เน้นการใช้สื่อและเนื้อหาที่เป็นจริง (Authentic Material)
3. เน้นทั้งทักษะภาษา (Language Skill) และกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process)
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญของกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน (ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง) เชื่อมต่อระหว่างการเรียนภาษาในชั้นเรียนกับการเรียนและการใช้ภาษาในห้วงนอกห้องเรียน

นอกจากนั้น รูปทอง กว้างสวัสดิ์(2544) ยังให้ความเห็นว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นำความรู้ทางวัฒนธรรมภาษาไปผสมผสาน ในการสอน เป็นสิ่งที่นักเรียนได้เปลี่ยนบรรยากาศในการเรียน ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. กิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ตรง ได้แก่ การเชิญเจ้าของภาษามาสนทนาด้วย การเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม การมีเพื่อนทางจดหมาย เป็นต้น ซึ่งจะมีประโยชน์มากที่สุดในกรณีโอกาสได้ใช้ภาษากับเจ้าของภาษา

2. กิจกรรมที่ให้ประสบการณ์รอง ซึ่งจัดได้ง่ายกว่ากิจกรรมประเภทแรก ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การจัดมุมภาษาในห้องเรียน การฟังเทป การชมวิดีโอ การชมภาพยนตร์ การอ่านหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร เป็นต้น

2.3.4 บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน ครูผู้สอน และสื่อการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักด้านการสื่อสารมีผลต่อการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนและครูผู้สอน รูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2544: 19-20) กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน ครูผู้สอน และสื่อการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

2.3.4.1 บทบาทของผู้เรียน (Learner Roles)

บทบาทของผู้เรียนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร(CLT) ผู้เรียนคือผู้เจรจาต่อรอง (Negotiator) การเรียนรู้เกิดจากการปรึกษาหารือในกลุ่มผู้เรียนโดยผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ จุดมุ่งหมายหลักในการทำกิจกรรมกลุ่มคือมุ่งให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักการให้พ้อๆ กับการรับ ผู้เรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศต่างกัน ให้สัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาที่แตกต่างกัน

2.3.4.2 บทบาทของครู (Teacher Roles)

ในทัศนะของวิลก้า เอ็ม ริเวอร์สและฮาร์โรลด์ แอลเลน(Wilga M. Rivers ,1986 and Harold B. Allen ,1980 อ้างถึงในระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน ,2545:101) ครูมีบทบาทที่สำคัญ 3 บทบาท คือ ผู้ดำเนินรายการ (Organizer Facilitator) เตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรม ผู้แนะนำหรือแนะแนว (Guide) ขั้นตอนและกิจกรรมต่างๆ และเป็นผู้วิจัย และผู้เรียน (Researcher Learner) เรียนรู้พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนแต่ละคน นอกจากนี้ครูอาจมีบทบาทอื่นๆ เช่น ผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) ผู้จัดการกระบวนการกลุ่ม (Group Process Manager) ครูตามแนวการสอนแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร(CLT) เป็นครูที่เป็นศูนย์กลางน้อยที่สุด (Least Teacher Centered) นั่นคือครูมีหน้าที่ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารและในช่วงที่นักเรียนทำกิจกรรมครูจะกระตุ้นให้กำลังใจช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้ได้ความหมายและ

ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์อันเป็นการเชื่อมช่องว่างระหว่างความสามารถทางไวยากรณ์ (Grammar Competence) และความหมายทางด้านการสื่อสาร (Communicative Competence) ของผู้เรียน

สำหรับครูผู้สอนภาษาที่ไม่ได้เป็นเจ้าของภาษาต่างประเทศนั้นๆ (Non-native teachers of target languages) (Brown, 1994 อ้างถึงใน ภาณีต บุญยวรรธนะ, 2546)

ภาณีต บุญยวรรธนะ(2546) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มักเป็นผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาต่างประเทศนั้นๆ จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้สอนภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาเป้าหมาย (Target language) นั้น อาจประสบปัญหาในการใช้ภาษาเป้าหมายในการสอนนอกเหนือจากความถูกต้องในการใช้ภาษาและการออกเสียงแล้ว อาจจะมีปัญหาด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics problems) เช่น การเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องตามบริบททางสังคม (Registers and styles) การใช้ภาษาที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างท้องถิ่นและภาษากลางของชาติ (Regional and national standards) หรือแม้แต่ภาษาต่างประเทศที่อาจใช้แตกต่างกันไปตามกลุ่มผู้เป็นเจ้าของภาษาที่กระจายไปตามแหล่งต่างๆ ในโลก เช่น ภาษาอังกฤษในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา คานาดา หรือออสเตรเลีย ฯลฯ

นอกจากนั้นอิทธิพลของภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งของผู้สอน (L2 interference) อาจมีบทบาทต่อข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาต่างประเทศในด้านอื่นๆ นอกจากการออกเสียง เช่น การใช้ศัพท์ และความหมาย โครงสร้างทางภาษาหรือไวยากรณ์ และความแตกต่างทางวัฒนธรรมในการใช้ภาษา (Selinger 1969, 1972, White 1977 อ้างถึงในวนิดา เพ็ญกิ่งกาญจน์และคณะ 2547:8) การถ่ายทอดจากภาษาแม่เข้าสู่ภาษาต่างประเทศ (language transfer) จะมีอิทธิพลมากขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ ในกรณีของผู้สอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทยที่เป็นคนไทย หากสอนภาษาต่างประเทศในกลุ่มภาษาของเอเชีย อาจจะไม่มีปัญหาระหว่างภาษามากนัก เพราะลักษณะภาษาในภูมิภาคนี้มีความใกล้เคียงกันทางด้านภาษา เช่น ในระบบเสียง แต่ถ้าเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศในกลุ่มตะวันตก อาจเกิดปัญหาในเรื่องอิทธิพลภาษาแม่ได้ เพราะมีความแตกต่างระหว่างภาษามากทั้งในด้านระบบเสียงและโครงสร้างภาษา

การพัฒนาตนเองในการเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศ (Teacher Development)

สุจินต์ วิศวรรานนท์ และปราณี สังฆะตะวรรณ (2539) ให้ความเห็นว่า การพัฒนาตนเองในการเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากการที่มีในใจรักภาษาและมีความรู้ความสามารถในภาษาที่สอนแล้ว ผู้สอนภาษาต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จและมีความสุขใน

การประกอบอาชีพการสอน มักจะเป็นผู้ที่ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้มีประสิทธิภาพขึ้น ทั้งในด้านแสวงหาความรู้ใหม่ทั้งด้านเนื้อหาระเบียบวิธีสอน การพัฒนาการใช้ภาษาต่างประเทศของตนเองอยู่เสมอ ตัวอย่างของความมุ่งมั่นในการพัฒนาอาชีพผู้สอนภาษาจากบราวน์ Brown (1994) ได้แก่ ครูอาจกำหนดเป้าหมายให้ตนเองว่าต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยการอ่านค้นคว้าตำราด้านการเรียนการสอนอย่างน้อยปีละ 3 เรื่อง ต้องเข้าไปสังเกตการเรียนการสอนของครูในชั้นอื่นๆ บ้างอย่างน้อย 5 ครั้งในแต่ละภาคการศึกษา ตรวจสอบและติดตามประเมินตนเองในการสอน หรือแม้แต่เข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี ฯลฯ การประเมินตรวจสอบตนเอง (Self-monitoring) นับว่าเป็นติดตามผลการพัฒนาอาชีพของตนเองที่มีประสิทธิภาพมาก เพราะจะสะท้อนให้ผู้สอนรู้ถึงสภาวะหรือสถานะภาพที่เป็นจริงของตนเองในการสอน ช่วยพัฒนาระบบการวิเคราะห์ปัญหา (Critical thinking and self-inquiry) และนำมาซึ่งการปรับปรุงและปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น เป็นประโยชน์ทั้งต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอน และต่อการพัฒนาอาชีพของตนเองด้วย (Richards and Rogers, 1988)

สำหรับการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้สอนซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสอนและเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียนนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้สอน จะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือพฤติกรรมในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้สอนในชีวิตประจำวัน ในการทำงาน และยังสอดคล้องกับเป้าหมายของการสอนภาษาต่างประเทศนั้นๆ ในหลักสูตรทั่วไปด้วย (Krashen and Terrell, 1983 อ้างถึงใน สุจินต์ วิสาธีรานนท์ และปราณี สังขะตะววรรณ , 2539) ได้แก่

1. พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาในการสื่อสารทั่วไป (Basic Personal Communication Skills)

- ทักษะด้านการพูด / ฟัง เช่น สนทนากับเจ้าของภาษาต่างประเทศ ฟังการประกาศในที่สาธารณะต่างๆ ติดต่อขอข้อมูล ฟังวิทยุ โทรทัศน์ คุภาพยนตร์และฟังเพลง
- ทักษะด้านการเขียน / อ่าน เช่น อ่านหรือเขียนบันทึกสั้นๆ ถึงเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน อ่านป้ายข้อความ โฆษณาต่างๆ อ่าน / เขียนจดหมายส่วนตัว อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

2. ทักษะในการศึกษาทางวิชาการ (Academic Learning Skills)

- ทักษะด้านการพูด / ฟัง เช่น เสนอผลงานหรือบทความ ฟังการบรรยาย การนำเสนอผลงาน ฟังและมีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิด
- ทักษะด้านการเขียน / อ่าน เช่น อ่านตำรา เอกสารทางวิชาการ เขียนรายงาน บทความ อ่านและอภิปราย วรรณกรรม เตรียมตัวและเข้าทดสอบความรู้ จดบันทึก

2.3.4.3 บทบาทของสื่อการเรียนการสอน (The Role of Instructional Materials)

สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีความสำคัญและจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพราะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนขึ้น และยังเป็นสิ่งที่เร้าความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ธำรง บัวศรี (2532) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นพาหนะหรือสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กล่าวโดยสรุป สื่อการเรียนการสอนจะมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมากช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและแม่นยำขึ้น เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน ช่วยจัดระบบการเรียนรู้ตามลำดับขั้น แต่สื่อดังกล่าวจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้จะต้องขึ้นอยู่กับวิธีใช้ การพัฒนา และการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนควรมีหลักในการพิจารณาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาที่จะสอน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ได้ง่าย สะดวก ปลอดภัย ประหยัด หาได้ง่าย และต้องใช้ให้คุ้มค่าที่สุด

การสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) จำเป็นที่จะต้องใช้สื่อที่หลากหลายเพราะสื่อมีความสำคัญต่อการเรียนแบบปฏิสัมพันธ์หรือการเรียนแบบร่วมมือและการฝึกภาษาเพื่อการสื่อสารสำคัญ 3 อย่าง ที่ใช้สำหรับการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ได้แก่ เนื้อหา (Text-Based) ในปัจจุบันมีตำราเรียนจำนวนมากมายที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (CLT) ซึ่งการออกแบบกิจกรรมและเนื้อหาแตกต่างจากตำราที่แต่งขึ้นมาเพื่อสอนไวยากรณ์ ตัวอย่างเช่น แบบเรียน CLT จะไม่มีแบบฝึกหัด (Drill) หรือโครงสร้างประโยคส่วนมาก แบบเรียนที่เน้น CLT จะประกอบไปด้วย ข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่นการจัดสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติหรือกิจกรรมคู่ หรืออาจกำหนดเรื่อง (Theme) ที่จะเรียนแล้วมีกิจกรรมที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้นๆ งานกิจกรรม (Task-Based Material) เกมต่างๆ บทบาทสมมติ การเลียนแบบและกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมการสนทนาแบบแลกเปลี่ยนข้อมูล (Gap Conversation) กิจกรรม Jigsaw ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทำงานเป็นกลุ่มร่วมมือกัน สื่อที่เป็นของจริง (Really) CLT เน้นการใช้สื่อที่เป็นของจริง (Authentic Material) เช่น ป้ายประกาศโฆษณา หนังสือพิมพ์รูปภาพ แผนที่ เป็นต้น

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

กรมวิชาการ (2544: 173) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญในการประเมินผลที่พึงพิจารณาพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. การประเมินผลควรมีลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. เน้นคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนเป็นภาพรวม
3. ผลการประเมินต้องชี้ให้เห็นผลการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอนและ

ความสำเร็จของผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร

4. บ่งบอกถึงความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตจริง
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้แสดงความสามารถที่หลากหลายไม่แยกเด็ดขาดจากการเรียน

การสอน

6. เน้นที่การวัดกระบวนการ (Process) เท่าๆ กับการวัดผลผลิต (Product) ของกระบวนการ และเน้นการวัดที่สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ความคิดพิจารณาโดยตรง รวมถึงการใช้เหตุผลและการแก้ปัญหา

กรมวิชาการ (2544: 65-66) กล่าวถึง กระบวนการวัดผลและประเมินผลการเรียนเพื่อประเมินความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารนั้นควรถูกต้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สามารถบ่งชี้ผลการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน และชี้ผลสำเร็จของการเรียนการสอนภาษาได้ด้วย และกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดภาพรวมของผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของการเรียนต่างประเทศตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษา
2. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถใช้ภาษาในระดับต้นได้อย่างเพียงพอเพื่อการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพตามความจำเป็น
4. เพื่อให้มีนิสัยใฝ่รู้ หากความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านหนังสือและค้นคว้าจากสื่ออื่นๆ
5. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมเจ้าของภาษา

ศุมิตรา อังวัฒนกุล (2545) ให้ทัศนะของการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ว่า สำหรับการเรียนการสอนภาษานั้น การวัดและประเมินผลถือว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหนึ่งจึงต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ทางการเรียนการสอน ดังนั้น ถ้าจุดประสงค์ของการเรียนการสอนภาษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การประเมินผลก็ย่อมมุ่งวัดผลและประเมินผลความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนด้วย

ฟิโนชชีโอ โร แมรี และซิดนีย์ (Finocchiaro, Mary and Sydney ,1983) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เพื่อประเมินวิธีสอนของครูว่าสอนแบบใดช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และวิธีสอนแบบใดที่ต้องการการปรับปรุง
2. เพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของผู้เรียนว่ามีความรู้ความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด สมควรที่จะได้เลื่อนชั้นสูงขึ้นหรืออยู่ที่เดิม
3. เพื่อจำแนกหรือจัดลำดับความสามารถของนักเรียนว่ามีความรู้ ความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด สมควรที่จะได้เลื่อนชั้นให้สูงขึ้นหรืออยู่ที่เดิม
4. เพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง และจุดเด่นในการเรียนภาษาของแต่ละคน
5. เพื่อประโยชน์ในการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่เรียนอ่อนหรือล่าช้าหลังเพื่อน
6. เพื่อประเมินประสิทธิภาพในการสอนของครู
7. เพื่อทราบถึงกระบวนการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนในแต่ละระดับอายุ
8. เพื่อทดสอบผลการทดลองเกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านภาษานั้น สามารถทำได้ทั้งการใช้แบบทดสอบและไม่ใช้แบบทดสอบ ซึ่งการวัดและประเมินผลโดยไม่มีแบบทดสอบ อาจทำได้โดยการสังเกตความสนใจ และความเอาใจใส่ในการเรียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และอาจดูได้จากความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในการสอนที่ใช้ในการสนทนาโต้ตอบ หรือการซักถามบทเรียน การทำแบบฝึกหัด ความถูกต้องของการเขียนคำศัพท์และประโยค ส่วนการวัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบครูจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาพฤติกรรมหลายด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม จุดมุ่งหมายทั้งทางด้านเนื้อหา เจตคติ และทักษะ ดังนั้นในการสอนภาษาจึงควรมีการวัดผลอยู่ตลอดเวลา และอาจใช้วิธีวัดหลาย ๆ แบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากพอที่จะใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้

ดังนั้น การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรนั้น จะต้องครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะกระบวนการเรียนรู้ และเจตคติของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การวัดภาคปฏิบัติ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การบันทึกพฤติกรรม แฟ้มสะสมงาน ทั้งนี้วิธีการและเครื่องมือที่เลือกใช้ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาภาษาหรือทักษะที่ต้องการวัดด้วย

จากแนวทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งกล่าวถึง ความสำคัญของภาษาต่างประเทศ ซึ่งได้กล่าวไว้ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 2544 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งกล่าวถึงแนวทางขั้นตอนและเทคนิคในการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บทบาทของผู้เรียน ผู้สอน และสื่อเรียนรู้ การวัดและประเมินผลทางภาษา มีแนวทางที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนการสอน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. หลักสูตร
2. อาจารย์ผู้สอน
3. ผู้เรียน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน
6. การประเมินผล

2.4 หลักการและคุณลักษณะของภาษาจีน

ประวัติตัวอักษรภาษาจีน

หลี่ต้าซู่ (Li Dasui, 1996) ได้กล่าวว่า จากผลงานวิจัยหลายฝ่ายเห็นได้ว่า อักษรจีนศึกษาที่มีการเจริญพัฒนาขึ้นในยุคปัจจุบันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากความพยายามแก้ไขปัญหาเพื่อประยุกต์ใช้ตัวอักษรจีนให้เหมาะสมกับเทคโนโลยีที่ปรากฏขึ้นในสังคมจีน ช่วงปลายราชวงศ์ซิง (1900: ราชวงศ์ซิง อยู่ในช่วง ค.ศ. 1616- 1911) ประเทศจีนเริ่มมีโทรสารปรากฏขึ้นในสังคม การจัดทำเล่มรหัสโทรสารจึงถือว่าการเริ่มต้นของอักษรจีนศึกษายุคปัจจุบัน หลังจากราชวงศ์ซิงถูกโค่นอำนาจลง รัฐบาล “หมินโก้ว” ก็ได้ถูกสร้างขึ้นมาแทนที่ ยุค “หมินโก้ว” เป็นช่วงระยะเวลาอันสั้นที่ประเทศจีนถูกปกครองด้วยระบบอริปไตย เริ่มมีอักษรจีนศึกษาอย่างเป็นทางการ คือการจัดประชุมในปี ค.ศ. 1913 เพื่อกำหนดมาตรฐานการออกเสียงตัวอักษรภาษาจีน ต่อมาในปี ค.ศ. 1928 เฉินเหอ ซิน (Chen Heqin) เขียนหนังสือ “การประมวลตัวอักษรจีนที่มีอัตราการใช้สูง” ขึ้น ถือว่าเป็นการเริ่มต้นอักษรจีนศึกษาด้านอัตรการปรากฏตัวอักษรครั้งแรก

ในปี ค.ศ.1926 ได้เริ่มขบวนการณรงค์ให้ใช้ภาษาจีนกลาง และปี ค.ศ.1955 รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนได้เปลี่ยนชื่อภาษาจีนกลางให้เป็น Putonghua แปลว่า สามัญ ธรรมดา หรือ

ทั่วไป จึงหมายถึงสำเนียงภาษาจีนที่ใช้ได้ทั่วไป หรือสำเนียงภาษาจีนกลาง โดยกำหนดนิยามของภาษาจีนกลางให้ครอบคลุมและชัดเจนมากขึ้น ซึ่งใช้มาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้

1. ใช้สำเนียงปักกิ่งเป็นมาตรฐานในด้านการอ่านออกเสียง

นับตั้งแต่สมัยราชวงศ์หยวน(ค.ศ.1206- 1368) ปักกิ่งได้กลายเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของจีนมาโดยตลอด สำเนียงปักกิ่งได้เผยแพร่ไปทั่วประเทศอย่างกว้างขวาง จึงมีบทบาทและอิทธิพลมากกว่าสำเนียงอื่นๆ

2. ใช้ภาษาท้องถิ่นภาคเหนือของจีนเป็นมาตรฐานในด้านการใช้คำศัพท์ ประชากรที่ใช้ภาษาท้องถิ่นภาคเหนือของจีน (ซึ่งรวมสำเนียงปักกิ่ง) มีจำนวนมากที่สุด กล่าวคือ ชาวฮั่นมี 73% ขึ้นไปใช้ภาษานี้และกระจายไปอยู่ทั่วประเทศจีน

3. ใช้วรรณกรรมที่เขียนด้วยภาษาจีนยุคปัจจุบัน และเป็นที่ยอมรับเป็นมาตรฐานในด้านไวยากรณ์

ก่อนราชวงศ์ถัง(ค.ศ.618- 907) ภาษาเขียนของภาษาจีนยังใช้ภาษาจีนโบราณประมาณ 2,000 ปีก่อน หลังจากนั้นถึงจะหันมาใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาพูดในยุคนั้นมาเป็นภาษาเขียน (Baihuawen) ในการประพันธ์วรรณกรรมในสมัยราชวงศ์ซ่ง (ค.ศ.960- 1279)กับราชวงศ์หยวน วรรณกรรมรูปแบบใหม่นี้ค่อยๆพัฒนาขึ้นมาจนกลายเป็นกระแสหลักของภาษาเขียนในยุคดังกล่าว วรรณกรรมรูปแบบใหม่นี้เผยแพร่และเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง จึงสมควรยึดถือวรรณกรรมรูปแบบนี้เป็นมาตรฐานในทางด้านไวยากรณ์

คุณลักษณะของตัวอักษรจีน

ตัวอักษรที่เกิดขึ้นจากภาพวาดต่างๆ และเป็นตัวอักษรที่แสดงถึงความหมายของสิ่งของ แต่ปราศจากวิธีการสะกดเสียง เป็นลักษณะเด่นของอักษรจีน ตัวอักษรแทนเสียงและตัวอักษรแทนความหมายล้วนแต่เกิดขึ้นจากตัวอักษรภาพของสมัยโบราณทั้งสิ้น แต่การวิวัฒนาการของตัวอักษรทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ ตัวอักษรแทนเสียงเป็นการเปลี่ยนแปลงตัวอักษรภาพให้เป็นสัญลักษณ์แทนเสียงที่มีจำนวนน้อย แต่สามารถสะกดเสียงของคำต่างๆ ที่ใช้ในภาษานั้นๆ ได้ตามหลักการสะกดต่างๆ ดังนั้น ตัวอักษรแทนเสียงจึงมีลักษณะดังนี้

1. แต่ละตัวอักษรใช้แทนหน่วยเสียงหนึ่งหน่วยเสียงของภาษา

2. ตัวอักษรทั้งหลายมีกฎเกณฑ์ในการสะกดเสียงของคำเพื่อใช้แสดงความหมายของ

ภาษา

ตัวอักษรภาษาจีนเป็นสัญลักษณ์แทนความหมายที่มีวิวัฒนาการมาจากภาพวาดสมัยโบราณและเป็นตัวอักษรแทนความหมายเพียงชนิดเดียวที่ใช้ในโลกปัจจุบัน เนื่องจากตัวอักษร

ภาษาจีนมีรากฐานเป็นภาพวาด จึงสามารถสื่อถึงรูปลักษณะและความหมายของสิ่งของต่างๆ เหล่านั้นได้โดยตรง (Wang Fengyang, 1989: 56) ดังนั้น การสื่อรูปลักษณะและความหมายของสิ่งของจึงเป็นลักษณะเด่นชัดของตัวอักษรภาษาจีน

ตัวอักษรภาษาจีนเกิดจากการวาดภาพของสมัยโบราณและได้มีการวิวัฒนาการมาเป็นเวลากว่าสามพันปี ถึงแม้ว่าปัจจุบันนี้ ตัวอักษรภาษาจีนมีความแตกต่างจากที่ปรากฏให้เห็นในสมัยโบราณเป็นอย่างมาก และบางส่วนได้กลายเป็นสัญลักษณ์แทนเสียงไป แต่ก็ยังคงลักษณะดั้งเดิมไว้เป็นส่วนมาก จึงสรุปว่า ตัวอักษรภาษาจีนเป็นตัวอักษรแทนความหมายที่มีเสียงอ่านอย่างสมบูรณ์ภายในตัวเอง

ลักษณะของตัวอักษรภาษาจีนมีความแตกต่างกับตัวอักษรของระบบภาษาอื่นๆ โดยเฉพาะตัวอักษรของระบบภาษาอักษรแทนเสียงเป็นอย่างมาก ลักษณะของตัวอักษรภาษาจีนสามารถแสดงออกให้เห็นในหลายแง่มุม เช่น แง่มุมของการเป็นศิลปะขีดเขียน แง่มุมของจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นต้น แต่ในแง่มุมที่เป็นเครื่องหมายบันทึกระบบภาษามีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เป็นประเภทอักษรแทนความหมาย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอักษรจีนศึกษาส่วนใหญ่จัดตัวอักษรจีนเป็นประเภทอักษรแทนความหมาย ดังเช่น “ลักษณะเด่นชัดของตัวอักษรภาษาจีนคือความเป็นตัวอักษรแทนความหมาย” (Li Minsheng, 1994: 15) “ตัวอักษรภาษาจีนเป็นตัวอักษรแทนความหมาย ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายได้ทันทีเมื่อมองเห็นรูปร่างของตัวอักษร โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนการสะกดเสียงเหมือนระบบภาษาอักษรแทนเสียง” (Chen Fu, 1998: 359)

2. มีจำนวนตัวอักษรมาก ตามที่ประกาศใน “รายงานประมวลตัวอักษรภาษาจีนปัจจุบัน” ของคณะกรรมการภาษาและอักษรศึกษาแห่งชาติและศูนย์พิมพ์ข่าวสารแห่งชาติ ได้รวบรวมตัวอักษรที่มีอัตราการใช้มากในภาษาจีนปัจจุบันจำนวน 7,000 ตัว

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรจีนกับระบบภาษาจีน

อักษรภาษาจีนมีประวัติยาวนานถึงสามพันกว่าปี แต่บุคคลรุ่นหลังยังสามารถอ่านเอกสารหรือหนังสือสมัยโบราณให้เข้าใจได้ ก็เนื่องจากตัวอักษรภาษาจีนสามารถถ่ายทอดความหมายของภาษาข้ามมิติเวลาได้

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีภาษาท้องถิ่นจำนวนมาก ถ้าหากใช้ระบบอักษรแทนเสียงเป็นตัวอักษรบันทึกภาษาท้องถิ่นต่างๆ ก็จะทำให้ไม่สามารถทำความเข้าใจกันได้ เนื่องจากหน่วยเสียงของภาษาแต่ละท้องถิ่นมีความหมายแตกต่างกัน จึงจำเป็นที่จะต้องใช้อักษรภาษาจีนซึ่งเป็นตัวอักษรแทนความหมายเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างกัน

2.5 หลักสูตรภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)
กรมสามัญศึกษา(2533) ได้กำหนดหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เวลาเรียน

1.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนโดยปกติประมาณ 3 ปี

1.2 ในปีการศึกษาหนึ่ง ให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์นั้น เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ

1.3 ในสัปดาห์หนึ่งโรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างน้อย 25 คาบ และจัดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบ และจัดกิจกรรมแนะแนว และหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 2 คาบ เวลานอกเหนือจากนี้ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติมตามความสนใจและปฏิบัติกิจกรรมอิสระ

2. หน่วยการเรียน

รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียน 1 หน่วยการเรียน รายวิชาใดที่มีจำนวนคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียนให้มีจำนวนหน่วยการเรียนมากขึ้นหรือน้อยลงเป็นไปตามสัดส่วน

3. วิชาบังคับและวิชาเพิ่มเติม

3.1 ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับ และวิชาเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างของหลักสูตร สำหรับภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนจะเลือกเรียนได้ 2 ภาษาเท่านั้น

3.2 การจัดทำรายวิชาบังคับและเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และการใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการทำกระทรวงศึกษาธิการ

4. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนและการโอนผลการเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

5. เกณฑ์การจบหลักสูตร

5.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างอย่างน้อย 75 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

5.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ของวิชาบังคับทั้งหมด

5.3 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียนรู้

5.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรม ในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

6. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในกรณีที่จะมีการยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาต่างๆในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ทำเป็นประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ได้แนวคิดเนื่องมาจาก ปัจจุบันเป็นยุคข่าวสารข้อมูล ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นต่อการสื่อสารเป็นอย่างยิ่ง ภาษาจีนก็เป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารมาก รองจากภาษาอังกฤษ กระทรวงศึกษาธิการจึงตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนให้เป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียน ในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาจีนได้เป็นอย่างดี มีพื้นฐานทางภาษาจีนเพียงพอที่จะนำไปใช้ศึกษาต่อ หรือใช้เพื่อประกอบอาชีพของตน(กรมวิชาการ 2544)

การศึกษาหลักสูตรภาษาจีน เป็นหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถือเป็นหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการเปิดโอกาสให้โรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร และความต้องการของชุมชน จัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้สนใจ โดยมีจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาจีนกับเจ้าของภาษาที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ดังนั้น ในปีการศึกษา 2535 กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นควรให้เพิ่มเติมหลักสูตรภาษาจีนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในหมวดวิชาเลือกเสรี

หลักสูตรภาษาจีนกลางในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

กรมวิชาการ(2544) ได้กำหนดไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับ และวิชาเพิ่มเติม ตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างของหลักสูตร สำหรับภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนจะเลือกเรียนได้ 2 ภาษา เท่านั้น (พรบ. การศึกษา, 2542) ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้าง จำนวน 75 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

จากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในหมวดวิชาภาษาต่างประเทศไม่มีรายวิชาภาษาจีน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนภาษาจีน จึงเห็นควรให้เพิ่มเติมรายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นไป รวม 6 รายวิชา ดังนี้

จ 13011 ภาษาจีน 1	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13012 ภาษาจีน 2	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13013 ภาษาจีน 3	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13014 ภาษาจีน 4	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13015 ภาษาจีน 5	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13016 ภาษาจีน 6	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

จ 13011 ภาษาจีน 1	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13012 ภาษาจีน 2	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยใช้ศัพท์ใกล้ตัว ประโยคสั้นๆ และ โครงสร้างพื้นฐานของภาษา ฟังประโยคและข้อความสั้นๆ พูดสื่อความหมายเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านสั้นๆ ฝึกวิธีการเขียนตัวอักษรจีนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนตัวอักษรจีน พัฒนาความสามารถในการเขียนประโยคต่างๆ ที่ศึกษามาถูกหลัก เพื่อให้มีความพร้อม ความสนใจ มีทักษะเบื้องต้นในการสื่อความหมายและเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษา

จ 13013 ภาษาจีน 3	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13014 ภาษาจีน 4	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์ และ โครงสร้างที่เพิ่มขึ้น ฟังบทสนทนา และ ข้อความสั้นๆ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านที่ยาวขึ้น เขียนบรรยาย เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสนใจในการใช้ภาษา และการเลือกใช้ภาษาในการสื่อ ความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ได้

จ 13015 ภาษาจีน 5	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13016 ภาษาจีน 6	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์ และ โครงสร้างที่ซับซ้อนขึ้น ฟังบทสนทนา เรื่องเล่าและข้อความต่างๆ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน บรรยาย และเล่าเรื่องสั้นๆ อ่านออกเสียงบทอ่านที่มีระดับความยากง่ายที่สูงขึ้น เขียนบรรยาย เขียนเล่าเรื่อง และเขียนจดหมายส่วนตัว เพื่อให้ใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้กว้างขวาง เหมาะสมกับกาลเทศะ และเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษา

และในปีการศึกษา 2543 กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควร เพิ่มเติมรายวิชาเกี่ยวกับ ภาษาจีนเพื่อการอาชีพ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นที่มีความพร้อมและความต้องการ ในกลุ่มงานที่ 3 งานเสริมงานผลิต และงานบริการ 3 รายวิชา และกลุ่มงานที่ 2 งานบริการ 9 รายวิชา รวมทั้งสิ้น 12 รายวิชา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 งานเสริมงานผลิตและงานบริการ

ช 13031 ภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 13032 ภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 13033 ภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 3	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

กลุ่มที่ 2 งานบริการ

ช 13021 ภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13022 ภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13023 ภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13024 ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13025 ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ช 13026 ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13027 ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13028 ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13029 ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาจีนกลางนั้น ได้เข้าอยู่ในหลักสูตรของมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวิชาที่ให้เลือกเรียนหลากหลายทั้งเป็นวิชาเลือกเสรี และวิชาเพิ่มเติม กลุ่มที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา เป็นกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีวิชาเพิ่มเติมเป็นภาษาจีนกลาง (แผนการเรียนรู้ภาษาจีน)

2.6 การรับรู้

2.6.1 ความหมายของการรับรู้

เกี่ยวกับความหมายของการรับรู้ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังต่อไปนี้

แกริสัน และมากูน (Garrison & Magoon, 1972: 637) ให้ความหมายของการรับรู้ว่า หมายถึง กระบวนการซึ่งทางสมองตีความ หรือ แปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการสัมผัส (sensation) ของร่างกาย (ประสาทสัมผัสต่าง ๆ) กับสิ่งแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้า ทำให้เราทราบว่าสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไร มีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร

สมัย จิตหมวด (2520: 100) กล่าวว่า การรับรู้คืออาการสัมผัสที่มีความหมาย(sensation) การรับรู้เป็นการแปล หรือตีความแห่งการรับสัมผัสที่ได้รับออกมาเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายอันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกันและในการแปลหรือตีความหมายของการสัมผัสนั้นจำเป็นที่อินทรีย์จะต้องใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม หรือความชัดเจนที่มีมาแต่หนหลัง

กรรณิการ์ สุวรรณโคตร (2528: 464-465) กล่าวว่า การรับรู้ (perception) เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้เลือก จัดประเภท และแบ่งความหมายของสิ่งเร้าจากสิ่งแวดล้อมที่มากระดับประสาทรับสัมผัส และพาดพิงข้อมูลทีแปลนี้ไปสู่การกระทำที่มีความหมาย ดังนั้นพฤติกรรมของบุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับอย่างไร ขึ้นอยู่กับผลของการทำงานของกระบวนการรับรู้ นี้ และการรับรู้นี้ทำให้บุคคลตระหนักถึงตนเอง สิ่งของและเหตุการณ์ในสิ่งแวดล้อมในโลกแห่งความจริง การรับรู้ให้ความหมายความสำคัญต่อบุคคลนั้น และมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมออกมา แต่ละบุคคลมีการรับรู้ต่อสิ่งเร้าในสถานการณ์ เป้าหมาย สถานภาพ บทบาทของตนในครอบครัวโลกของงาน และสันทนการส่วนบุคคล

เทพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ (2529: 6-7) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการในการเลือกรับ การจัดระเบียบ และการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่บุคคลพบเห็นหรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับตัวในสภาพแวดล้อมหนึ่ง ๆ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2533: 22) กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการตีความสิ่งเร้าจากการสัมผัสของอวัยวะต่าง ๆ ทั้งนี้ต้องอาศัยประสบการณ์เดิม หรือการเรียนรู้หรือความคิดจาก ความหมายต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การรับรู้มีการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ กล่าวคือ การรับรู้จะเกิดจากการแปลความ หรือให้ความหมายกับสิ่งที่ได้รับโดยการสัมผัส โดยการแสดงออกซึ่งอาศัยประสบการณ์ และความรู้เดิม ประสบการณ์ และความรู้เดิมจะเสมือนเป็นข้อมูลที่ปรากฏในสมองมนุษย์

2.6.2 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

ในเรื่องเกี่ยวกับการรับรู้ มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้ไว้หลายท่านด้วยกัน เช่น ลิทธิโชค วรานุสันติกุล (2524: 59-65) ได้อธิบายละเอียดถึงกระบวนการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

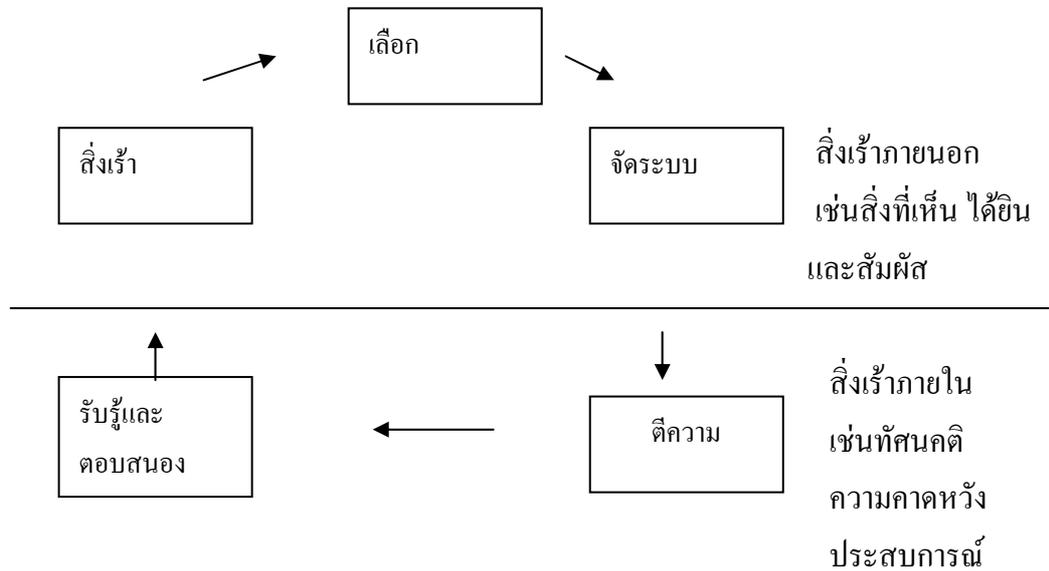
1. การเลือก (selection) เป็นกระบวนการเลือกที่รับสิ่งเร้าบางอันจากสิ่งเร้าทั้งหลาย
2. การจัดระบบ (organization) คนเรามักจะจัดระบบสิ่งเร้าภายนอก 2 วิธี คือ

2.1 ภาพและพื้น (figure and ground) การที่คนเราแยกสิ่งเร้าที่เลือกมาเป็นสิ่งที่พืงสมาธิไปยังส่วนนั้นเป็นพิเศษ เรียกว่า ภาพ (figure) และส่วนอื่น ๆ ที่เราไม่สนใจที่เป็นพื้น (ground)

2.2 การทำให้ง่าย (simplification) การรับรู้สิ่งเร้าภายนอกเข้ามาจัดระบบ อีกวิธีหนึ่ง ซึ่งเป็นแนวโน้มของคนทั่วไป ๆ คือ การจัดสิ่งเร้านั้นให้อยู่ในรูปที่ง่ายมากขึ้น ตามสิ่งที่เป็นรายละเอียดที่ซับซ้อนและสับสนทิ้งไป

3. การแปลความ (interpretation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการรับรู้ ในขั้นนี้คนเราจะอาศัยคุณสมบัติที่มีอยู่ภายในตัวเอง เช่น ทักษะคิด ประสบการณ์ ความต้องการ ค่านิยม ฯลฯ เพื่อช่วยให้การพิจารณาสิ่งเร้าภายนอก เพื่อผสมผสานสิ่งเร้าภายนอกให้เข้ากับคุณสมบัติภายใน

ดังนั้น การแปลความจึงเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับอัตวิสัย (subjective) ของผู้รับสิ่งเร้าอย่างเดียวที่เสนอต่อบุคคลต่าง ๆ กันบุคคลเหล่านั้นจะแปลความหมายแตกต่างกัน ดังภาพ 1

ภาพที่ 1 กระบวนการรับรู้ของ สตีเฟน โชค วรานูสันติกุล (2524: 59)

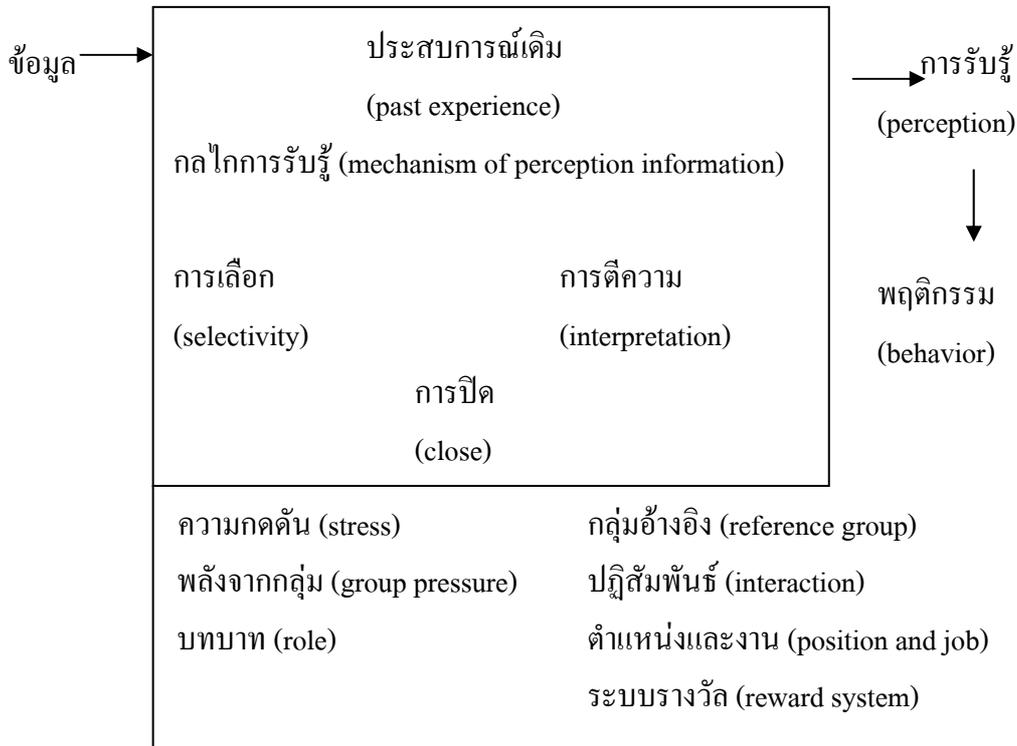
เซอร์เมอร์ฮอร์น ฮันท์ และออสบอร์น (Schermerhorn, Hunt & Osborn, 1982: 409-410) ได้กล่าวถึง กระบวนการรับรู้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาเบื้องต้นในการตีความสิ่งเร้าที่ได้สัมผัสต่าง ๆ เพื่อสร้างประสบการณ์ที่มีความสำคัญสำหรับผู้รับรู้ การรับรู้เป็นสิ่งที่ทำให้ปัจเจกบุคคลมีความแตกต่างกัน ไม่มีบุคคลใดที่จะมีการรับรู้ที่เหมือนกับบุคคลอื่นที่เดียว เพราะเมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้าหรือสิ่งรับรู้ก็จะประมวลสิ่งรับรู้นั้นเป็นประสบการณ์ที่มีความหมายเฉพาะตัว

ดังภาพ 2

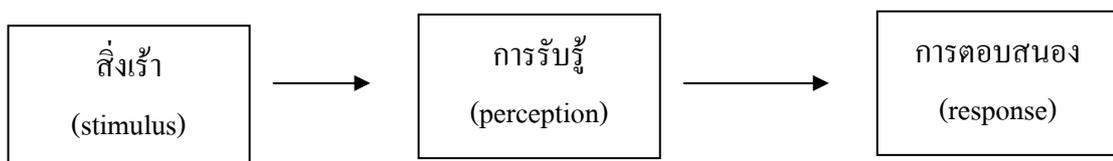
ภาพที่ 2 กระบวนการรับรู้ของ เซอร์เมอร์ฮอร์น ฮันท์ และออสบอร์น (1982: 409)

คาสท์ และโรเซนวิก (Kast & Rosenzweig, 1985: 284) ได้อธิบายในอีกทัศนะ โดยกล่าวถึงในการทำความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งบุคคลก็จะมีแตกต่างกันไปในส่วนของประสบการณ์เดิมและนอกจากนี้จากสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นแรงกระทบจากภายนอก เช่น แรงกดดัน พลังกลุ่ม บทบาท ฯลฯ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ จะมีผลต่อกระบวนการรับรู้ ดังภาพ 3

ภาพที่ 3 กลไกการรับรู้ของ คาทส์ และ โรเซนวิก (1985: 285)

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้เป็นแนวคิดที่ได้มองการรับรู้ มีกระบวนการจาก ทั้งภายนอก ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมของบุคคล อาทิ กลุ่มอ้างอิง การติดต่อกับบุคคลอื่น ประสบการณ์เดิมในรูปแบบความรู้ต่าง ๆ ปัจจัยภายในของบุคคลประสบการณ์ที่สะสมจากการได้รับการศึกษา อาชีพ รายได้ ทัศนคติของบุคคล การรับข่าวสาร ฯลฯ กับประสาทสัมผัส ซึ่งเป็นลักษณะทางสรีระของบุคคล ซึ่งกระบวนการรับรู้จะมีการแปลความเพื่อแสดงออกไป ซึ่งระดับของการรับรู้ของบุคคลจะสูงหรือต่ำมากหรือน้อย ต้องมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้กล่าวในหัวข้อต่อไป จำเนียร ช่างโชติ (2533: 34) ได้เสนอว่า การรับรู้เป็นกระบวนการระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองของบุคคล ดังภาพ 4

ภาพที่ 4 กระบวนการรับรู้ของ จำเนียร ช่างโชติ (2533: 34)

สิ่งเร้าอาจได้แก่ เสียง ข่าวสาร ที่มากระทบโสตประสาทของคุณ ผ่านกระบวนการทางสมองรับรู้แล้ว จึงตอบสนองออกมาในลักษณะต่าง ๆ

2.6.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้

ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ได้มีผู้ศึกษา และระบุถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับรู้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

พวงจันทร์ คุณถัมพะ (2521: 38) การรับรู้ไม่ใช่ระบบเครื่องยนต์ ฉะนั้นการรับรู้ของคนหนึ่ง ๆ จึงอาจแตกต่างกันได้มาก เนื่องจากความแตกต่างทางอายุ เพศ สติปัญญา ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล และอื่น ๆ

แกริสัน และมากูน (Garrison & Magoon, 1972:637) เสนอว่า การที่เราจะรับรู้สิ่งที่มีสัมผัสได้นั้นต้องอาศัย ประสบการณ์ของเราเป็นเครื่องช่วยในการตีความหรือแปลความ ถ้าเราไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนเราก็ไม่สามารถรับรู้ได้ว่าสิ่งที่เรสัมผัสนั้นมีความหมายว่าอย่างไร

เดโช สวานานนท์ (2518: 31-32) ได้อธิบายว่า "สัญญาณ" หรือการรับรู้ของคนเราจะ เป็น หรือการรับรู้ของคนเราจะเป็นอย่างไรมันขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ผ่านมา ความสนใจ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้นั้นเป็นสำคัญ ประสบการณ์ในอดีตก็ตาม ความสนใจของบุคคลนั้นก็ดี และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องก็ดีย่อมจะมีส่วนสัมผัสกับอาชีพ อายุ ระดับชั้นของผู้นั้น หรือพูดโดยสั้น ๆ ว่า ย่อมขึ้นอยู่กับภูมิหลังทางสังคมของผู้นั้นนั่นเอง

ทองหล่อ สุวรรณภาพ (2521: 222-223) ได้กล่าวถึง อิทธิพลประการแรกที่ทำให้บุคคลมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ความรู้อุณหภูมิ และประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกัน ทั้งปริมาณ และความถูกต้องย่อมทำให้คนเรามีการรับรู้ที่แตกต่างกันได้

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2524: 80) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ว่าทาง สังคมว่ามีปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ความต้องการ (need) ของผู้รับรู้อาจทำให้ผู้รับรู้ตีความสิ่งเร้าที่ส่งมาเป็นสิ่งที่จะสนองความต้องการของตัวเอง ความต้องการเป็นเหตุจูงใจให้เรารับรู้สิ่งที่ต้องการได้รวดเร็ว เช่น ขณะกำลังหิว เราจะรับรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับอาหารได้เร็ว เราจะได้ยินเสียงกระดิ่งของรถขายก๋วยเตี๋ยวชัดเจนกว่าเสียงอื่น ๆ ที่เกิดในขณะเดียวกัน

2. ประสบการณ์ (experiences) บุคคลทั่วไปมักจะตีความสิ่งที่ตัวเองสัมผัสตามภูมิหลังของแต่ละคน

3. การเตรียมตัวไว้ก่อน (preparatory set) การที่คนเรามีประสบการณ์และการเรียนรู้สิ่งใดมาก่อน ทำให้เราเตรียมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นแนวเดียวกับที่เรารับรู้มา

4. บุคลิกภาพ (personality) บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ เช่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพแข็งกร้าว ยึดมั่น จะรับรู้ความเปลี่ยนแปลงของสิ่งเร้าได้ช้ากว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพยืดหยุ่น
5. ทักษะ (attitude) ทักษะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ ถ้าคนเรามีทัศนคติที่ดีต่อใครคนหนึ่ง การกระทำของบุคคลนั้นจะถูกรับรู้ในทางที่ดีอยู่เสมอ
6. ตำแหน่งทางสังคม (social position) และบทบาททำให้คนเรารับรู้สิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน
7. วัฒนธรรม (culture) เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้คนเรารับรู้อะไรแตกต่างกัน
8. สภาพทางอารมณ์ (emotion) ของผู้รับรู้ มีผลต่อการรับรู้

การรับรู้เป็นขั้นตอนแรกของการมีพฤติกรรม แต่อย่างไรก็ตามการรับรู้มีความสำคัญต่อพฤติกรรมในแง่ที่ว่า ถ้าบุคคลรับรู้ถูกต้องแม่นยำ การแสดงพฤติกรรมก็จะออกไปรูปแบบหนึ่ง ถ้าบุคคลรับรู้อย่างไร ไม่ถูกต้องแม่นยำ จะทำให้การแสดงพฤติกรรมจะออกมาในรูปแบบหนึ่ง นั่นคือ การรับรู้มีส่วนทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน

สตีร์ (Steer, 1984: 87) กล่าวว่า ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้บุคคลอื่น ๆ คือ

1. คุณลักษณะของบุคคลที่ถูกรับรู้ ได้แก่ ลักษณะทางร่างกาย การพูด การใช้ท่าทางการใช้เหตุผลตามลักษณะอาชีพ หรือบุคลิกภาพของผู้ถูกรับรู้
2. คุณลักษณะของบุคคลผู้รับรู้ ได้แก่ แนวความคิด ความรู้ ประสบการณ์การตอบสนอง
3. คุณลักษณะของสถานการณ์ ได้แก่ องค์ประกอบทางสังคม บทบาทขององค์การ ตำแหน่งทางสังคม เป็นต้น

โสภา ชูพิกุลชัย (2528: 101-102) กล่าวว่า การรับรู้เป็นผลมาจากประสบการณ์ตั้งแต่ดั้งเดิมของแต่ละบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ดั้งเดิมกับสิ่งนั้นมาก่อน นอกจากประสบการณ์เดิมแล้วยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสรีระของมนุษย์ที่มีอยู่ในวงจำกัด จึงทำให้มนุษย์ไม่สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าทุกชนิดที่ผ่านเข้ามาได้ทั้งหมด เพราะการตอบสนองของสิ่งเร้านี้ขึ้นอยู่กับประเภท ขนาด สภาพความอ่อนเพลียของร่างกาย

กรณีการ์ สุวรรณ โคตร (2528: 465) กล่าวว่า การรับรู้และการแปลความหมายของสิ่งเร้าขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความตั้งใจ ความสนใจ ความรู้ ประสบการณ์ ความจำสภาพ อารมณ์ ความคาดหวัง ความเชื่อ ทักษะสติปัญญา จิตสำนึก วุฒิภาวะ และสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น

อาร์โนลด์ และเฟลดแมน (Arnold & Feldman, 1986: 35-37) ได้กล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล ได้แก่

1. คุณลักษณะที่มีอยู่แล้ว (characteristic of the entity) ทำให้เกิดภาพพจน์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากการสรุปและตีความของแต่ละกลุ่มคน (stereotype) ซึ่งอาจจะทำให้เกิดอคติในทางดีและไม่ดี ภาพพจน์เช่นนี้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของแต่ละกลุ่ม เช่น เชื้อชาติ เพศ นอกจากนี้ยังสามารถเกิดได้ ลักษณะงาน หรือการจัดองค์การ เป็นต้น

2. คุณลักษณะของบุคคล (characteristic of person) ลักษณะที่แตกต่างกันของบุคคลมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของคนเรา ลักษณะเหล่านี้ ได้แก่ ทักษะคิด อารมณ์ ประสบการณ์ ความต้องการ

3. คุณลักษณะของสถานการณ์ (characteristic of the situation) สถานการณ์ที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคล ได้แก่ ความเครียด เวลา

เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ (2529: 6-7) กล่าวว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคล ได้แก่ ประสบการณ์ สถานการณ์ ความต้องการและหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคล การรับรู้ที่แตกต่างกันจะมีผลทำให้พฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกันออกไป

จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ (2533: 117) กล่าวสรุปในเรื่องอิทธิพลที่มีต่อการรับรู้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของคนเรามีมากมายหลายประการ แต่พอสรุปได้เป็นสองประการ คือ ประการแรกได้แก่ บทบาทปัจจัยภายในอันได้แก่ คุณสมบัติภายในของผู้รับรู้ เช่น ความต้องการ หรือแรงขับ คุณค่า ความสนใจ และประสบการณ์เดิม อีกประการหนึ่ง คือ บทบาทปัจจัยทางสังคมภายนอก ซึ่งได้แก่ ความยึดมั่น ความเชื่อถือ คำบอกกล่าว คำแนะนำ คำสอนที่ได้รับกันต่อมา ทั้งหมดนี้มีอิทธิพลที่ทำให้การรับรู้ที่บุคคลมีต่อเรื่องราว เหตุการณ์ ภาวะแวดล้อมต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เข้าใจเกี่ยวกับ ความหมายของการรับรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ ตลอดจน กระบวนการและปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำมาสร้างเป็นตัวแปรในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง เท่าที่ปรากฏจะเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาจีนกลาง และการจัดทำหลักสูตรและวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้น งานวิจัยเฉพาะในเรื่องการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ยังไม่เคยมีผู้ใดจัดทำมาก่อน อย่างไรก็ตามก็ตีพิมพ์วิจัยได้มีหลักเกณฑ์ในการเลือกศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในขอบข่ายการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ดังนี้

ภาวิณี บุญทา (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ที่ 2 (ภาษาจีน) กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดทำหลักสูตร โรงเรียนมีการจัดตั้งโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน โดยมอบให้ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรเน้นการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารและการประกอบวิชาชีพ กำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน มีเกณฑ์ในการกำหนดวิธีวัดและประเมินผลทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ครูผู้สอนทำการวัดผลโดยเน้นการวัดผลตามสภาพจริง

2. การใช้หลักสูตร ในด้านการบริหารหลักสูตร มีการจัดเตรียมบุคลากร โดยจัดครูเข้าอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดครูเข้าสอนตรงตามวิชาเอก ครูจะมีคาบสอนเฉลี่ยเท่ากัน มีการจัดห้องศูนย์ภาษาจีนและห้องปฏิบัติการทางภาษา งบประมาณส่วนใหญ่นำมาใช้ในการอบรมพัฒนาการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน และเป็นค่าตอบแทนครูผู้สอน ได้รับการสนับสนุนด้านสื่อการสอนจากหน่วยงานต่างๆ และครูจัดหาสื่อการสอนบางอย่างด้วยตนเอง ปัญหาที่พบคือการขาดแคลนครูผู้สอน สื่อการสอนที่ไม่ตรงกับความต้องการของครู ขาดงบประมาณ ขาดความต่อเนื่องในการนิเทศการสอน และครูมีภาระงานมากจึงไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนได้ครบทุกรายวิชา ทำให้ขาดความต่อเนื่องมีครูขาดหรือลา

3. ในด้านการสอน ครูผู้สอนส่วนหนึ่งจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามประสบการณ์ของครูผู้สอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับสถานการณ์จริง จัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล มีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่หลากหลายทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครูแต่ละคน ปัญหาที่พบคือครูบางคนขาดประสบการณ์และทักษะในการสอน ขาดทักษะในการใช้สื่อการสอนและขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดสอนซ่อมเสริม

กรรณิการ์ สงวนนวน (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัด ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการบริการหลักสูตร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่ได้ศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ ไม่ได้เตรียมบุคลากรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน จัดครูเข้าสอนวิชาภาษาจีนโดยการพิจารณาความรู้ความสามารถของครู พิจารณาอนุมัติการจัดตารางสอนวิชาภาษาจีน จัดบริการวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน จัดตั้งอำนวยความสะดวก

ต่างๆ โดยจัดจัดบริการวัสดุ-อุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ นิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยการเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยพิจารณาจากรายงานการประเมินตนเองของครูผู้สอนภาษาจีน ประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยจัดประชุมผู้ปกครอง ด้านปัญหาพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีน ขาดความรู้ด้านภาษาจีน การดำเนินกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับภาษาจีนขาดความต่อเนื่องและขาดห้องเรียนภาษาจีน

2. ด้านการสอน ครูผู้สอนทำความเข้าใจในหลักสูตรภาษาจีนโดยศึกษาจากหลักสูตรภาษาจีนที่พัฒนาขึ้นโดยชมรมครูผู้สอนภาษาจีนที่เข้ารับการอบรมจากโครงการอบรม สัมมนาครูผู้สอนภาษาจีน ปรับหลักสูตรโดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนและรายละเอียดของเนื้อหาวิชาภาษาจีน วางแผนการสอนและจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการสอนและตรงกับความสามารถและความถนัดของครู จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน พัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียนวิชาภาษาจีน วัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาจีนของนักเรียน ด้านปัญหาพบว่า โรงเรียนไม่มีหลักสูตรแม่บทภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน ครูผู้สอนไม่สามารถสอนเนื้อหาได้ครบตามที่กำหนดในหลักสูตร ขาดความมั่นใจในการดำเนินการวางแผนการสอน เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนไม่เพียงพอ ภาระงานครูผู้สอนมากทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชา

ภรณุชญา อรรถาเวช (2548) ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษเฉพาะกิจสำหรับเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ กลุ่มงานรังสี สถาบันโรคทรวงอก พบว่า หลักสูตรที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้เลยนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเตรียมบุคลากรที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร เพราะปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารในการทำงานสำหรับผู้ใหญ่ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ทำงานมีความก้าวหน้าหรือเป็นอุปสรรคในการทำงาน

วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1) สร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษเฉพาะกิจสำหรับเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ กลุ่มงานรังสี สถาบันโรคทรวงอก 2) เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้น โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นเจ้าหน้าที่

ทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขณะนั้น จำนวนทั้งสิ้น 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) หน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจสำหรับเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ กลุ่มงานรังสี สถาบันโรคทรวงอก จำนวน 4 หน่วย 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 35 ข้อ และ 3) แบบประเมินผลความพึงพอใจเกี่ยวกับ หลักสูตร ผู้สอน และผู้เข้ารับการอบรม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าทางสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และเกณฑ์การประเมินตามวัตถุประสงค์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) หลักสูตรภาษาอังกฤษเฉพาะกิจสำหรับเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์นี้มีประสิทธิภาพและทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรและผู้สอนในระดับดี และ 3) ผู้เรียนมีความสามารถตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สุรีย์ จงสถาพรสิทธิ์ (2543) ศึกษาเรื่อง วิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามวิธีการเรียน 3 วิธี คือ วิธีการเรียนแบบผิวเผิน วิธีการเรียนแบบรู้ลึก และวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ และเปรียบเทียบวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนแผนการเรียนต่างกัน และมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 825 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และเมื่อนำแบบสอบถามวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร พบว่า มีนักเรียนที่มีวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่แน่นอน จำนวน 801 คน เป็นนักเรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ 253 คน แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ฝรั่งเศส 283 คน และแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ 265 คน ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากรและแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากร ออกเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ สูง กลาง ต่ำ โดยใช้เทคนิค ร้อยละ 27 ได้จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง 216 คน กลุ่มกลาง 369 คน และกลุ่มต่ำ 216 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ และค่าสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีวิธีการเรียนภาษาอังกฤษแบบผิวเผิน รองลงไปที่ วิธีการเรียนวิชาใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบรู้ลึก ตามลำดับ

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีแผนการเรียนต่างกัน มีวิธีการวิชาภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน มีวิธีการเรียนภาษาอังกฤษต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อารีพร หลงสมบุญ (2542) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนการเรียนศิลปภาษา) ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ 1 ฉบับ ประกอบด้วยทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนการเรียนศิลปภาษา) ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 1 จำนวน 140 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 5 โรงเรียน

ผลวิจัยปรากฏดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทดสอบแตกต่างจากเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2. คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเทียบกับเกณฑ์การประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 53.55

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษแยกตามรายทักษะดังนี้ ทักษะ การฟังและทักษะการพูดอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.80 และ 70.33 ตามลำดับ ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.76 และ 40.55 ตามลำดับ

การุณ นาคสวัสดิ์(2532:36) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย” โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครูพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย มีการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วยโครงการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน และโครงการกิจกรรมเพื่อนันทนาการ ยกเว้น โครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางพลศึกษาสำหรับนักเรียนปกติ ไม่มีโรงเรียนใดจัดเลย
2. ปัญหาในการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ใน โรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยนั้น พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกโครงการ

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา ใน โรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย เกี่ยวกับปัญหาในการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาใน โรงเรียนนั้น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สุวรรณ แดงเวียง (2539:50) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง"สภาพและปัญหาการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา แห่งชาติ"ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีครูพลศึกษา 1 คน จบพลศึกษาโดยตรงเพียง ร้อยละ 37.0 มีอัตราครูพลศึกษา 1 คน ต่อนักเรียน 500 คน สภาพสนามยังต้องปรับปรุง จำนวนอุปกรณ์มีไม่ครบทุกกิจกรรมและมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครูพลศึกษา ไม่เคยได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่มีการจัดและดำเนิน โปรแกรมพลศึกษาดังนี้ โครงการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ร้อยละ 100 โครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ร้อยละ 96.6 โครงการจัดการกีฬาภายในโรงเรียน ร้อยละ 87.5 โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการร้อยละ 88.8 และโครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่ผิดปกติ ร้อยละ 10.9

2. ปัญหาการจัดและดำเนินงาน โปรแกรมพลศึกษา พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาโดยส่วนรวมมีปัญหาในระดับน้อย ปัญหาที่ประสบมาก คือ มีครูพลศึกษาไม่เพียงพอ มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ไม่สามารถจัดสรรสถานที่และอุปกรณ์เพื่อการเรียนการฝึกซ้อมได้อย่างเพียงพอ มีสถานที่ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ขาดครูที่มีวุฒิทางพลศึกษา ส่วนด้านงบประมาณประสบปัญหาในระดับมากทุกรายการ

3. ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงาน โปรแกรมพลศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ยกเว้นด้านการสั่งการและการกำกับติดตามและด้านการประสานงาน

จากสาระทฤษฎี หลักการ แนวคิด ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ/หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีน และตัวนักเรียนเอง จะมีส่วนให้การจัดกิจกรรมต่างๆให้ดำเนินไปด้วยดี มีคุณภาพ แต่จากงานวิจัยที่ศึกษาพบว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร การสอนยังพบปัญหาต่างๆ มากมายทั้งการขาดแคลนครูผู้สอน ครูผู้สอนขาดการวางแผนการสอนที่ดี การสอนของครูมิได้เป็นไปตามทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และขาดการพัฒนารูปแบบการ

สอนที่น่าสนใจ ยังขาดสื่อในการเรียนการสอน นอกจากนั้น มีเหตุผลหรือปัจจัยใดที่ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนวิชาภาษาจีนกลางที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง โดยผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ในบทนี้จะเป็นการเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีน และนักเรียนแผนการเรียนรัฐวิชาวาษาจีนกลางจากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ที่มีการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรัฐวิชาวาษาจีนกลาง)จำนวน 35 โรงเรียนประกอบด้วย

- 3.1.1.1 ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ 35 คน
- 3.1.1.2 ครูผู้สอนภาษาจีน 70 คน
- 3.1.1.3 นักเรียน แผนการเรียนรัฐวิชาวาษาจีน 1,430 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีน และนักเรียนแผนการเรียนรัฐวิชาวาษาจีนกลางจากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ที่มีการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรัฐวิชาวาษาจีนกลาง)ที่ให้ความ

ร่วมมือในการให้ข้อมูล จำนวน 23 โรง (เขต 1 จำนวน 9 โรง เขต 2 จำนวน 8 โรง และเขต 3 จำนวน 6 โรง) ประกอบด้วย

3.1.2.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ จำนวน 23 คน

3.1.2.2 ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง จำนวน 43 คน

3.1.2.3 นักเรียนแผนการเรียนรู้อชีวภาษาจีน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโรยามาเน่ (Yamane,1980)

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

$$= 313 \text{ คน}$$

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยขอกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียนเป็น 330 คน

ดังนั้น รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 396 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างปลายปิดและปลายเปิด สำหรับประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ เกี่ยวกับสภาพและแนวทางการจัดแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในด้านงานบริหารการเรียนการสอน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างปลายปิดและปลายเปิด สำหรับครูผู้สอนภาษาจีนกลาง เกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการจัดแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างปลายเปิดและปลายเปิด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนรู้อชีวภาษาจีนกลาง เกี่ยวกับสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง

แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ในส่วนที่เป็นปลายปิดใช้มาตรการวัดแบบลิเคอร์ท(Likert's scale) การที่จะกำหนดว่าสภาพการเรียนภาษาจีนเหมาะสมมากน้อยเพียงใด คือการรวมคะแนนของข้อคำถาม โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด 5 ตัวเลือก คือ 5,4,3,2 และ 1 ตามระดับความเป็นจริงซึ่งเป็นคำถามทั้งเชิงบวกและเชิงลบโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำถามเชิงบวก	ตอบ	5	ให้คะแนน 5 คะแนน
		4	ให้คะแนน 4 คะแนน
		3	ให้คะแนน 3 คะแนน
		2	ให้คะแนน 2 คะแนน
		1	ให้คะแนน 1 คะแนน
คำถามเชิงลบ	ตอบ	5	ให้คะแนน 1 คะแนน
		4	ให้คะแนน 2 คะแนน
		3	ให้คะแนน 3 คะแนน
		2	ให้คะแนน 4 คะแนน
		1	ให้คะแนน 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

นุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ(2540) ได้กำหนดเกณฑ์แปลความหมายการประเมินผล 5 ระดับไว้ดังนี้

เกณฑ์การประเมินผล 5 ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1	1.00 – 1.49	น้อยที่สุด (much below average)
2	1.50 – 2.49	น้อย (below average)
3	2.50 – 3.49	ปานกลาง (fair / average)
4	3.50 – 4.49	มาก (above average)
5	4.50 – 5.00	มากที่สุด (much above average)

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิดและหลักการต่างๆเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างเครื่องมือวิจัยตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด โดยครอบคลุมความคิดและขอบข่ายการวิจัย
4. นำเครื่องมือวิจัยฉบับร่างทั้ง 3 ฉบับที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำเครื่องมือวิจัยเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความตรงของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำเครื่องมือวิจัยที่แก้ไขปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือในการวิจัย
7. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการทดลองใช้เก็บข้อมูล(Try-out) กับประชากรที่มีไขกลุ่มตัวอย่าง
8. นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ 2 ฉบับ คือแบบสัมภาษณ์นักเรียน และ แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ตามสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา(Alpha)ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.92 และ 0.95 ตามลำดับ
9. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจาก คณะสังคมและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3
2. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างคือประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ /หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ครูสอนภาษาจีน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนรู้อาษาจีนด้วยตนเอง
3. หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ เพื่อยืนยันความถูกต้องและความแม่นยำของข้อมูล โดยส่งข้อมูลที่รวบรวมได้ให้กลุ่มตัวอย่างได้พิจารณาทบทวนความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยวิธีดังนี้ คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง วิเคราะห์เนื้อหาโดยมีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง วิเคราะห์เนื้อหาโดยมีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายเช่นกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ตลอดจนศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ จำนวน 23 คน ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง จำนวน 43 คน และนักเรียน 330 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม รวมทั้งหมด 396 ฉบับ ได้รับข้อมูลคืนกลับมาทั้งสิ้น 396 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - 1.2 ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง
 - 1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง
2. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3
 - 2.1 ข้อมูลจากการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - 2.2 ข้อมูลจากการรับรู้ของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง
 - 2.3 ข้อมูลจากการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง
3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เหมาะสม
 - 3.1 ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - 3.2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง
 - 3.3 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 มากที่สุด (ร้อยละ 39.2) รองลงมา เขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 (ร้อยละ 34.7) และเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 (ร้อยละ 26.1) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 78.3) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 74.0) รองลงมาเป็นระดับปริญญาโท (ร้อยละ 21.7) สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.9) นอกนั้นเป็นภาษาจีน เยอรมัน ฝรั่งเศส และอื่นๆ (ร้อยละ 30.1) ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ร้อยละ 74.0) รองลงมา เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาจีน (ร้อยละ 13.1) มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 2 ปี และ 3 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 26.1) ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.3) มีหน้าที่อื่นๆ นอกจากการเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศคือ เป็นอาจารย์สอนวิชาอื่นๆ และสอนวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 74.0) รองลงมา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ประสานงานด้านภาษาจีน ในจำนวนเท่ากัน (คือ ร้อยละ 65.2) หน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่ เกี่ยวกับการจัดหาครูจีนและจัดทำหลักสูตรในจำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 65.2 รองลงมา นิเทศก์การสอนครูภาษาจีน (ร้อยละ 21.7) ดังรายละเอียดใน ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ข้อมูล	จำนวน (23 คน)	ร้อยละ
เขตพื้นที่การศึกษา		
เขต 1	9	39.2
เขต 2	8	34.7
เขต 3	6	26.1
เพศ		
ชาย	5	21.7
หญิง	18	78.3
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	4.3
ปริญญาตรี	17	74.0
ปริญญาโท	5	21.7
สาขาวิชาเอก		
ภาษาอังกฤษ	16	69.9
สาขาอื่นๆเช่น ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส	7	30.1
ตำแหน่ง		
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	17	74.0
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาจีน	3	13.1
หัวหน้าฝ่ายโครงการภาษาอังกฤษ(English Program)	1	4.3
ครูใหญ่	1	4.3
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	1	4.3

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (23 คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
น้อยกว่า 1 ปี	1	4.3
1 ปี	1	4.3
2 ปี	6	26.1
3 ปี	6	26.1
4 ปี	3	13.1
5 ปี	3	13.1
มากกว่า 5 ปี	3	13.1
หน้าที่อื่นๆ นอกจากการเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
อาจารย์ที่ปรึกษา	15	65.2
อาจารย์ประสานงานด้านภาษาจีน	15	65.2
อาจารย์สอนวิชาภาษาจีน	5	21.7
อาจารย์สอนวิชาอื่นๆ	18	78.3
- วิชาภาษาอังกฤษ	17	74.0
- วิชาภาษาฝรั่งเศส	1	4.3
หน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จัดหาครูจีน	15	65.2
จัดทำหลักสูตรภาษาจีน	15	65.2
จัดทำแผนการสอนภาษาจีน	4	17.4
นิเทศก์การสอนครูภาษาจีน	5	21.7
ประชาสัมพันธ์หลักสูตรภาษาจีน	1	4.3
คัดเลือกนักเรียนเพื่อเรียนภาษาจีน	1	4.3

4.1.2 ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง

ครูผู้สอนภาษาจีนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นครูที่ทำงานอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 37.2) รองลงมา เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 (ร้อยละ 34.9) และเขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 (ร้อยละ 27.9) ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 69.8) มีอายุ ระหว่าง 20-30 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 41.9) รองลงมา อายุ 50 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 23.3) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส โสด (ร้อยละ 55.8) รองลงมา สมรส (ร้อยละ 41.9) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 62.8) รองลงมาคือปริญญาโท (ร้อยละ 23.3) และต่ำกว่าปริญญาตรี(มัธยมศึกษาปีที่ 6) (ร้อยละ 13.9) สาขาวิชาเอกภาษาจีนเป็นส่วน ใหญ่ (ร้อยละ 69.8) นอกจากนั้นจบสาขาวิชาอื่นๆ(ร้อยละ 30.2) มีจำนวนคาบการสอนระหว่าง 16-20 คาบต่อสัปดาห์มากที่สุด (ร้อยละ 46.5) รองลงมา สอน 6-10 คาบ ต่อสัปดาห์(ร้อยละ 18.7) 1-5 คาบ และ 11-15 คาบในจำนวนที่เท่ากัน (คือร้อยละ 13.9) มีหน้าที่นอกเหนือจากการสอนคือ เป็นครู ประสานงานด้านภาษาจีนมากที่สุด (ร้อยละ 41.9) รองลงมา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา (ร้อยละ 27.9) ส่วนที่เหลือมีหน้าที่สอนภาษาจีนหน้าที่เดียว(ร้อยละ 30.2) มีสัญชาติไทย เชื้อชาติจีนมากที่สุด (ร้อยละ 37.2) รองลงมา มีสัญชาติไทย เชื้อชาติไทย(ร้อยละ 34.9) ที่เหลือเป็นครูสัญชาติจีน (ร้อยละ 27.9) สถานภาพการทำงานประมาณครึ่งหนึ่งเป็นครูสอนพิเศษรายชั่วโมง (ร้อยละ 51.2) รองลงมา เป็นลูกจ้างประจำ(ร้อยละ 25.6) เป็นข้าราชการ(ร้อยละ 13.9) และเป็นครูในความร่วมมือของ รัฐบาลไทย-จีน (ร้อยละ 9.3) ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง

ข้อมูล	จำนวน (43 คน)	ร้อยละ
ครูอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา		
เขต 1	16	37.2
เขต 2	15	34.9
เขต 3	12	27.9
เพศ		
ชาย	13	30.2
หญิง	30	69.8
อายุ		
20-30 ปี	18	41.9
31-40 ปี	8	18.6
41-50 ปี	7	16.2
50 ปีขึ้นไป	10	23.3
สถานภาพสมรส		
โสด	24	55.8
สมรส	18	41.9
หม้าย	1	2.3
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี(ม.6)	6	13.9
ปริญญาตรี	27	62.8
ปริญญาโท	10	23.3
สาขาวิชาเอก		
ภาษาจีน	30	69.8
สาขาอื่นๆ	13	30.2

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง(ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (43 คน)	ร้อยละ
สาขาอื่นๆ(ต่อ)		
-บัญชี	5	11.6
ภาษาอังกฤษ	4	9.3
-ฝรั่งเศส	2	4.7
-วิทยาศาสตร์	2	4.7
จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		
1-5 คาบ	6	13.9
6-10 คาบ	8	18.7
11-15 คาบ	6	13.9
16-20 คาบ	20	46.5
20 คาบขึ้นไป	3	7.0
หน้าที่พิเศษนอกเหนือจากงานสอน		
อาจารย์ที่ปรึกษา	12	27.9
อาจารย์ประสานงานด้านภาษาจีน	18	41.9
หน้าที่สอนภาษาจีนเพียงอย่างเดียว	13	30.2
สัญชาติ/เชื้อชาติของครู		
สัญชาติจีน	12	27.9
สัญชาติไทย เชื้อชาติไทย	15	34.9
สัญชาติไทย เชื้อชาติจีน	16	37.2
สถานภาพของครูผู้สอน		
ข้าราชการ	6	13.9
ลูกจ้างประจำ	11	25.6
ครูในโครงการความร่วมมือของรัฐบาลไทย...	4	9.3
ครูสอนพิเศษรายชั่วโมงจากภายนอก	22	51.2

4.1.3 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา 2 มากที่สุด (ร้อยละ 40.0) รองลงมา เขตพื้นที่การศึกษา 3 (ร้อยละ 31.5) และเขตพื้นที่การศึกษา 1 (ร้อยละ 28.5) นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.1) เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.1) ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน เริ่มเรียนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 74.3) รองลงมา เริ่มเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 16.1) มีครูผู้สอนเป็นสัญชาติจีนเจ้าของภาษามากที่สุด (ร้อยละ 48.8) รองลงมา มีครูสัญชาติไทย (ร้อยละ 28.8) และครูผู้สอนมีทั้งสัญชาติไทยและสัญชาติจีน (ร้อยละ 22.4) ส่วนใหญ่มีคาบเรียน 6 คาบต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 66.1) รองลงมา มีคาบเรียน 5 คาบต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 24.5) และมีคาบเรียน 7 คาบต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 4.2) นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.2) เลือกเรียนภาษาจีนเนื่องจากชอบและสนใจเกี่ยวกับภาษาจีน รองลงมา เพราะเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเรียนภาษาจีน (ร้อยละ 45.8) และเลือกเรียนเพราะเป็นความต้องการของบิดา มารดา (ร้อยละ 29.4) ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้ภาษาจีน)

ข้อมูล	จำนวน (330 คน)	ร้อยละ
เขตพื้นที่การศึกษา		
เขต 1	94	28.5
เขต 2	132	40.0
เขต 3	104	31.5
เพศ		
ชาย	79	23.9
หญิง	251	76.1
ภาษาที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน		
-ภาษาไทย	327	99.1
-จีน	1	0.3
-อังกฤษ	2	0.6
นักเรียนเริ่มเรียนภาษาจีนในระดับชั้น...		
อนุบาล	10	3.0
ช่วงชั้นที่ 1-ประถมต้น(ป.1-ป.3)	11	3.3
ช่วงชั้นที่ 2-ประถมปลาย(ป.4-ป.6)	11	3.3
ช่วงชั้นที่ 3-มัธยมศึกษาตอนต้น(ม.1-ม.3)	53	16.1
ช่วงชั้นที่ 4-มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6)	245	74.3
สัญชาติ/เชื้อชาติของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง		
สัญชาติไทย	95	28.8
สัญชาติจีน	161	48.8
มีทั้งสัญชาติไทยและสัญชาติจีน	74	22.4
จำนวนคาบเรียนต่อสัปดาห์		
4 คาบ	4	1.3
5 คาบ	81	24.5
6 คาบ	218	66.1
7 คาบ	14	4.2
8 คาบ	13	3.9

ตาราง 3 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาภาษาจีนกลาง เป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้ภาษาจีน) (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (330 คน)	ร้อยละ
นักเรียนเลือกเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนเพราะ..... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เป็นความต้องการของบิดา มารดา ...	97	29.4
เกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์.....	13	3.93
เห็นคุณค่าและประโยชน์ของภาษาจีน	151	45.8
ชอบและสนใจภาษาจีน	179	54.2
อื่นๆ เช่น มีบรรพบุรุษเป็นคนจีน,ทางโรงเรียนไม่มี ภาษาที่ต้องการเลือก	4	1.21

4.2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

4.2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ได้เปิดการสอนภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติมมากที่สุด เป็นเวลา 2 ปี (ร้อยละ 30.4) รองลงมาเปิดสอนเป็นเวลา 4 ปี (ร้อยละ 21.8) และเปิดสอนเป็นเวลา 3ปี (ร้อยละ 17.5) ส่วนใหญ่มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อให้เป็นไปตามแผนการศึกษา ภาคบังคับของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน(2544) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ในจำนวนที่เท่ากัน (คือ ร้อยละ 73.9) รองลงมา ตามความต้องการของผู้ปกครอง (ร้อยละ 65.2) การเรียนการสอนของนักเรียน (แผนการเรียนรู้ภาษาจีน) ทุกโรงเรียน ใช้หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนกลาง) (ร้อยละ 100) ส่วนใหญ่มีจำนวนนักเรียนห้องเรียนละ 40-45 คน (ร้อยละ 60.9) รองลงมา ห้องเรียนละ 46-49 คน (ร้อยละ 17.5) โรงเรียนส่วนใหญ่มีครูภาษาจีนจำนวน 2 คน(ร้อยละ 60.9) รองลงมา มี

ครู ภาษาจีน 3 คน(ร้อยละ 30.4) มีทั้งครูสัญชาติไทยและสัญชาติจีนในโรงเรียน(ร้อยละ 39.1) รองลงมา มีเฉพาะครูสัญชาติจีน(ร้อยละ 34.8) ครูในโรงเรียนมีมากกว่า 1 สถานภาพ กล่าวคือ ครู 2 คนมีสถานภาพ ต่างกัน เช่น มีครูจากโครงการความร่วมมือของรัฐบาลไทยและจีน 1 คน และเป็นครูสอนพิเศษรายชั่วโมง 1 คน จึงมีครู มากกว่า 1 สถานภาพในโรงเรียน (ร้อยละ 43.5) รองลงมา เป็นครูพิเศษรายชั่วโมงจากภายนอก (ร้อยละ 30.4) โรงเรียนส่วนใหญ่ มีวิธีการคัดเลือกครูโดยวิธีการสอบสัมภาษณ์ (ร้อยละ 65.2) รองลงมา คัดจากประวัติส่วนตัว (ร้อยละ 34.8) และคัดเลือกจากบัญชีรายชื่อที่เขตพื้นที่การศึกษา(ร้อยละ 30.4) และส่วนใหญ่พิจารณารับครูโดยคัดเลือกจากประสบการณ์การสอน(ร้อยละ 65.2) รองลงมา คุณสมบัติการเป็นครูเจ้าของภาษา(ร้อยละ 52.2) และเป็นครูชาวไทยจบปริญญาตรีขึ้นไป สาขาวิชาเอกภาษาจีน (ร้อยละ 43.5) ส่วนใหญ่จัดให้นักเรียนเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนโดยความสมัครใจของนักเรียนเอง (ร้อยละ 91.3) รองลงมา พิจารณาจากเกรดเฉลี่ยเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด(ร้อยละ 30.4) และมีโรงเรียนส่วนหนึ่ง(ร้อยละ 13.0)จัดให้นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์เรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติม โรงเรียนส่วนใหญ่ มีงบประมาณในการสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีน โดยให้ครูได้รับการอบรมและสัมมนา (ร้อยละ 69.6) รองลงมา จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก(ร้อยละ 60.9) และ การจัดการแข่งขันทักษะด้านภาษาจีน(ร้อยละ 56.5) มีห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีนในโรงเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 43.5) แหล่งการเรียนรู้ถัดมา คือ ห้องปฏิบัติการทางภาษาจีน(ร้อยละ 34.8) และมีห้องสมุดของหมวดวิชาภาษาจีน (ร้อยละ 30.4) ดังรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ข้อมูล	จำนวน (23โรงเรียน)	ร้อยละ
เวลาที่ทางโรงเรียนได้เปิดการสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติม		
1 ปี	1	4.3
2 ปี	7	30.4
3 ปี	4	17.5
4 ปี	5	21.8
5 ปี	3	13.0
มากกว่า 5 ปี	3	13.0
นโยบายการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเป็นไปตาม... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตร ขั้นพื้นฐาน(2544) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	17	73.9
ตามความต้องการของนักเรียน	17	73.9
ตามความต้องการของผู้ปกครอง	15	65.2
ตามความต้องการของตลาดแรงงาน	8	34.8
การเรียนการสอนของนักเรียน (แผนการเรียนรู้ภาษาจีน) ใช้หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนกลาง)		
ใช่	23	100.0
ไม่ใช่	-	-
จำนวนนักเรียน ต่อห้องเรียน		
25-29	1	4.3
30-35	2	8.7
36-39	1	4.3
40-45	14	60.9
46-49	4	17.5
50-55	1	4.3

ตาราง 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตามการรับรู้ของหัวหน้าหัวหน้ากลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (23โรงเรียน)	ร้อยละ
จำนวนครูที่สอนภาษาจีนในโรงเรียน		
1 คน	2	8.7
2 คน	14	60.9
3 คน	7	30.4
สัญชาติของครูผู้สอนภาษาจีน		
ชาวไทย	6	26.1
ชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา	8	34.8
ทั้งชาวไทยและชาวจีน	9	39.1
สถานภาพของครูผู้สอนภาษาจีน...		
ข้าราชการ	1	4.3
ลูกจ้างประจำ	1	4.3
ครูในโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทย...	4	17.5
ครูสอนพิเศษรายชั่วโมงจากภายนอก	7	30.4
มีครูมากกว่า 1 สถานภาพในโรงเรียน	10	43.5
วิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จากบัญชีรายชื่อที่เขตพื้นที่การศึกษา..	7	30.4
สอบคัดเลือก	3	13.0
ผลการเรียน	3	13.0
ประวัติส่วนตัว	8	34.8
สอบสัมภาษณ์	15	65.2
คัดเลือกบริษัท...	3	13.0
ความสามารถของครู	1	4.3
การแนะนำจากครูในโรงเรียน	1	4.3

ตาราง 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (23โรงเรียน)	ร้อยละ
การพิจารณาเลือกครูผู้สอนภาษาจีน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เป็นครูไทยจบปริญญาตรีขึ้นไป เอกภาษาจีน	10	43.5
เป็นครูสัญชาติจีน	12	52.2
เป็นครูที่มีประสบการณ์การสอน	15	65.2
การพิจารณาให้นักเรียนเรียนวิชาภาษาจีนกลาง(แผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง)...(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เกรดเฉลี่ยเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดจึงให้เรียน	7	30.4
เกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์	3	13.0
นักเรียนสมัครใจ	21	91.3
งบประมาณในการสนับสนุน..(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก	14	60.9
สนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมและสัมมนา..	16	69.6
จัดการแข่งขันทักษะด้านภาษาจีน	13	56.5
จัดทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนดี	1	4.3
แหล่งการเรียนรู้ภาษาจีนในโรงเรียน/สถาบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ห้องสมุดของโรงเรียน	10	43.5
ห้องสมุดของหมวดวิชาภาษาจีน	7	30.4
เครื่องคอมพิวเตอร์ภาษาจีน	1	4.3
ห้องปฏิบัติการทางภาษาจีน	8	34.8
ศูนย์เรียนภาษาด้วยตนเอง	2	8.7

4.2.2 สภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางด้านหลักสูตรและด้านครูผู้สอน ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

4.2.2.1 ด้านหลักสูตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีการรับรู้ในเรื่องหลักสูตรอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ กล่าวคือ เข้าใจในเรื่องโครงสร้างของหลักสูตร (ร้อยละ 78.3) วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 65.2) ตลอดจนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา(ร้อยละ 73.2) และวางแผนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อย่างเป็นระบบ (ร้อยละ 69.5) โดยกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรไว้ล่วงหน้า (ร้อยละ 73.9) และได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา(ร้อยละ 69.5) การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการสอนร่วมกับครูผู้สอน (ร้อยละ 56.5) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางการเรียนภาษาจีนของทางโรงเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม (ร้อยละ 56.5)

4.2.2.2 ด้านครูผู้สอน

ในด้านครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก คือ ครูมีความรู้และความสามารถในการสอนภาษาจีน (ร้อยละ 91.2) ได้จัดทำแผนการสอนก่อนการสอนแต่ละวิชา(ร้อยละ 69.5) มีความเป็นกันเองกับนักเรียน(ร้อยละ 78.3) ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายและเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน (ร้อยละ 60.9) ตลอดจนสามารถทำให้นักเรียนสนุกสนาน(ร้อยละ 65.2) ลักษณะของครูผู้สอนทำให้นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาจีน(ร้อยละ 65.2) นอกจากนั้นยังเห็นว่า ครูมีภาระงานสอนมาก (ร้อยละ 56.5) เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครูอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 56.5) ดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางด้านหลักสูตรและด้านครูผู้สอน
ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านหลักสูตร							
1. ความเข้าใจในเรื่องโครงสร้างของหลักสูตร	2 (8.7)	16 (69.6)	5 (8.7)	-	-	3.9	0.55
2. การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดทำหลักสูตร	2 (8.7)	13 (56.5)	7 (30.4)	1 (4.3)	-	3.7	0.70
3. ความมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา	5 (21.1)	12 (52.2)	6 (26.1)	-	-	4.0	0.71
4. การวางแผนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อย่างเป็นระบบ	3 (13.0)	13 (56.5)	6 (26.1)	1 (4.3)	-	3.8	0.74
5. การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรไว้ล่วงหน้า	3 (13.0)	14 (60.9)	4 (17.4)	2 (8.7)	-	3.8	0.79
6. ความมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการสอนร่วมกับครูผู้สอน	4 (17.4)	9 (39.1)	9 (39.1)	1 (4.3)	-	3.7	0.82
7. ทางโรงเรียนได้จัดสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม	3 (13.0)	10 (43.5)	10 (43.5)	-	-	3.7	0.70
8. การปฏิบัติตามขั้นตอนการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3 (13.0)	13 (56.5)	5 (21.1)	-	-	3.8	0.65

ตาราง 5 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางด้านหลักสูตรและด้านครูผู้สอน
ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านครูผู้สอน							
1. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการสอน	4 (17.4)	18 (73.8)	1 (4.3)	-	-	4.1	0.46
2. ครูได้จัดทำแผนการสอนก่อนการสอนแต่ละวิชา	3 (13.0)	13 (56.5)	5 (21.7)	2 (8.7)	-	3.7	0.81
3. ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียน	4 (17.4)	14 (60.9)	4 (17.4)	1 (4.3)	-	3.9	0.73
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลาย	-	14 (60.9)	7 (30.4)	2 (8.7)	-	3.5	0.66
5. ครูจัดกิจกรรมเหมาะสมกับผู้เรียน	-	14 (60.9)	7 (30.4)	2 (8.7)	-	3.5	0.66
6. ครูได้ใช้สื่อการสอนเช่นบัตรคำ วิซีดี	2 (8.7)	7 (30.4)	13 (56.5)	1 (4.3)	-	3.4	0.73
7.ครูจัดกิจกรรมทำให้เรียนอย่างสนุกสนาน	1 (4.3)	14 (60.9)	7 (30.4)	1 (4.3)	-	3.6	0.65
8. ลักษณะของครูผู้สอนทำให้นักเรียนชอบเรียน	-	15 (65.2)	7 (30.4)	1 (4.3)	-	3.6	0.58
9.ท่านเห็นว่าครูมีภาระงานสอนภาษาจีนมาก	1 (4.3)	12 (52.2)	7 (30.4)	3 (13.0)	-	2.5	0.79
10.จำนวนครูภาษาจีนมีไม่เพียงพอ	4 (17.4)	4 (17.4)	8 (34.8)	7 (30.4)	-	2.8	0.91
11.ครูได้รับหน้าที่อื่นๆที่โรงเรียนมอบหมาย	2 (8.7)	4 (17.4)	4 (17.4)	7 (30.4)	6 (26.1)	3.5	0.93

4.2.3 สภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล ตามการรับรู้ของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง

4.2.3.1 ด้านหลักสูตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากครูผู้สอนภาษาจีนกลางในด้านหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนกลางมีการรับรู้ในระดับมากเกือบทุกข้อ กล่าวคือ ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง มีความเข้าใจในเรื่องโครงสร้างของหลักสูตร(ร้อยละ 51.2) มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา (ร้อยละ 58.2) มีการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรไว้ล่วงหน้า(ร้อยละ 72.1) และกำหนดอุปกรณ์และสื่อการสอนตามหลักสูตร(ร้อยละ65.1)เกินครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างวางแผนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อย่างเป็นระบบ(ร้อยละ 79.1) และจัดการเรียนสอดคล้องกับหลักสูตร(ร้อยละ 67.5) ตลอดจนประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา(ร้อยละ 74.4) อย่างไรก็ดี ในประเด็นของการได้วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีสัดส่วนที่น้อยกว่าส่วนอื่น (ร้อยละ 46.5)

4.2.3.2 ด้านครูผู้สอน

ในด้านของครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในระดับมากเกือบทุกข้อ กล่าวคือ เกินครึ่งของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าครูภาษาจีนกลางมีความรู้ ความสามารถในการสอนภาษาจีน (ร้อยละ 69.8) และจัดกิจกรรมซึ่งทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน(ร้อยละ 60.5) มีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน(ร้อยละ 90.7) ได้กระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียนในการแสดงความคิดเห็นโดยมีการกล่าวชมหรือให้รางวัล (ร้อยละ 81.4) มีเจตคติที่ดีต่อการสอน (ร้อยละ 90.7) ใช้สื่อประกอบการสอน เช่น บัตรคำ วิชิตี หรือสื่อนวัตกรรมอื่นๆในการสอน (ร้อยละ 51.2) อย่างไรก็ดี ผู้ตอบประมาณครึ่งหนึ่งมีความคิดเห็นในด้านการกระการสอนอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 51.2)

4.2.3.3 ด้านผู้เรียน

ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาจีนกลางในด้านของผู้เรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีน (ร้อยละ 62.8) สนใจเรียน(ร้อยละ 58.1) เรียนด้วยความสนุกสนาน (65.1) ชอบเรียนภาษาจีน(ร้อยละ 48.8) ตลอดจนเข้าใจบทเรียนและตั้งใจเรียน(53.5) กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอน (ร้อยละ 76.7) รวมถึงเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน(ร้อยละ 51.1)

4.2.3.4 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยกิจกรรมนั้น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้(ร้อยละ69.8) เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษา

เพื่อการสื่อสาร โดยเป็นทั้งผู้ฟังและผู้พูดอย่างกว้างขวาง(ร้อยละ76.7)ฝึกทักษะการใช้ภาษากับครู (ร้อยละ65.1) มีรูปแบบที่หลากหลาย(ร้อยละ62.8) เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน(ร้อยละ86.1) ส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการค้นคว้า(ร้อยละ53.5) เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาในห้องเรียน(ร้อยละ76.8) และมีสัดส่วนที่น้อยกว่าส่วนอื่นในด้านการฝึกทักษะการใช้ภาษา กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน (ร้อยละ48.8) ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Activities) (ร้อยละ48.9)

4.2.3.5 ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน

ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนมีปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีการกำหนดเนื้อหาของวิชาที่สอนไว้ชัดเจน(ร้อยละ90.7) เรียงลำดับเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน (ร้อยละ88.4) ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้แต่แรก (ร้อยละ65.1)ใหม่ และทันสมัยตรงตามเค้าโครง(ร้อยละ67.5)กำหนดไว้ในจุดประสงค์รายวิชา(ร้อยละ76.8) วิธีการสอนโดยรวมของครูช่วยให้นักเรียนให้เข้าใจบทเรียนได้ดี (ร้อยละ 79.1) ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมนอกจากในแบบเรียน(ร้อยละ53.5) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหรือออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนครู (ร้อยละ 55.8) บรรยากาศด้านจิตวิทยาเป็นไปอย่างราบรื่น(ร้อยละ81.4) ส่วนด้านจำนวนนักเรียนในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าจำนวนนักเรียนมีมากเกินไป (ร้อยละ 72.1) อย่างไรก็ดี ในด้านบรรยากาศสภาพโดยรวมของห้องเรียนเหมาะสมกับการเรียนอยู่ในสัดส่วนที่น้อยกว่าส่วนอื่น(ร้อยละ 46.5)

4.2.3.6 ด้านการประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างครูส่วนใหญ่มีความเห็นด้านการประเมินผลในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเห็นว่า โรงเรียนได้กำหนดการประเมินผลไว้ล่วงหน้า (ร้อยละ 58.1) สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน(ร้อยละ 76.7) วัดผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะการนำภาษาเงินไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน(ร้อยละ60.5) และการพิจารณาผลงานของผู้เรียนหลายด้านเพื่อประเมินพัฒนาการ (ร้อยละ72.1) ส่วนด้านการจัดกิจกรรมให้นักเรียนประเมินตนเอง(ร้อยละ68.8) เครื่องมือที่วัดและประเมินผลหลากหลาย(ร้อยละ44.2) ส่วนด้านการจัดกิจกรรมให้นักเรียนประเมินตนเอง(ร้อยละ 62.8)และการจัดกิจกรรมนักเรียนได้รับการประเมินจากเพื่อนเพื่อปรับปรุงและพัฒนา(ร้อยละ44.2) ครูมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ดังปรากฏในตาราง 6

ตาราง 6 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของครูสอนภาษาจีนกลาง

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านหลักสูตร							
1. ความเข้าใจในเรื่องโครงสร้างของหลักสูตร	3 (7.0)	19 (44.2)	15 (34.9)	5 (11.6)	1 (2.3)	3.4	0.88
2. การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4 (9.3)	16 (37.2)	10 (23.3)	9 (20.9)	4 (9.3)	3.2	0.91
3. ความมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา	6 (14)	19 (44.2)	11 (25.6)	4 (9.3)	3 (7.0)	3.5	0.91
4. การวางแผนนำหลักสูตรไปใช้อย่างเป็นระบบ	8 (18.6)	26 (60.5)	6 (14.0)	2 (7.0)	1 (2.3)	3.9	0.85
5. การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรไว้ล่วงหน้า	12 (27.9)	19 (44.2)	9 (20.9)	3 (7.0)	-	3.9	0.88
6. การจัดสื่ออุปกรณ์ในการสอนตามหลักสูตร	8 (18.6)	20 (46.5)	10 (23.3)	4 (9.3)	1 (2.3)	3.7	0.96
7. การสอนภาษาจีนโดยจัดกิจกรรมที่สอดคล้อง	7 (16.3)	22 (51.2)	11 (25.6)	3 (7.0)	-	3.8	0.81
8. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	8 (18.6)	24 (55.8)	8 (18.6)	3 (7.0)	-	3.9	0.80

ตาราง 6 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของครูสอนภาษาจีนกลาง (ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านครูผู้สอน							
1. ความรู้ความสามารถในการสอนภาษาจีน	12 (27.9)	18 (41.9)	11 (25.6)	2 (4.7)	-	3.9	0.86
2. การกระตุ้น โดยมีการกล่าวชมหรือให้รางวัล	10 (23.3)	25 (58.1)	8 (18.6)	-	-	4.0	0.65
3. การใช้สื่อประกอบการสอน เช่น บัตรคำ วีซีดี ในการสอน	8 (18.6)	14 (32.6)	14 (32.6)	5 (11.6)	2 (4.7)	3.5	0.91
4. การจัดกิจกรรมทำให้เรียนด้วยความสนุกสนาน	6 (14.0)	20 (46.5)	15 (34.9)	2 (4.7)	-	3.7	0.77
5. เจตคติที่ดีต่อผู้เรียน	18 (41.9)	21 (48.8)	3 (7.0)	-	1 (2.3)	4.3	0.80
6. เจตคติที่ดีต่อการสอน	15 (34.9)	24 (55.8)	4 (9.3)	-	-	4.3	0.62
7. ชั่วโมงสอนภาษาจีนต่อสัปดาห์ค่อนข้างมาก	4 (9.3)	4 (9.3)	22 (51.2)	11 (25.6)	2 (4.7)	3.1	0.96
8. การมีภาระหน้าที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียน	4 (9.3)	8 (18.6)	9 (20.9)	10 (23.3)	12 (27.9)	3.4	0.93

ตาราง 6 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางในรายด้านตามการรับรู้ของครูสอนภาษาจีนกลาง (ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านผู้เรียน							
1. ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนน้อย	5 (11.6)	8 (18.6)	27 (62.8)	2 (4.7)	1 (2.3)	2.7	0.84
2. ผู้เรียนมีเจตคติในทางลบต่อการเรียนภาษาจีน	1 (2.3)	1 (2.3)	19 (42.2)	17 (39.5)	5 (11.6)	3.6	0.82
ผู้เรียนมีเจตคติในทางลบต่อครูผู้สอน	1 (2.3)	2 (4.7)	7 (16.3)	20 (46.5)	13 (30.2)	3.0	0.94
4. ผู้เรียนไม่สนใจเรียนเท่าที่ควร	-	10 (23.3)	25 (58.1)	8 (18.6)	-	2.0	0.65
5. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียน	3 (7.0)	16 (37.2)	17 (39.5)	7 (16.3)	-	3.3	0.84
6. ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและตั้งใจเรียน	3 (7.0)	15 (34.9)	23 (53.5)	2 (4.7)	-	3.4	0.70
7. ผู้เรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน	3 (7.0)	11 (25.6)	28 (65.1)	1 (2.3)	-	3.4	0.65
8. ผู้เรียนชอบเรียนภาษาจีน	3 (7.0)	15 (34.9)	21 (48.8)	4 (9.3)	-	3.4	0.76

ตาราง 6 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของครูสอนภาษาจีนกลาง(ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน							
1. ครูจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	6 (14.0)	24 (55.8)	12 (27.9)	1 (2.3)	-	3.8	0.70
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	8 (18.6)	25 (58.1)	10 (23.3)	-	-	3.9	0.65
3. นักเรียนฝึกทักษะการใช้ภาษากับครู	5 (11.6)	23 (53.5)	12 (27.9)	2 (4.7)	1 (2.3)	3.7	0.84
4. นักเรียนฝึกทักษะการใช้ภาษากับเพื่อนร่วมชั้น	1 (2.3)	20 (46.5)	16 (37.2)	4 (9.3)	2 (4.7)	3.3	0.86
5. ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์	2 (4.7)	21 (48.8)	17 (39.5)	3 (7.0)	-	3.5	0.70
6. ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา	3 (7.0)	18 (41.9)	20 (46.5)	2 (4.7)	-	3.5	0.70
7. ครูจัดกิจกรรมที่หลากหลาย	6 (14.0)	21 (48.8)	13 (30.2)	3 (7.0)	-	3.7	0.80
8. ครูจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ	7 (16.3)	30 (69.8)	6 (14.0)	-	-	4.0	0.56
9. กิจกรรมนั้นอยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษาในชีวิต	13 (30.2)	23 (53.5)	6 (14.0)	1 (2.3)	-	4.1	0.73
10. กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา	6 (14.0)	27 (62.8)	9 (20.9)	1 (2.3)	-	3.9	0.66

ตาราง 6 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของครูสอนภาษาจีนกลาง (ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน							
1. ครูกำหนดเนื้อหาของวิชาที่สอนไว้ชัดเจน	15 (34.9)	24 (55.8)	3 (7.0)	1 (2.3)	-	4.2	0.68
2. เนื้อหาที่ครูสอนเรียงลำดับเป็นขั้นตอน	14 (32.6)	24 (55.8)	5 (11.6)	-	-	4.2	0.64
3. เนื้อหาที่ครูสอนครบถ้วนตามที่กำหนดไว้แต่แรก	11 (25.6)	17 (39.5)	12 (27.9)	2 (4.7)	1 (2.3)	3.8	0.96
4. เนื้อหาแต่ละวิชาที่ครูสอนใหม่และทันสมัย	6 (14.0)	23 (53.5)	14 (32.6)	-	-	3.8	0.66
5. เนื้อหาส่วนใหญ่ตรงตามเค้าโครงที่กำหนดไว้	11 (25.6)	22 (51.2)	8 (18.6)	2 (4.7)	-	3.4	0.80
6. เนื้อหาภาษาจีนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	20 (46.5)	18 (41.9)	5 (11.6)	-	-	4.3	0.69
7. ครูเห็นว่าวิธีการสอนโดยรวมของท่านช่วยนักเรียนให้เข้าใจบทเรียน	10 (23.3)	24 (55.8)	9 (20.9)	-	-	4.0	0.67
8. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม	4 (9.3)	20 (46.5)	8 (18.6)	8 (18.6)	3 (7.0)	3.3	0.91
9. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม	6 (14.0)	17 (39.5)	18 (41.9)	2 (4.7)	-	3.6	0.79
10. ครูเห็นว่านักเรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป	11 (25.6)	20 (46.5)	9 (20.9)	3 (7.0)	-	2.1	0.87
11. ครูเห็นว่าโดยภาพรวมสถานที่เรียนเหมาะสม	4 (9.3)	16 (37.2)	16 (37.2)	4 (9.3)	3 (7.0)	3.3	0.90
12. บรรยากาศในห้องเรียน ทางจิตวิทยา ราบรื่น	6 (14.0)	29 (67.4)	8 (18.6)	-	-	3.9	0.57

ตาราง 6 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางในรายวิชา ตามการรับรู้ของครูสอนภาษาจีนกลาง (ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านประเมินผล							
1. ครูกำหนดการประเมินผลไว้ล่วงหน้า	5 (11.6)	20 (46.5)	15 (34.9)	2 (4.7)	1 (2.3)	3.6	0.85
2. ครูประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน	9 (20.9)	24 (55.8)	10 (23.3)	-	-	4.0	0.67
3. ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนประเมินตนเอง	2 (4.7)	6 (14.0)	27 (62.8)	5 (11.6)	3 (7.0)	3.0	0.86
4. ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับการประเมินจากเพื่อน	1 (2.3)	8 (18.6)	19 (44.2)	13 (30.2)	2 (4.7)	2.8	0.87
5. เครื่องมือวัดผลและประเมินผลหลากหลาย	2 (4.7)	18 (41.9)	19 (44.2)	3 (7.0)	1 (2.3)	3.4	0.79
6. ครูวัดผลประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด	6 (14.0)	20 (46.5)	15 (34.9)	2 (4.7)	-	3.7	0.77
7. ครูประเมินพัฒนาการของผู้เรียนจากผลงานผู้เรียนหลายด้าน	8 (18.6)	23 (53.5)	10 (23.3)	2 (4.7)	-	3.9	0.77

4.2.4 สภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

4.2.4.1 ด้านหลักสูตร

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนเกินครึ่งหนึ่งได้รับการชี้แจงก่อนการเข้าเรียนในแผนการเรียนรู้ภาษาจีนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับจุดประสงค์(ร้อยละ56.7) และการประเมินผลของหลักสูตร(ร้อยละ60.9) ส่วนด้านอื่นๆ นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งเห็นว่าการรับรู้อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ได้รับการชี้แจงด้านวิธีการเรียนการสอน(ร้อยละ53.9)และเนื้อหากิจกรรม (ร้อยละ58.8) อยู่ในระดับมาก

4.2.4.2 ด้านครูผู้สอน

ข้อมูลด้านครูผู้สอน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความเห็นในระดับมาก กล่าวคือ ส่วนใหญ่ เห็นว่าครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการสอนภาษาจีน (ร้อยละ 93.9) เตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี(ร้อยละ 93.7)และกระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียนในการถามแสดงความคิดเห็น(ร้อยละ 84.5) กล่าวชมและให้รางวัลตามความเหมาะสม(ร้อยละ 59.1) ใช้สื่อประกอบการสอนเช่น บัตรคำ วีซีดี หรือสื่ออื่น ๆ (ร้อยละ 56.9) เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นระดับปานกลาง ในเรื่องทัศนคติของครูที่มีต่อนักเรียน (ร้อยละ 63.3)

4.2.4.3 ด้านผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแสดงความคิดเห็นในด้านผู้เรียนระดับมากและมากที่สุดในเรื่อง แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีน (ร้อยละ 69.4)ประโยชน์ของภาษาจีนต่ออนาคต (ร้อยละ 94.9)และการเข้าเรียนในวิชาภาษาจีนอย่างสม่ำเสมอ(ร้อยละ 83.9) เรียนด้วยความสนุกสนาน(ร้อยละ 80.3)และชอบเรียนภาษาจีน(ร้อยละ 70.0)

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่อง มั่นใจว่าตนเองจะเรียนภาษาจีนได้ดี (ร้อยละ 56.4)ภาษาจีนยากเกินไป (ร้อยละ 58.5) มีการซักถามปัญหาเกี่ยวกับบทเรียน (ร้อยละ 43.9)

นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีความคิดเห็นระดับน้อย ด้านเจตคติในทางลบต่อการเรียนภาษาจีน(ร้อยละ 40.3)และเจตคติในทางลบต่อครูผู้สอน(ร้อยละ 63.0)

4.2.4.4 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนให้ความเห็นในด้านกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้ จัดกิจกรรมโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้(ร้อยละ 86.7)เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเป็นทั้งผู้ฟังและผู้พูดอย่างกว้างขวาง (ร้อยละ 63.3)โดยนักเรียนฝึกทักษะการใช้ภาษากับครูผู้สอน(ร้อยละ 66.6) ได้รับมอบหมายงานให้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

(ร้อยละ 70.6) และความหลากหลายของกิจกรรม (ร้อยละ 53.4) ส่วนความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน(ร้อยละ 63.4)และอยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน(ร้อยละ 80.0) รวมถึงกิจกรรมได้เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาในห้องเรียน (ร้อยละ 76.6)

มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางในเรื่อง การฝึกทักษะการใช้ภาษา กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน(ร้อยละ 54.2)กิจกรรมที่ครูจัดนั้นส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Activities) (ร้อยละ 53.3)

4.2.4.5 ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้ ด้านเนื้อหาของวิชาภาษาจีน ได้กำหนดไว้ชัดเจน(ร้อยละ 70.6) และเรียงลำดับเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน(ร้อยละ 80.6)และสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้(ร้อยละ 71.2) ทันสมัย(ร้อยละ 73.6) และสัมพันธ์กับชีวิตจริง(ร้อยละ 76.6) นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ร้อยละ 87.3) ด้านวิธีการสอนของครูโดยรวมช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดี(ร้อยละ 73.3) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหรือออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน(ร้อยละ 63.3) ครูเป็นกันเองกับนักเรียน(ร้อยละ 84.2) ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม(ร้อยละ 78.2) ในด้านสภาพโดยรวมของสถานที่เรียนและบรรยากาศภายในห้องเรียน(ร้อยละ 80.0) ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา(ร้อยละ 90.0)

4.2.4.6 ด้านการประเมินผล

ในด้านการประเมินผล นักเรียนมีความเห็นในด้านประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้ การประเมินผลส่วนใหญ่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ชัดเจน (ร้อยละ 60.0) สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน(ร้อยละ 84.2)และสอดคล้องกับหลักสูตร(ร้อยละ 73.9) มีการจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีโอกาสประเมินตนเอง(ร้อยละ 80.6)และได้รับประเมินจากเพื่อนเพื่อปรับปรุงและพัฒนา(ร้อยละ 66.7) ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะการนำภาษาจีนไปใช้ในชีวิตประจำวัน(ร้อยละ 93.4)และพิจารณาจากผลงานของนักเรียนในหลายด้าน(ร้อยละ 70.0) ดังปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีน

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านหลักสูตร							
1. นักเรียนได้รับการชี้แจงก่อนการเข้าเรียนในเรื่องจุดประสงค์ของหลักสูตร	-	143 (43.3)	187 (56.7)	-	-	3.4	0.50
2. นักเรียนได้รับการชี้แจงในเรื่องวิธีการเรียนการสอน	11 (3.3)	167 (50.6)	142 (43.0)	10 (3.3)	-	3.5	0.61
3. นักเรียนได้รับการชี้แจงในเรื่องเนื้อหาและกิจกรรม	30 (9.1)	164 (49.7)	136 (41.2)	-	-	3.7	0.63
4. นักเรียนได้รับการชี้แจงในเรื่อง การประเมินผล	1 (0.3)	120 (36.4)	201 (60.9)	8 (2.4)	-	3.3	0.53
ด้านครูผู้สอน							
1. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการสอน	132 (40.0)	178 (53.9)	20 (6.1)	-	-	4.3	0.59
2. ครูได้เตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี	149 (45.2)	160 (48.5)	21 (6.4)	-	-	4.4	0.60
3. ครูได้กระตุ้นนักเรียนในการแสดงความคิดเห็น	98 (29.7)	181 (54.8)	51 (15.5)	-	-	4.1	0.66
4. ครูกล่าวชมและให้รางวัลตามความเหมาะสม	41 (12.4)	154 (46.7)	135 (40.9)	-	-	3.7	0.67
5. ครูได้ใช้สื่อประกอบการสอนเช่น บัตรคำ วีซีดี	106 (32.1)	82 (24.8)	142 (43.0)	-	-	3.9	0.86
6. ครูมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน	73 (22.1)	48 (14.5)	209 (63.3)	-	-	3.6	0.83

ตาราง 7 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีน (ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านผู้เรียน							
1. นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีน	42 (12.7)	190 (56.7)	87 (26.4)	-	11 (3.3)	3.8	0.80
2. นักเรียนมีเจตคติในทางลบต่อการเรียนภาษาจีน	10 (3.0)	42 (12.7)	64 (19.4)	81 (24.5)	133 (40.3)	2.1	0.92
3. นักเรียนมีเจตคติในทางลบต่อครูผู้สอน	-	22 (6.7)	28 (8.5)	72 (21.8)	208 (63.0)	1.6	0.90
4. นักเรียนมีความมั่นใจว่าสามารถเรียนภาษาจีนได้ดี	-	112 (33.9)	186 (56.4)	32 (9.7)	-	3.2	0.61
5. นักเรียนคิดว่าภาษาจีนยากเกินไป	-	72 (21.8)	193 (58.5)	65 (19.7)	-	3.0	0.64
6. นักเรียนคิดว่าภาษาจีนมีประโยชน์ต่อนักเรียน	150 (45.5)	163 (49.4)	17 (5.2)	-	-	4.4	0.59
7. นักเรียนซักถามครูเมื่อมีปัญหเกี่ยวกับบทเรียน	60 (18.2)	94 (28.5)	145 (43.9)	31 (9.4)	-	3.5	0.89
8. นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน	97 (29.4)	168 (50.9)	65 (19.7)	-	-	4.1	0.69
9. นักเรียนชอบเรียนภาษาจีน	63 (19.1)	168 (50.9)	82 (24.8)	7 (2.1)	10 (3.0)	3.8	0.87
10. นักเรียนเข้าเรียนวิชาภาษาจีนอย่างสม่ำเสมอ	139 (42.1)	138 (41.8)	53 (16.1)	-	-	4.3	0.72

ตาราง 7 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีน (ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน							
1. ครูจัดกิจกรรมโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้	63 (19.1)	223 (67.6)	35 (10.6)	9 (2.7)	-	4.0	0.64
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยเป็นทั้งผู้ฟังและผู้พูดอย่างกว้างขวาง	41 (12.4)	168 (50.9)	111 (33.6)	10 (3.0)	-	3.7	0.71
3. นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษากับครูผู้สอน	9 (2.7)	211 (63.9)	100 (30.3)	10 (3.0)	-	3.7	0.58
4. นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษากับเพื่อนร่วมชั้น	-	121 (36.7)	179 (54.2)	8 (2.4)	22 (6.7)	3.2	0.78
5. ครูได้มอบหมายงานให้นักเรียนได้ค้นคว้าและหาความรู้เพิ่มเติม	62 (18.8)	171 (51.8)	97 (29.4)	-	-	3.9	0.69
6. กิจกรรมที่ครูจัดส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา	-	154 (46.7)	176 (53.3)	-	-	3.5	0.50
7. กิจกรรมที่ครูจัดค่อนข้างหลากหลาย	19 (5.8)	157 (47.6)	113 (34.2)	41 (12.4)	-	3.5	0.78
8. กิจกรรมที่ครูจัดเหมาะสมกับความสามารรถของผู้เรียน	52 (15.8)	157 (47.6)	121 (36.7)	-	-	3.8	0.69
9. กิจกรรมนั้นอยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน	52 (15.8)	212 (64.2)	47 (14.2)	19 (5.8)	-	3.9	0.72
10. กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาในห้องเรียน	76 (23.0)	177 (53.6)	67 (20.3)	10 (3.0)	-	4.0	0.74

ตาราง 7 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของ
นักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีน (ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อ การเรียนการสอน							
1. เนื้อหาของแต่ละวิชาได้ กำหนดไว้ชัดเจน	-	233 (70.6)	97 (29.4)	-	-	3.7	0.46
2. เนื้อหาที่สอนเรียงลำดับเป็น ขั้นตอนต่อเนื่องกัน	10 (3.0)	256 (77.6)	64 (19.4)	-	-	3.8	0.44
3. เนื้อหาที่สอนครบถ้วนตามที่ กำหนดไว้แต่แรก	30 (9.1)	205 (62.1)	95 (28.8)	-	-	3.8	0.58
4. เนื้อหาวิชาภาษาจีนที่สอนใหม่ และทันสมัย	41 (12.4)	202 (61.2)	87 (26.4)	-	-	3.9	0.60
5. เนื้อหาภาษาจีนที่ครูสอน นักเรียน สัมพันธ์กับชีวิตจริง	41 (12.4)	212 (64.2)	68 (20.6)	9 (2.7)	-	3.9	0.65
6. เนื้อหาภาษาจีนนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	96 (29.1)	192 (58.2)	42 (12.7)	-	-	4.2	0.63
7. วิธีการสอนโดยรวมช่วยให้ เข้าใจบทเรียนได้ดี	43 (13.0)	199 (60.3)	78 (23.6)	10 (3.0)	-	3.8	0.68
8. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	47 (14.2)	162 (49.1)	111 (33.6)	10 (3.0)	-	3.7	0.73
9. ครูให้ความสำคัญกับตนเองกับ นักเรียน	198 (60.0)	80 (24.2)	52 (15.8)	-	-	4.4	0.75
10. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เพิ่มเติม	102 (30.9)	156 (47.3)	72 (21.8)	-	-	4.1	0.72
11. โดยภาพรวมสถานที่เรียน เหมาะสมและพร้อม	110 (33.3)	154 (46.7)	52 (15.8)	14 (4.2)	-	4.1	0.81
12. บรรยากาศภายในห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทาง จิตวิทยาารบรื่น	165 (50.0)	132 (40.0)	25 (7.6)	8 (2.4)	-	4.4	0.73

ตาราง 7 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในรายด้าน ตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีน (ต่อ)

ประเด็นที่สำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านการประเมินผล							
1. การประเมินผลส่วนใหญ่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าชัดเจน	30 (9.1)	168 (50.9)	122 (37)	10 (3.0)	-	3.7	0.68
2. การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	52 (14.8)	229 (69.4)	49 (15.8)	-	-	4.0	0.55
3. การประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร	32 (9.7)	212 (64.2)	86 (26.1)	-	-	3.8	0.58
4. การจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีโอกาสประเมินตนเอง	54 (16.4)	212 (64.2)	64 (19.4)	-	-	4.0	0.60
5. การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับประเมินจากเพื่อน	33 (10.0)	187 (56.7)	110 (33.3)	-	-	3.8	0.62
6. การวัดผลประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด	87 (26.4)	221 (67.0)	12 (3.6)	10 (3.0)	-	4.2	0.63
7. การประเมินพัฒนาการพิจารณาจากผลงานของผู้เรียนหลายด้าน	41 (12.4)	190 (57.6)	93 (28.2)	6 (1.8)	-	3.8	0.66

ตารางเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 แยกเป็นรายด้าน ตามระดับ
ความคิดเห็น ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง นักเรียนที่
มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

กลุ่มตัวอย่าง/ ประเด็นที่สำรวจ	หัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	ครูผู้สอน ภาษาจีนกลาง	นักเรียนที่มี แผนการเรียนรู้ ภาษาจีนกลาง
1. ด้านหลักสูตร	มาก (3.8)	มาก (3.6)	มาก (3.5)
2. ด้านครูผู้สอน	มาก (3.5)	มาก (3.6)	มาก (4.0)
3. ด้านผู้เรียน	-	ปานกลาง (3.0)	ปานกลาง (3.4)
4. ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน	-	มาก (3.7)	มาก (3.7)
5. ด้านปัจจัยที่มีผลต่อ การเรียนการสอน	-	มาก (3.8)	มาก (4.0)
6. ด้านประเมินผล	-	มาก (3.5)	มาก (3.9)

4.3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 เขต 2 และเขต 3 ตามการรับรู้ของ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียนที่ มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

4.3.1 สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนกลางตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียน มีดังนี้

4.3.1.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

จากการสัมภาษณ์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 5 คน
ตอบว่า ไม่มีปัญหาการเรียนการสอนในโรงเรียน ส่วนที่เหลือ จำนวน 18 คน พบปัญหาดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. โรงเรียนไม่มีหลักสูตรแกนกลาง(15 คน)
2. วิชาความเข้าใจเรื่องหลักสูตรภาษาจีน(2 คน)

ด้านครูผู้สอน

1. ครูผู้สอนไม่เพียงพอ(5 คน)
2. ทางโรงเรียนขาดครูภาษาจีนที่จะอยู่ประจำโรงเรียน (5 คน)
3. วิชาประสบการณ์ในการสอน(4 คน)
4. วิชาความรู้ด้านจิตวิทยาในการสอน(3 คน)
5. ครูเจ้าของภาษาไม่สามารถสื่อสารกับนักเรียนได้(3 คน)
6. วิชาความเข้าใจวัฒนธรรมไทย(2 คน)
7. ครูเปลี่ยนบ่อยทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง(2 คน)
8. วิชาความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน(1 คน)

ด้านผู้เรียน

1. ผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียนและขาดความกระตือรือร้น(8 คน)
2. ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน(5 คน)
3. ผู้เรียนไม่ได้เรียนด้วยความสมัครใจ(4 คน)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมที่ครูจัดไม่หลากหลาย(4 คน)

2. ครูไม่ใช่สื่อการสอน(3 คน)
3. กิจกรรมที่ครูจัดไม่สามารถดึงความสนใจของนักเรียนได้(3 คน)

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอน

1. บรรยากาศในห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนภาษา(3 คน)
2. ขาดบทเรียนแกนกลาง(3 คน)
3. โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และห้องเรียนคอมพิวเตอร์ฯ(3 คน)
4. ไม่มีห้องเรียนวิชาภาษาจีนโดยเฉพาะ (3 คน)

ด้านการประเมินผล

1. การประเมินผลโดยครูผู้สอนแต่เพียงผู้เดียว(3 คน)
2. ผลการเรียนรู้วิชาภาษาจีนของนักเรียนค่อนข้างต่ำ(3 คน)
3. แบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน(2 คน)
4. การประเมินผลไม่หลากหลาย(2 คน)
5. ไม่มีการจัดซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนช้า(2 คน)

4.3.1.2 ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง

จากการสัมภาษณ์ ครูผู้สอนภาษาจีนกลางที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 13 คน ตอบว่า ไม่มีปัญหาการเรียนการสอนในโรงเรียน ส่วนที่เหลือ จำนวน 30 คน พบปัญหา ดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. โรงเรียนไม่มีหลักสูตรแกนกลาง(15 คน)
2. ครูขาดความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร(5 คน)
3. เวลาเรียนไม่เพียงพอที่จะบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร(4 คน)
4. เนื้อหาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับผู้เรียน(2 คน)
5. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย (2 คน)
6. เนื้อหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์กับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน(2 คน)

ด้านครูผู้สอน

1. ครูขาดมาตรฐาน ขาดเทคนิคและจิตวิทยาการสอน(10 คน)
2. ครูขาดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาไทยและไม่เข้าใจวัฒนธรรมไทย(6 คน)

3. ในโรงเรียนไม่มีครูประจำวิชาภาษาจีน(5 คน)
4. ทางโรงเรียนเปลี่ยนครูผู้สอนบ่อย(5 คน)
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ไม่ได้มีการวางแผนเตรียมบุคลากรจึงทำให้โรงเรียนต้องเปลี่ยนครูบ่อย(2 คน)
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ไม่ได้สนับสนุนและวางแผนพัฒนาบุคลากร (ครูจีน)ล่วงหน้า(2 คน)
7. ครูไม่มีเวลาเตรียมการสอน(2 คน)
8. ครูขาดประสบการณ์ทางการสอน (2 คน)
9. ครูไม่เพียงพอ(2 คน)

ด้านผู้เรียน

1. ผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียนและขาดความกระตือรือร้น(14 คน)
2. ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน(10 คน)
3. ผู้เรียนไม่ได้เรียนด้วยความสนใจ(9 คน)
4. ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาจีน(8 คน)
5. ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบต่อการบ้าน และขาดการทบทวน(4 คน)
6. ผู้ปกครองและทางบ้านไม่ได้ให้การสนับสนุนในการสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนภาษาจีนทำให้สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนภาษาจีน(2 คน)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมการสอนน้อยเกินไป ไม่หลากหลาย(11 คน)
2. เวลาเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม(6 คน)
3. นักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไปจึงจัดกิจกรรมได้ยาก (5 คน)
4. ขาดสื่ออุปกรณ์สำเร็จรูป (5 คน)
5. โรงเรียนไม่ได้สนับสนุนงบประมาณในการทำสื่อการเรียนการสอน(4 คน)
6. ไม่มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมจีน(2 คน)
7. สถานที่เรียน(ห้องเรียน)ไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม (1 คน)
8. ครูจัดกิจกรรมได้ยากเนื่องจากผู้เรียน ไม่กล้าแสดงออก (1 คน)

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอน

1. ไม่มีห้องเรียนประจำวิชาภาษาจีน(10 คน)
2. นักเรียนต่อชั้นเรียนมากเกินไป (9 คน)
3. บรรยากาศในห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนภาษา(8 คน)

4. โรงเรียนมิได้จัดหาสื่อวัตกรรมการเรียน เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และห้องเรียนคอมพิวเตอร์ฯในการสอนภาษาจีน(8 คน)
5. ขาดบทเรียนแกนกลาง (5 คน)
6. เนื้อหาในบทเรียนยากเกินไป(1 คน)
7. เนื้อหาในบทเรียนขาดแบบฝึกหัดประกอบ(1 คน)

ด้านการประเมินผล

1. คะแนนที่นักเรียนทำข้อสอบไม่สามารถวัดความรู้ของนักเรียนได้ เนื่องจากนักเรียนลอกข้อสอบกัน (2 คน)
2. เกณฑ์การประเมินของครูไม่ได้มาตรฐาน(2 คน)
3. จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมาก ทำให้ต้องประเมินนักเรียนด้วยการทำข้อสอบข้อเขียน ซึ่งทำให้นักเรียนลอกกันได้ง่าย(2 คน)
4. นักเรียนชอบทำข้อสอบแบบปรนัย ซึ่งวัดความรู้ที่แท้จริงไม่ได้(2 คน)
5. นักเรียนมีระดับความรู้พื้นฐานไม่เท่ากัน ทำให้จัดทำข้อสอบวัดผลทำได้ยาก (2 คน)
6. เกณฑ์ประเมินของครูต่ำเกินไป(1 คน)
7. ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย(A-net) เพื่อใช้ในการสอบเข้าเรียนต่อ ยากเกินความสามารถของผู้เรียน(1 คน)
8. การประเมินผลมาจากผู้สอนเพียงผู้เดียว(1 คน)

4.3.1.3 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

จากการสัมภาษณ์ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 300 คน ตอบว่า ไม่มีปัญหาการเรียนการสอนในโรงเรียน ส่วนที่เหลือ จำนวน 30 คน พบปัญหา ดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. โรงเรียนไม่ได้ปฐมนิเทศเกี่ยวกับการเรียนภาษาจีน(10 คน)
2. โรงเรียนไม่ได้แนะนำแนวทางการนำความรู้ภาษาจีนไปใช้(7 คน)

ด้านครูผู้สอน

1. ไม่มีครูอยู่ประจำโรงเรียนจึงไม่มีที่ปรึกษาเวลามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน (9 คน)
2. ครูสอนไม่สนุกและไม่น่าสนใจ(7 คน)
3. โรงเรียนเปลี่ยนครูบ่อย(5 คน)

4. ครู(เจ้าของภาษา)ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยกับนักเรียนได้(5 คน)
5. ครูให้ความสนใจกับนักเรียนที่เรียนเก่ง(5 คน)

ด้านผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีความแตกต่างด้านพื้นฐานความรู้ทางภาษา(9 คน)
2. ผู้เรียนไม่ค่อยมีเวลาทบทวนบทเรียนเนื่องจากการบ้านเยอะ(6 คน)
3. ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนแตกต่างกัน(5 คน)
4. เพื่อนนักเรียนส่วนใหญ่มาเรียนภาษาจีนโดยขาดเป้าหมาย(5 คน)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูไม่ใช้สื่อการสอน(10 คน)
2. กิจกรรมที่ครูจัดไม่สามารถดึงความสนใจของนักเรียนได้(9 คน)
3. กิจกรรมที่ครูจัดไม่หลากหลาย(8 คน)

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอน

1. บรรยากาศในห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนภาษา(7 คน)

ด้านการประเมินผล

1. ข้อสอบวิชาภาษาจีนที่ครูออกยากเกินไป(8 คน)
2. ผลการเรียนวิชาภาษาจีนของนักเรียนค่อนข้างต่ำ(5 คน)
3. การประเมินผลโดยครูผู้สอนแต่เพียงผู้เดียว(6 คน)

4.3.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียน มีดังนี้

4.3.2.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

จากการสัมภาษณ์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ พบว่า จำนวน 8 คน ตอบว่า ไม่มีข้อเสนอแนะ ส่วนที่เหลือ จำนวน 15 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนไว้ดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. ควรพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษา(9 คน)
2. ควรมีผู้ประสานงานหรืออบรมในเรื่องการนำหลักสูตรมาใช้ให้กับครู (4 คน)

ด้านครูผู้สอน

1. ครูสอนภาษาจีนควรเป็นครูไทยที่จบปริญญาตรีเอกภาษาจีนและครูจีนสอนเฉพาะวิชาสนทนา(8 คน)
2. ครูควรได้รับการพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน(4 คน)
3. ผู้สอนควรเป็นครूमืออาชีพ(4 คน)
4. ครูควรพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในการสอน(3 คน)
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรพิจารณารับครูที่เป็นคนไทยจบปริญญาตรีเอกภาษาจีนเพื่อมาเป็นครูประจำบรรจุเป็นข้าราชการให้มากที่สุดก่อนรับครูชาวจีน(3 คน)
6. ควรเพิ่มครูภาษาจีนกลางในโรงเรียน(3 คน)
7. ครูควรมีจิตวิทยาในการสอน(2 คน)
8. ครูเจ้าของภาษาควรมีความรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย(2 คน)
9. กระทรวงศึกษาธิการควรอบรมครูไทยให้มีความรู้ความสามารถทางภาษาจีน(2 คน)

ด้านผู้เรียน

1. โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการรับนักเรียนที่ต้องการเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีน(4 คน)
2. ผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียน(3 คน)
3. โรงเรียนควรจัดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ (2 คน)
4. เลื่อนักเรียนที่มีความตั้งใจที่จะเรียนภาษาจีนเพื่อเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีน(2 คน)
5. โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายในการเรียนภาษาจีนให้กับนักเรียน(2 คน)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้น(4 คน)
2. ควรพัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน(4 คน)
3. ครูควรใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน(3 คน)

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน

1. สร้างบทเรียนที่เป็นแกนกลางที่ได้มาตรฐาน(4 คน)
2. ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีน(3 คน)

ด้านการประเมินผล

1. ควรมีการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้ข้อสอบแกนกลาง (3 คน)
2. ควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน(3 คน)
3. ควรมีการทดสอบพื้นฐานความรู้ก่อนมาเรียนภาษาจีนเพื่อให้นักเรียนมีพื้นฐานความรู้เท่ากัน(3 คน)
4. ควรมีการประเมินผลให้ง่ายขึ้น เช่นการทำสื่อวัสดุ การสอบอ่าน (2 คน)

4.3.2.2 ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง พบว่า จำนวน 13 คน ตอบว่า ไม่มีข้อเสนอแนะ ส่วนที่เหลือ จำนวน 30 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนไว้ดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. ควรพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษา(9 คน)
2. ควรปรับเวลาเรียน สถานที่ จำนวนนักเรียน ให้เหมาะสมกับหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร(5 คน)
3. ควรปรับเนื้อหาในหลักสูตรให้มีความยาก-ง่าย เหมาะสมกับผู้เรียน (5 คน)
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรมีจัดอบรมในเรื่อง การนำหลักสูตรมาใช้ (3 คน)
5. หลักสูตรควรมีเน้นแค่การใช้ภาษาในชีวิตประจำวันก็เพียงพอแล้ว(2 คน)

ด้านครูผู้สอน

1. ครูควรได้รับการอบรมพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน(10 คน)
2. ครูสอนไวยากรณ์ภาษาจีนควรเป็นครูไทยที่จบปริญญาตรีเอกภาษาจีน และครูจีนสอนเฉพาะวิชาสนทนา(8 คน)
3. ครูผู้สอนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมปลายควรมีการคัดกรองมาอย่างดีให้มีคุณภาพ(6 คน)
4. จัดครูไทยสอนภาษาจีนเพื่อประสิทธิภาพในการอธิบายทางไวยากรณ์ (5 คน)

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ควรมีแผนการดูแลครูผู้สอนภาษาจีนและมีนโยบายและแผนงานการเตรียมบุคลากรครูผู้สอนภาษาจีน(3 คน)
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ควรมีแผนการดูแลครูผู้สอนภาษาจีนเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานให้กับครูเพื่อไม่ให้ครูหันไปประกอบอาชีพอื่น(3 คน)
7. ทางโรงเรียนควรสอนครูจีนให้มีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย(3 คน)
8. ครูควรตระหนักในเรื่องการพัฒนาการสอนของตนเอง(2คน)
9. ควรให้ครูทำหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว(1 คน)
10. ครูควรมีการเตรียมการสอนอย่างดี(1 คน)
11. ทางกระทรวงศึกษาธิการควรอบรมครูไทยที่เป็นข้าราชการและครูประจำให้มีความรู้ความสามารถทางภาษาจีนในระดับที่สอนได้(1 คน)

ด้านผู้เรียน

1. ผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียน(13 คน)
2. คัดเลือกนักเรียนที่มีความตั้งใจที่จะเรียนภาษาจีนเพื่อเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีน(11 คน)
3. โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการรับนักเรียนที่ต้องการเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีน(6 คน)
4. โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายในการเรียนภาษาจีนให้กับนักเรียน(3 คน)
5. ผู้เรียนควรทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ(2 คน)
6. ผู้เรียนควรมีความกล้าแสดงออก เชื่อมั่นในตนเอง และซักถามครูในบทเรียนที่ไม่เข้าใจ(1 คน)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ควรจัดกิจกรรมหลากหลาย(7 คน)
2. ควรพัฒนากิจกรรมให้มีความน่าสนใจมากขึ้น (7 คน)
3. ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมให้มากขึ้น(5 คน)
4. โรงเรียนควรพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้ นักเรียนสนใจเรียน(5 คน)

5. โรงเรียนควรพัฒนาสถานที่เรียนให้เหมาะกับการทำกิจกรรม(2 คน)
6. ควรมีเกมส์และกิจกรรมทางวัฒนธรรมมากขึ้น(2 คน)
7. ทางโรงเรียนควรจัดอบรมเรื่องกิจกรรมและเทคนิคในการสอนให้ครูผู้สอน(1 คน)
8. ควรมีครูกิจกรรม(1 คน)

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน

1. โรงเรียนควรจัดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ (9 คน)
2. ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนที่มีบรรยากาศภาษาจีน (8 คน)
3. โรงเรียนควรลดจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนให้นักเรียนน้อยลง เพื่อประสิทธิภาพในการสอนภาษา(5 คน)
4. สร้างบทเรียนที่เป็นแกนกลางที่ได้มาตรฐาน(5 คน)
5. เนื้อหาในบทเรียนควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับภาษาในชีวิตประจำวัน (2 คน)
6. ควรปรับเนื้อหาให้มีความยาก-ง่าย เหมาะสม (2 คน)

ด้านการประเมินผล

1. ข้อสอบที่ใช้วัดผลควรมีการกำหนดไว้ล่วงหน้าชัดเจนและแน่นอน(2 คน)
2. การประเมินผลนักเรียนควรมาจากผลงานของผู้เรียนหลายด้าน มิใช่ข้อเขียนอย่างเดียว(2 คน)
3. ข้อสอบประเมินผลนักเรียนควรเป็นข้อสอบอัตนัย(1 คน)
4. ควรมีการประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อวัดผลนักเรียนตามความเป็นจริง(1 คน)
5. การประเมินผลควรมาจากความสามารถในการเรียนภาษาของนักเรียน มิใช่จากชิ้นงานวัสดุอุปกรณ์ หรือทำรายงาน ฯลฯ(1 คน)
6. ข้อสอบมาตรฐานที่ใช้ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยวิชาภาษาจีนควรมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีน(1 คน)

4.3.2.3 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง)

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลางส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่มีข้อเสนอแนะ ส่วนที่เหลือ จำนวน 30 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนไว้ดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. ทางโรงเรียนควรจัดปฐมนิเทศให้นักเรียนรู้เป้าหมายของการเรียนภาษาจีน (10 คน)
2. ทางโรงเรียนควรจัดแนะแนวอาชีพที่ใช้ภาษาจีน(7 คน)

ด้านครูผู้สอน

1. โรงเรียนควรมีครูประจำที่สามารถให้นักเรียนปรึกษาภาษาจีนได้(10คน)
2. ผู้สอนควรเป็นครูมืออาชีพ(7 คน)
3. ครูควรพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในการสอน(7 คน)
4. ครูผู้สอนควรสื่อสารกับนักเรียนด้วยภาษาไทยได้(5 คน)
5. ครูควรให้ความสนใจกับนักเรียนเท่าเทียมกัน(5 คน)

ด้านผู้เรียน

1. โรงเรียนควรมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เรียนที่มาเรียนภาษาจีน(9 คน)
2. ผู้เรียนควรแบ่งเวลาทำการบ้านและคัดตัวอักษรจีน(8 คน)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลายและสนุกมากขึ้น(10 คน)
2. ควรพัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน(9 คน)
3. ครูควรใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน(6 คน)

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน

1. โรงเรียนควรจัดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ(9 คน)
2. ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีน(7 คน)

ด้านการประเมินผล

1. ควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน(10 คน)
2. ข้อสอบที่ครูออกควรมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน (8 คน)

ตารางเปรียบเทียบข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ประเด็นที่สำรวจ	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ	ครูผู้สอนภาษาจีน	นักเรียน
1.	ด้านหลักสูตร	1.ควรพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษา 2.ควรมีผู้ประสานงานหรืออบรมในเรื่องการนำหลักสูตรมาใช้ให้กับครู	1.ควรพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษา 2.ควรปรับเวลาเรียนสถานที่ จำนวนนักเรียนให้เหมาะสมกับหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร	1.ทางโรงเรียนควรจัดปฐมนิเทศให้นักเรียนรู้เป้าหมายของการเรียนภาษาจีน 2.ทางโรงเรียนควรจัดแนะแนวอาชีพที่ใช้ภาษาจีน
2.	ด้านครูผู้สอน	1.ครูสอนภาษาจีนควรเป็นครูไทยที่จบปริญญาตรีเอกภาษาจีนและครูจีนสอนเฉพาะวิชาสนทนา 2.ครูควรได้รับการพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน	1.ครูควรได้รับการอบรมพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน 2.ครูสอนไวยากรณ์ภาษาจีนควรเป็นครูไทยที่จบปริญญาตรีเอกภาษาจีนและครูจีนสอนเฉพาะวิชาสนทนา	1.ทางโรงเรียนควรมีครูประจำที่สามารถให้นักเรียนปรึกษาภาษาจีนได้ 2.ผู้สอนควรเป็นครูมืออาชีพ 3.ครูควรพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในการสอน
3.	ด้านผู้เรียน	1.โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการรับนักเรียนที่ต้องการเรียนแผนการเรียนรู้อาเซียน 2.ผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียน	1.ผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียน 2.คัดเลือกนักเรียนที่มีความตั้งใจที่จะเรียนภาษาจีนเพื่อเรียนแผนการเรียนรู้อาเซียน	1.ทางโรงเรียนควรมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เรียนที่มาเรียนภาษาจีน 2.ผู้เรียนควรแบ่งเวลาทำการบ้านและคัดตัวอักษรจีน
4.	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	1.ควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้น 2.ควรพัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน	1.ควรจัดกิจกรรมหลากหลาย 2.ควรพัฒนากิจกรรมให้มีความน่าสนใจมากขึ้น	1.ครูควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลายและสนุกมากขึ้น 2.ควรพัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน

ตารางเปรียบเทียบข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของกลุ่มตัวอย่าง
(ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่ สำรวจ	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ	ครูผู้สอนภาษาจีน	นักเรียน
5.	ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน	1. สร้างบทเรียนที่เป็นแกนกลางที่ได้มาตรฐาน 2. ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีนและมีบรรยากาศการเรียนภาษา	1. โรงเรียนควรจัดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ 2. ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนที่มีบรรยากาศภาษาจีน	1. โรงเรียนควรจัดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ 2. ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีน
6.	ด้านการประเมินผล	1. ควรมีการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้ข้อสอบแกนกลาง 2. ควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน	1. ข้อสอบที่ใช้วัดผลควรมีการกำหนดไว้ล่วงหน้า ชัดเจนและแน่นอน 2. การประเมินผลนักเรียนควรมาจากผลงานของผู้เรียนหลายด้าน มิใช่ข้อเขียนอย่างเดียว	1. ควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน 2. ข้อสอบที่ครูออกควรมีความยาก-ง่าย เหมาะกับความสามารถของนักเรียน

บทที่ 5

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 และศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง โดยการอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3
2. แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

5.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ จบการศึกษาด้านภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 69.9) และสอนวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 74.0) จึงไม่มีความรู้เพียงพอในเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง นอกจากนี้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังมีภาระนอกจากการสอนในวิชาต่างๆ และยังต้องเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ที่กล่าวว่า ผู้บริหาร โรงเรียนควรศึกษาและทำความเข้าใจด้านการบริหารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้กระจ่าง เนื่องจากเป็นผู้มีบทบาทในการเตรียมบุคลากร จัดครูเข้าสอน บริการและสนับสนุนงานของครู ตลอดจนต้องนิเทศและติดตามประเมินผลการเรียนการสอน

ครูผู้สอนภาษาจีน

ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนหนึ่ง(ร้อยละ 30.2) มาสอนภาษาจีนกลาง โดยที่ตนเองไม่ได้จบสาขาวิชาภาษาจีน ซึ่ง การสอนวิชาที่ตนเองมิได้เรียนจบมาอาจทำให้ประสบปัญหาในการสอนหรือถ่ายทอดความรู้ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยบุชเชอร์ (Bucher,1975 อ้างถึงใน การุณ นาคสวัสดิ์, 2533) ซึ่งกล่าวว่า การสอนที่จะให้ได้ผลดีนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีวุฒิทางการศึกษาที่ตรงกับวิชาความรู้เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และทัศนคติที่ถูกต้อง ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของซิลเวสเตอร์ (Silvester,1996:32-36 อ้างถึงใน พัฒนา เจริญวัฒนะมงคล,2532) ซึ่งกล่าวว่า ครูผู้สอนที่ไม่ได้รับการศึกษาถ่ายทอดวิชาความรู้มาตรงกับวิชาความรู้ที่สอน ส่วนใหญ่จะไม่มีหลักและวิธีการสอนที่ดี เป็นผลทำให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียนเท่าที่ควร

ครูจีนประมาณครึ่งหนึ่งเป็นครูที่สอนพิเศษรายชั่วโมง(ร้อยละ 51.2) ซึ่งไม่ได้ประจำโรงเรียน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียนตามผลของการวิจัยชิ้นนี้ เนื่องจากเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน ก็จะไม่มีการปรึกษา และเมื่อครูไม่อยู่ประจำการ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อนก็เป็นไปได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับการทำหน้าที่ของครูที่สมบูรณ์ ตามแนวคิดของ อภรณ์ ใจเที่ยง(2546) ที่ได้กล่าวถึงหน้าที่ของครู ประกอบด้วย 1). การวางแผนการสอน 2).การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3).การพัฒนาและใช้สื่อการสอน 4).การจัดซ่อมเสริม 5).การวัดและประเมินผล

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ มีนักเรียนจำนวนหนึ่ง(ร้อยละ 29.4) ได้เลือกเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีน เนื่องจากผู้ปกครองต้องการให้เรียน ซึ่งการเลือกแผนการเรียนรู้อื่นๆ และต้องเรียนวิชานั้น 5-6 คาบต่อสัปดาห์ตามข้อมูลจากงานวิจัยชิ้นนี้นั้น นักเรียนควรมีความชอบและสนใจเป็นส่วนตัว เพื่อจะได้เกิดแรงจูงใจในการเรียนและเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของริชาร์ด และ โรเจอร์ส (Richards and Rogers,1988) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนใดๆ ต้องคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.1.2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางโดยทั่วไป ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

โรงเรียนส่วนใหญ่มีจำนวนนักเรียนห้องเรียนละ 40-45 คน (ร้อยละ 60.9) ซึ่งกล่าวได้ว่าจำนวนในชั้นเรียนที่มากเกินไปทำให้นักเรียนมีการฝึกฝนทักษะทางภาษาในการสนทนาได้น้อยลง

ทำให้นักเรียนขาดทักษะการสนทนา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและควรเรียนก่อนตามหลักทฤษฎีภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งตรงกับเกณฑ์ของรูปทอง กว่างส์วัตต์ (2544) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การเรียนภาษาใน 4 ทักษะคือการฟัง พูด อ่าน เขียนนั้น ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการฟังและพูดก่อน ส่วนทักษะการอ่านและเขียนควรมาทีหลัง ตลอดจนห้องเรียนที่เหมาะสมในการเรียนภาษานั้น ควรมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 25 คน การฝึกทักษะในชั้นเรียนจึงจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนั้น โรงเรียนส่วนหนึ่ง(ร้อยละ13.0) จัดให้นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์เรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีน จึงพิจารณาได้ว่า นักเรียนที่มาเรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีนมีส่วนหนึ่งเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดีทางสถานศึกษาจึงจัดให้เรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีนซึ่งมีผลให้นักเรียนที่เข้ามาเรียนเป็นนักเรียนที่ขาดความสามารถในการเรียน เนื่องจากความสามารถทางการเรียนมีผลต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนว่าจะจะไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือไม่ ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2532 : 4) ได้กล่าวว่า ข้อมูลส่วนตัวมีผลต่อการเรียนรู้อย่างมาก และได้แบ่งข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียนออกเป็น 4 ด้านคือ

- (1) ความสามารถทางสติปัญญา
- (2) อัตราการเรียน
- (3) ลักษณะการเรียน
- (4) ประสบการณ์เดิม

5.1.3 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 แยกตามรายด้าน

โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีน

ด้านหลักสูตร

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีความเข้าใจ(ร้อยละ 78.3)และได้นำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา(ร้อยละ 65.2)ตลอดจนมีการกำหนดวิธีการสอนร่วมกับครูผู้สอน(ร้อยละ 56.5) และได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรตามขั้นตอน(ร้อยละ 69.5) อยู่ในระดับมาก การที่ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรก็จะเป็นผลดีต่อการเรียนการสอนเพราะผู้บริหารมีหน้าที่

เป็นผู้นำของครู จึงควรมีความเข้าใจในทุกเรื่องที่ตนบริหาร เพื่อสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้ รวมทั้งเรื่องของหลักสูตรซึ่งเป็นหัวใจของการเรียนการสอนสอดคล้องกับแนวคิดของจิตพิสัย เชื้อรัตนพงษ์(2539) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจน ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะอาจารย์ในสถาบันได้ จะสามารถทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายไม่ยาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่(2542)ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์หลักสูตรในเรื่องจุดมุ่งหมายที่แท้จริงให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนและชุมชน ความพร้อมของโรงเรียนต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร การจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและแหล่งข้อมูลต่างๆ ตลอดจนได้มีการจัดสรรงบประมาณอย่างชัดเจน

สำหรับครูผู้สอนภาษาจีน ประมาณครึ่งหนึ่ง มีความเข้าใจ(ร้อยละ 51.2)และมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร(ร้อยละ 58.2) ตลอดจนนำหลักสูตรไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์(ร้อยละ 72.1) จัดสื่อการสอนและกิจกรรม(ร้อยละ 65.1) ตลอดจนประเมินผลตามหลักสูตร(ร้อยละ 74.4)อยู่ในระดับมาก ซึ่งการเข้าใจหลักสูตรเป็นบทบาทที่สำคัญของครูผู้สอนที่จะละเลยเสียมิได้ ดังที่ สุมิตร คุณานุกร (2523) ที่กล่าวว่า หัวใจของการนำเอาหลักสูตรไปใช้คือการสอน และบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในขั้นตอนนี้คือ ครู และเพื่อการนำเอาหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลสูงสุด ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจหลักสูตรอย่างถ่องแท้และชัดเจน

ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนภาษาจีนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า ได้รับการชี้แจงก่อนการเรียนรู้ในเรื่องหลักสูตร กล่าวคือ ด้านจุดประสงค์(ร้อยละ 56.7) และการประเมินผล(ร้อยละ 60.9)อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวิธีการสอน(ร้อยละ 53.9)และเนื้อหา กิจกรรม(ร้อยละ 58.8) ซึ่งได้รับคำชี้แจงอยู่ในระดับมาก ดังนั้น การที่นักเรียนเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ก็จะทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีเป้าหมายและมีแรงจูงใจ ตามที่ พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ (2537) กล่าวว่า การสร้างแรงจูงใจและการเสริมกำลังใจให้กับผู้เรียน จะมีผลทำให้การเรียนการสอนเกิดผลดีตามวัตถุประสงค์

ด้านครูผู้สอน

หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับครูผู้สอนว่า ครูมีความรู้ความสามารถ(ร้อยละ 91.2)และจัดกิจกรรมการสอนให้กับนักเรียนสนุกสนาน(ร้อยละ 65.2)ซึ่งทำให้นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาจีน(ร้อยละ 65.2) อยู่ในระดับมาก และการใช้สื่อการสอนของครูเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับครูผู้สอนว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการสอน(ร้อยละ69.8) และมีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน(ร้อยละ 90.7)และเจตคติต่อการสอน(ร้อยละ 90.7)อยู่ในระดับมาก ซึ่งจากรายงานผลการวิจัยชิ้นนี้ ได้พบว่า เป็นผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอน(ร้อยละ 84.8)และต่อการเรียนภาษาจีน(ร้อยละ 64.8) อีกทั้งยังสนุกสนานกับการเรียนในชั้นเรียน(ร้อยละ 80.3) สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูที่ประสบความสำเร็จตามแนวคิดของเซฟฟีลด์ (Sheffied,1974 อ้างถึงในอ้างอิงใน อภรณ์ ใจเที่ยง,2546: 57) มีดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถในการสอน
2. เตรียมการสอนมาอย่างดี และเป็นขั้นตอน
3. เนื้อหาวิชาสัมพันธ์กับชีวิตจริง และสามารถนำไปปฏิบัติได้
4. กระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียนในการถามและแสดงความคิดเห็น
5. มีความกระตือรือร้นในวิชาที่สอน
6. เข้าพบสะดวกและมีความเป็นกันเอง
7. มีส่วนเกี่ยวข้องในความก้าวหน้าของนักเรียน
8. มีอารมณ์ขัน
9. ใจดีและให้ความอบอุ่นแก่ผู้เรียน
10. สามารถใช้เครื่องช่วยสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนการใช้สื่อการสอนของครู ยังคงอยู่ในระดับปานกลาง เป็นที่น่าสังเกตว่าทั้งหัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ56.5)และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ43.0) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้ การใช้สื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีรวดเร็วและแม่นยำขึ้น ทั้งยังเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ซึ่งประเด็นนี้ น่าจะได้พัฒนาการใช้สื่อให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของธำรง บัวศรี (2532) ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นพาหนะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและนอกจากนั้นยัง สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตร โรจน์ (2535) ที่กล่าวถึง การเลือกใช้ว่า สื่อการสอนมีมากมาย เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะวิชาที่สอนเป็นวิชาทฤษฎีหรือปฏิบัติการใช้สื่อชนิดใด จึงจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้นสื่อที่มีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอาจใช้เพื่อเร้าความสนใจ และอธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่า ครูมีความสามารถในการสอน(ร้อยละ 93.9) และเตรียมการสอนมาอย่างดี(ร้อยละ 93.7) ตลอดจนมีการกระตุ้นให้กำลังใจ(ร้อยละ 63.3) โดยการกล่าวชมและให้รางวัลกับนักเรียน(ร้อยละ 59.1) และนักเรียนอีกมากกว่า ครึ่ง(ร้อยละ 63.3) เห็นว่า ครูมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อตัวครูผู้สอนนั้น มีความไม่มั่นใจในตัวครูผู้สอน ซึ่งอาจทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนไม่ราบรื่น เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา เช่นความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน หรือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เป็นปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอาภรณ์ ใจเที่ยง(2546) ซึ่งกล่าวถึงปัจจัยที่สนับสนุนในการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ว่า สภาพแวดล้อมในด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ด้านผู้เรียน

ครูผู้สอนภาษาจีนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจ(ร้อยละ 62.8) กระตือรือร้น(ร้อยละ 58.1)ตลอดจนชอบเรียนภาษาจีน(ร้อยละ 48.8)ในการเรียนระดับปานกลางเท่านั้น สอดคล้องกับการแสดงความคิดเห็นในคำถามปลายเปิดของงานวิจัยชิ้นนี้ ที่ครูกล่าวว่า นักเรียนไม่กระตือรือร้นและขาดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งแรงจูงใจนั้นเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ ถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนมากก็จะสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ เดวิด เคมเบอร์ และ ดอริส วาย พี ลวง (David Kember and Doris Y. P. Leung, 1998: 296-297 อ้างถึงในสุริย์ จงสถาพรสิทธิ์, 2543:51-52) ศึกษา ซึ่งพบว่า แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ สัมพันธ์และเชื่อมโยงกับกลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษ กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือในการเรียนภาษาต่างประเทศจะเลือกใช้กลวิธีการจำ ซึ่งจะนำไปสู่การมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศแบบรู้ลึก ส่วนผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศจะใช้กลวิธีด้านการจัดการเกี่ยวกับเวลา การจดบันทึก การเน้นข้อความ การวางแผน ตลอดจนกลวิธีในการสอบ ซึ่งจะนำไปสู่การมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศแบบใฝ่สัมฤทธิ์

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเรียน(ร้อยละ 69.4) คิดว่าการเรียนภาษาจีนมีประโยชน์ต่ออนาคต (ร้อยละ 94.9) และซักถามครูเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับบทเรียน นักเรียนเรียนภาษาจีนอย่างสนุกสนาน(ร้อยละ 80.3) และเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ(ร้อยละ 83.9) ซึ่งคุณลักษณะของผู้เรียนกล่าวได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างดีเนื่องจาก ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียน ก็เรียนได้อย่างสนุกสนาน และทำ

ให้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของเควิด เคมเบอร์ และลิน โกว(David Kember and Lyn Gow, 1998 อ้างถึงในอ้างอิงในสุริย์ จงสถาพรสิทธิ์, 2543:13-14) ซึ่งกล่าวว่า เป้าหมายของผู้เรียนมีผลต่อลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นสิ่งที่กำหนดกลวิธีในการเรียนภาษาของผู้เรียนคือทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเชิงลึก อันนำไปสู่การเรียนแบบพึ่งพาตนเองได้และและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Life-long Learning) ตลอดจนใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ในการศึกษาต่อรวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน), 2544) ส่วนความมั่นใจของผู้เรียนว่าจะเรียนภาษาจีนได้ดีและความยากของภาษา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ ในงานวิจัยชิ้นนี้ พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เริ่มเรียนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงมีผลให้ผู้เรียนไม่มั่นใจว่าจะเรียนได้ดี และไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่า ภาษาจีนมีความยาก-ง่ายมากน้อยเท่าใด ดังนั้น ครูผู้สอนควรจะได้ชี้แจงให้นักเรียนรู้ธรรมชาติและวิธีการเรียนภาษาที่ถูกต้องเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบแนวทางการเรียน อันจะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับแนวคิดของพิตรวัลย์ โกวิทวาทิ (2537) ที่กล่าวว่า ครูต้องรู้จักวิทยาในการสอน การสร้างแรงจูงใจและการเสริมกำลังใจให้ผู้เรียน ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนเกิดผลดีตามวัตถุประสงค์ ผู้เรียนจะสามารถเรียนได้มากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจเป็นสำคัญ เขาจะเรียนได้ดีถ้าเขาเข้าใจจุดประสงค์ของการเรียน เห็นประโยชน์ของการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนไปแล้วให้เข้ากับสิ่งที่กำลังเรียนอยู่ และสิ่งที่จะช่วยให้เรียนภาษาต่างประเทศได้ดี

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูผู้สอนภาษาจีนเห็นว่า ครูได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางเรียนรู้(ร้อยละ 69.8) และฝึกทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร(ร้อยละ 76.7) ตลอดจนเลือกจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน(ร้อยละ 86.1)และอยู่บนพื้นฐานของภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน(ร้อยละ 83.7)มีระดับปฏิบัติมาก

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ครูได้จัดกิจกรรมโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้(ร้อยละ 86.7)และเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร(ร้อยละ 63.3)โดยการฝึกภาษาร่วมกับครูผู้สอน(ร้อยละ 66.6) ครูได้มอบหมายนักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม(ร้อยละ 70.6) และมีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน(ร้อยละ 63.4) โดยกิจกรรมนั้นอยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน(ร้อยละ 80.0) และมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาในห้องเรียน(ร้อยละ 76.6)อยู่ในระดับมาก

ครูผู้สอนและนักเรียนต่างมีความเห็นตรงกันว่า ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และมีพื้นฐานการฝึกทักษะด้านภาษา ซึ่ง ครูผู้สอนที่มีเทคนิคการสอนที่ดีและมีบุคลิกที่เป็นกันเอง กับนักเรียน ตลอดจนสามารถคัดเลือกเนื้อหาและกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ก็ จะยิ่งทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนใจในการเรียนเห็นประโยชน์จากการเรียน และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพา นาคสุข(2537) ที่กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่ ทำให้นักเรียนเรียนได้ดี เพราะถ้านักเรียนรู้สึกว่าการสอนสนุก มีกิจกรรมที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียน รักการเรียน สนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่ง เห็นในเรื่องการฝึก ทักษะการใช้ภาษาของนักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน (ร้อยละ 54.2)การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา(ร้อยละ 53.3) ยังคงอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งที่กิจกรรมการฝึกใช้ภาษา มี ความสำคัญมากต่อการเรียนภาษาตามแนวคิดของภาษาเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากกิจกรรมการเรียน ภาษาเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการปฏิสัมพันธ์ โดยให้ผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางในการเรียนรู้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ครูควรส่งเสริมการใช้ภาษาจีนให้มากขึ้น ด้วยการทักทายกันด้วยบทสนทนาที่เรียนมาอย่างสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาจีนให้มาก และหลากหลายขึ้น เพื่อให้นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลถึง ทักษะคิดต่อการเรียนภาษาจีนของนักเรียนได้วิธีหนึ่ง อีกทั้งการเรียนรู้จากกิจกรรม เป็นการเรียนรู้ ด้วยความเพลิดเพลินและกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้มากกว่าการเรียนแบบบรรยายโดย ครูผู้สอน ดังเช่นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มาตรา22 ได้กำหนดแนวทาง ในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และ พัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลง บทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนเพื่อ นำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน

ครูผู้สอนภาษาจีนและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ครูส่วนใหญ่ได้กำหนดเนื้อหา ใ้ล้วงหน้าชัดเจน(ร้อยละ 90.7) โดยมีการสอนเรียงลำดับเป็นขั้นเป็นตอน (ร้อยละ 88.4)เนื้อหาใหม่ และทันสมัยตรงกับเค้าโครงจุดประสงค์ในวิชา(ร้อยละ 67.5) และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 88.4) อยู่ในระดับมาก วิธีการสอนของครูทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน(ร้อยละ 79.1)อยู่ใน ระดับมากเช่นกัน ซึ่งทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของพอล แรมเดม(Pual Ramdem,1993) ซึ่งกล่าวว่า เนื้อหาวิชาและวิธีการสอนของครูจะทำให้การเรียนมีชีวิตชีวาและทำให้

ผู้เรียนเกิดทัศนคติในเชิงบวก และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ประพนอม สุรัสวดี(2535) ที่กล่าวว่า วิธีสอนภาษาที่มาจากแนวคิดทางภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือระบบที่ใช้ในการสื่อสาร การสอนจึงควรเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้

ด้านการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและภาพรวมของสถานที่เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ทว่าครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก็เห็นว่ายังมีบางประเด็นที่ไม่เหมาะสมกับการเรียนภาษา ตามการศึกษาข้อมูลของโรงเรียนตัวอย่างในงานวิจัยชิ้นนี้ ครูผู้สอนส่วนใหญ่(ร้อยละ 72.1) เห็นว่า จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป คือ 40- 45 คนต่อห้องเรียน ซึ่งกล่าวได้ว่า จำนวนในชั้นเรียนที่มากเกินไปนั้น ทำให้นักเรียนมีการฝึกฝนทักษะทางภาษาในการสนทนาได้น้อยลง ทำให้นักเรียนขาดทักษะการสนทนา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและควรเรียนก่อนตามหลักทฤษฎีภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งตรงกับเกณฑ์ของรูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2544) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การเรียนภาษาใน 4 ทักษะคือการฟัง พูด อ่าน เขียนนั้น ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการฟัง และพูดก่อน ส่วนทักษะการอ่านและเขียนควรมาทีหลัง ตลอดจนห้องเรียนที่เหมาะสมในการเรียนภาษานั้น ควรมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 25 คน การฝึกทักษะในชั้นเรียนจึงจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ภาพรวมของสถานที่เรียนและบรรยากาศในห้องเรียน(ร้อยละ 80.0) รวมถึงสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เหมาะสมมาก (ร้อยละ 90.0)ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี เนื่องจากบรรยากาศเป็นสิ่งเร้าที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลตามแนวคิดของเกียร์ดิคคุม สิทธิชัย(2535) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่เป็นสิ่งเร้าในการเรียนรู้ประกอบไปด้วย หลักสูตร งานอาชีพ การสอนของครู บรรยากาศในการเรียนการสอน ฯลฯ

ด้านการประเมินผล

ครูและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การประเมินผลได้กำหนดไว้ล่วงหน้า(ร้อยละ 60.0)และสอดคล้องกับเนื้อหาที่ครูได้สอน (ร้อยละ 76.7)ซึ่งการประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้และทักษะการใช้ในชีวิตประจำวัน(ร้อยละ 93.4)และมีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนในหลายด้าน(ร้อยละ 70.0)อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การวัดผลการเรียนภาษาที่ดีก็ควรได้ปรับให้มีการวัดผลตลอดเวลาและใช้วิธีการวัดหลากหลายเพื่อให้ข้อมูลของการวัดและประเมินผลน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับแนวคิดของฟิโนชิเอโร แมรี และซินีเย่(Finochiaro Mary and Sydney,1983) :ซึ่งกล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านภาษานั้น สามารถทำได้ทั้ง

การใช้แบบทดสอบและไม่ใช้แบบทดสอบ ซึ่งการวัดและประเมินผลโดยไม่มีแบบทดสอบ อาจทำได้โดยการสังเกตความสนใจ และความเอาใจใส่ในการเรียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และอาจดูได้จากความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในการสอนที่ใช้ในการสนทนาโต้ตอบ หรือการซักถาม บทเรียน การทำแบบฝึกหัด ความถูกต้องของการเขียนคำศัพท์และประโยค ส่วนการวัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบครูจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาพฤติกรรมหลายด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายทั้งทางด้านเนื้อหา เจตคติ และทักษะ ส่วนการมีเครื่องมือวัดผลหลากหลายยังคงอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นครูควรพัฒนาเครื่องมือวัดผลให้มีหลากหลายมากขึ้น เนื่องจากการจัดประเมินผลหลากหลายรูปแบบ เพื่อวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียนทำให้ทดสอบความสามารถของนักเรียนในหลายด้าน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงการพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

จากผลการวิจัยดังกล่าว เห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในปัจจุบันอยู่ในระดับที่น่าพอใจ แต่ก็มีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเห็นว่า การเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนยังคงประสบปัญหา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลในเรื่องปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะตามความรับรู้ของตนเอง สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

5.2 แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 โดยแยกเป็นรายด้าน

ด้านหลักสูตร

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบว่า มีปัญหา มีความเห็นตรงกันในปัญหาด้านหลักสูตร กล่าวคือ โรงเรียนไม่มีหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่า ควรแก้ปัญหาโดยการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษารองลงมา ครูขาดความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ตรงกันกับครูผู้สอนภาษาจีนกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสามารถแก้ปัญหาโดยทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรจัดผู้ประสานงานหรืออบรมในเรื่องหลักสูตรภาษาจีนให้กับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และครูผู้สอนภาษาจีน ดังนั้น ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(สพฐ.) จำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์ และกำหนดเนื้อหาสาระตลอดจนการวัดและประเมินผล ดังที่ จิตรลดา แสงปัญญา(2536) ได้กล่าวว่า หลักสูตร ถือเป็นแนวทางหรือกรอบที่ช่วยให้ครูสามารถคัดเลือกเนื้อหาและประมวลประสบการณ์ได้ง่าย และตรงเป้าหมายในการเรียนรู้ออกมาอย่างเป็นรูปธรรม และให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อการเรียนการสอนจะได้เป็นไปในทางเดียวกัน

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่า ทางโรงเรียนไม่ได้ปฐมนิเทศเกี่ยวกับการเรียนภาษาจีนให้นักเรียนได้รับทราบ รองลงมาคือ ทางโรงเรียนไม่ได้แนะนำแนวทางการนำความรู้ภาษาจีนไปใช้ โดยกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่า ทางโรงเรียนควรจัดปฐมนิเทศให้นักเรียนทราบเป้าหมายของการเรียนภาษาจีน และแนะนำอาชีพที่ใช้ภาษาจีน ดังนั้น จากงานวิจัยชิ้นนี้ สรุปได้ว่าก่อนการเข้าเรียนในแผนการเรียนรู้อาเซียน โรงเรียนควรแนะนำให้ให้นักเรียนรู้จักแผนการเรียนรู้อาเซียน ธรรมชาติของการเรียนภาษา ตลอดจนประโยชน์ของการเรียน แนวทางนำไปใช้และประกอบอาชีพ เพื่อให้นักเรียนทราบถึงประโยชน์และเกิดแรงจูงใจในการเรียน

ด้านครูผู้สอน

หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัญหาด้านครูผู้สอน คือ ครูผู้สอนไม่เพียงพอ รองลงมา ไม่มีครูอยู่ประจำโรงเรียน และเห็นว่า ควรแก้ปัญหาโดยจัดครูสอนภาษาจีนควรเป็นครูไทยที่จบปริญญาตรีเอกภาษาจีนเนื่องจากจัดหาครูได้ง่ายกว่าและมีแนวโน้มที่จะทำงานได้นานกว่าครูชาวจีน ตลอดจนครูไทยสามารถอธิบายโครงสร้างทางไวยากรณ์ได้ชัดเจนกว่าครูชาวจีน และจัดครูชาวจีนสอนเฉพาะวิชาสนทนา ซึ่งการเรียนภาษาต่างประเทศในช่วงเริ่มต้นการอธิบายทางไวยากรณ์และโครงสร้างประโยค มีความจำเป็นที่จะต้องให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนเพื่อที่จะได้ปูพื้นฐานที่ดีในการเรียนต่อระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านครูผู้สอนคือ ครูขาดประสบการณ์ในการสอนซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างครู ซึ่งเห็นว่า ปัญหาด้านครูผู้สอนคือ ครูขาดมาตรฐาน ขาดเทคนิคและขาดจิตวิทยาในการสอน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่า ครูควรได้รับการพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน รองลงมา ปัญหาด้านครูผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาขาดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาไทยและไม่เข้าใจวัฒนธรรมไทย ดังนั้น ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจึงเสนอแนะว่า โรงเรียนควรสอนครูจีนให้มีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย ส่วนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัญหาด้านครูผู้สอนคือ ครูไม่อยู่ประจำโรงเรียนจึงไม่มีที่ปรึกษาเวลามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน และเสนอแนะว่า โรงเรียนน่าจะมีครูจีนที่อยู่ประจำโรงเรียนรองลงมา ครูสอนไม่สนุกและไม่น่าสนใจ นักเรียนได้เสนอแนะว่า ผู้สอนควรเป็นครูมืออาชีพและครูควรพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในการสอน อีกทั้งครูที่มาสอน ควร

สื่อสารกับนักเรียนด้วยภาษาไทยได้ ดังนั้น ครูควรมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนหาวิธีพัฒนาตนเองและวิธีการสอน และได้รับการอบรมให้มีความเข้าใจในจุดประสงค์ของหลักสูตร มีโอกาสได้ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและเรียนรู้เทคนิคต่างๆ ในการสอนภาษาจีน เพื่อครูจะได้เตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 7 ที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในด้านการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง

ด้านผู้เรียน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า ปัญหาด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียนและขาดความกระตือรือร้น ได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา คือ ผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียนมากขึ้น รองลงมา กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มคือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศครูและนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้เรียนมีพื้นความรู้ทางภาษาจีนไม่เท่ากัน และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการรับนักเรียนที่ต้องการเรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีน นอกจากนั้นครูยังเห็นว่า ผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาจีนด้วยความสมัครใจ ซึ่งครูและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรคัดเลือกนักเรียนที่มีความตั้งใจจริงที่จะเรียนภาษาจีน นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างนักเรียนให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้เรียนควรแบ่งเวลาทำการบ้านและคัดตัวอักษรจีน

จากการอภิปรายดังกล่าวข้างต้น พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นปัญหาที่ครูต้องใช้ความอดทนและความพยายามในการสร้างแรงจูงใจและเสริมกำลังใจให้กับผู้เรียน ครูทุกคนจะได้พบนักเรียนที่มีความหลากหลาย มีพื้นความรู้แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการท้าทายความสามารถของผู้สอนในการที่จะใช้วิธีการสอนอย่างไรให้บรรลุผลตามความมุ่งหมาย ตามที่ พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ (2537)กล่าวว่า ครูผู้สอนต้องรู้จักวิทยาการสอน ที่สำคัญครูจะพบความแตกต่างระหว่างบุคคลและความพร้อมของนักเรียนที่แตกต่างกัน นอกจากนั้น จากงานวิจัยชิ้นนี้ยังพบว่า ผู้เรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนส่วนหนึ่ง(ร้อยละ 29.4) มาเรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีนโดยที่ตนเองไม่ได้สมัครใจมาเรียนเอง ซึ่งเป็นสาเหตุให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน ไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของผลการศึกษาของ เดวิด เคมเบอร์ และ ดอริส วาย พี ลวง (David Kember and Doris Y. P. Leung, 1998: 296-297) ซึ่งศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการเรียนภาษา สัมพันธ์และเชื่อมโยงกับกลวิธีในการเรียน

ภาษา กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือในการเรียนภาษาต่างประเทศจะเลือกใช้กลวิธีการจำ ซึ่งจะนำไปสู่การมีวิธีการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศแบบรู้ลึก และเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศ และเมื่อผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก็จะเชื่อมั่นว่าตนเองจะพบความสำเร็จในภาษาที่เรียน นอกจากนั้นวิธีการสอนของครูมีอิทธิพลอย่างมากต่อนักเรียน ตามแนวคิดของพอล แรมเดน(Pual Ramdem, 1993: 73-81) ยังพบว่า วิธีการสอนที่ไร้ชีวิตชีวา การนำเสนอที่ไม่ดี ยากที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการทำความเข้าใจ และการไม่ให้อิสระในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน แต่วิธีการสอนที่ดีโดยการยกตัวอย่างและเชื่อมโยงกับสภาพการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการทำความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การให้อิสระในการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณา กำหนด เนื้อหา กิจกรรม และประเภทของงานในการเรียนรู้ ตลอดจนมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อนักเรียน ในด้านทัศนคติในการเรียนอย่างมาก

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่างเห็นว่า ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนคือ กิจกรรมที่ครูจัดไม่หลากหลาย ดังนั้น ครูควรได้รับการอบรมเรื่องกิจกรรมและเทคนิคในการสอน รองลงมา ครูขาดสื่อการสอน เสนอแนะว่า ทางโรงเรียนควรพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน นอกจากนั้นครูเห็นว่า จำนวนเวลาเรียน(คาบเรียน)น้อยและจำนวนนักเรียนมากไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม ซึ่งครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเสนอว่า ทางโรงเรียนควรพัฒนาสถานที่เรียนให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรม ตลอดจนเพิ่มเวลาเรียนและลดจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนให้มีความเหมาะสม

ส่วนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีดังนี้ ครูไม่ใช้สื่อการสอน แนวทางแก้ไขคือ ครูควรพัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน และครูควรใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน รองลงมา กิจกรรมที่ครูจัดไม่สามารถดึงความสนใจของนักเรียนและมีกิจกรรมไม่หลากหลาย นักเรียนเห็นว่าครูควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมเป็นการเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่สำคัญ ครูควรอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีเทคนิคการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นงนุช สีสันต์(2539) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ เพราะการเรียนภาษาเป็นทักษะที่ฝึกฝนได้ เมื่อฝึกฝนได้แล้วครูจะเกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร(Communicative Language Teaching)

ซึ่งให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์โดยการทำกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล(Sharing Information) และการปฏิสัมพันธ์(Interaction)

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนยังไม่มีห้องเรียนประจำที่จะเรียนภาษาจีน ห้องเรียนที่เรียนอยู่ไม่มีบรรยากาศในการเรียนภาษา กล่าวคือไม่มีการตกแต่งให้มีบรรยากาศจีน และขาดแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน กลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะว่า ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีน ตลอดจนโรงเรียนควรจัดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ รongลงมา นักเรียนในชั้นเรียนมากขึ้นไป ซึ่งครูกลุ่มตัวอย่างเสนอว่า ทางโรงเรียนควรลดจำนวนนักเรียนต่อชั้นเรียนให้น้อยลง รongลงมา โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีงบประมาณในการจัดหาสื่อ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างครูเห็นว่าเมื่อได้มีนโยบายการเปิดสอนภาษาจีนแล้ว โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอในการจัดสื่อ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆในการเรียนภาษาจีน ดังนั้นโรงเรียนควรมีการจัดทำห้องเรียนประจำภาษาจีน และมีศูนย์ภาษาจีน ตลอดจนห้องปฏิบัติการทางภาษา และจัดทำป้ายคำขวัญ คำเตือน และนิทรรศการวันสำคัญต่างๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนได้ดี ดังที่กรมวิชาการ(2544) ได้กล่าวถึงลักษณะห้องเรียนที่เอื้ออำนวยและช่วยให้การเรียนรู้ออกไปของผู้เรียนมีผลดี ได้แก่ การจัด ตกแต่งห้องเรียน การจัดที่นั่ง การจัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ การจัดมุมเสริมความรู้อื่นๆ ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นสื่อในการสอน ผู้สอนควรจัดหาหรือประดิษฐ์ด้วยตนเอง เพราะการของงบประมาณค่อนข้างจำกัดและสื่อที่โรงเรียนจัดให้อาจไม่ตรงตามความต้องการ หรือโดยการใช้ความร่วมมือกันเป็นกลุ่มโรงเรียน ดังที่ บุญมี เณรยอด(มปป.) กล่าวว่า การจัดทำสื่อการเรียนการสอนอาจจัดทำร่วมกันเป็นกลุ่มโรงเรียนจะช่วยแบ่งเบาภาระและการทำงานของครู และจะครอบคลุมเนื้อหาได้มากกว่า เป็นการประหยัดแรงงานและงบประมาณอีกด้วย รongลงมา กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูเห็นว่า ทางโรงเรียนไม่มีบทเรียนแกนกลาง จึงเสนอว่า ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ควรสร้างบทเรียนที่เป็นแกนกลางที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนให้กับทางโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอน

ด้านการประเมินผล

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า การประเมินผลเป็นการประเมินโดยครูผู้สอนเพียงผู้เดียว ดังนั้น ครูควรปรับให้มีการประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน

เดียวกัน โดยใช้ข้อสอบแกนกลางและควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน รองลงมา ผลการเรียนรู้ของนักเรียนค่อนข้างต่ำ ซึ่งแนะแนวทางว่า ครูควรประเมินผลนักเรียนให้ง่ายขึ้น โดยอาจประเมินจากหลายด้านหลายทักษะ ซึ่งครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในลักษณะเดียวกันว่า การประเมินเป็นการวัดด้านเดียวคือ การเขียนข้อสอบ เนื่องจาก นักเรียนในชั้นเรียนมาก ตลอดจน เวลาเรียนค่อนข้างจำกัด ดังนั้นการทดสอบในทักษะของการฟัง พูด จึงมีน้อย ซึ่งการวัดผลทาง ภาษานั้น ควรเป็นการวัดผลของผู้เรียนทั้ง 4 ทักษะ คือการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตาม แนวทฤษฎีภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนั้น ครูควรจะศึกษาวิธีการประเมินผล ทักษะของการฟังและการ พูดด้วย อาจเป็นการทดสอบโดยวิธีการแสดงบทบาทสมมติ หรือมีการสังเกตจากการทำกิจกรรม ของนักเรียน นอกจากนั้นครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบลอกข้อสอบกัน การ สอบจึงไม่สามารถวัดความสามารถของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างแท้จริง การลอกข้อสอบน่าจะ แก้ไขได้โดยให้นักเรียนทำข้อสอบเป็นข้อสอบอัตนัย เพราะลอกกันได้ยาก หรือ ครูอาจทำข้อสอบ คู่ขนานที่แตกต่างกันแต่เนื้อหาใกล้เคียงกันให้นักเรียนในชั้นเรียนทำข้อสอบโดยลอกกันยากขึ้น เพื่อวัดผลนักเรียน ตลอดจนครูอาจลดระดับความยากของข้อสอบ เพื่อให้นักเรียนส่วนใหญ่ทำได้ ด้วยตนเอง และทำให้นักเรียนมีกำลังใจในการเรียนและรู้สึกว่าการเรียนภาษาจีนไม่ยากนัก ซึ่งจะทำ ให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนต่อไป ปัญหารองลงมาได้แก่ เกณฑ์ประเมินของครูไม่ได้ มาตรฐาน เนื่องจากไม่ได้มีหลักสูตรภาษาจีนบอกไว้ชัดเจน ซึ่งแนวทางแก้ไขคือ หลักสูตรควรมีการ กำหนดแนวทางวัดผลไว้ล่วงหน้าชัดเจน และครูควรประเมินผลนักเรียนโดยมีแบบวัดผลที่แน่นอน และเป็นระบบ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นหลักฐานที่ชัดเจนในการประเมินผลของนักเรียน ดังที่ ไพศาล หวังพานิช(2526) กล่าวว่า ในการตัดสินผลว่านักเรียนคนใดเก่ง คนใด อ่อนด้านใด เพียงใด จำเป็นจะต้องมีหลักฐานชัดเจน เพื่อประกอบการตัดสินใจเพราะการประเมินผลเป็นการตัดสินใจ สรุปรูป พิจารณาคณะค่าอย่างมีหลักเกณฑ์

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัญหาด้านการประเมินผล คือ ผลการเรียนรู้วิชา ภาษาจีนของนักเรียนค่อนข้างต่ำ รองลงมาข้อสอบของครูยากเกินไป และการประเมินผลเป็นไป โดยครูผู้สอนเพียงคนเดียว และนักเรียนเสนอแนะว่าครู ควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงาน หลายด้าน รองลงมา ข้อสอบที่ครูออก ควรมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน การ ที่ครูจะวัดผลและประเมินผลได้ในแต่ละชั้นเรียนจะเป็นต้องทุ่มเทให้กับคุณภาพในการติดตามงาน ของนักเรียนที่ขาดเรียน ขาดสอบ หรือสอบไม่ผ่าน ไม่ส่งงานตามกำหนด ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนควร ให้ความสำคัญเอาใจใส่มากเป็นพิเศษ ควรมีการสร้างตระหนักรู้ให้ครูเห็นความสำคัญของการ วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ดังที่ กาญจนา คุณารักษ์(2527) กล่าวว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนที่จะต้องดูแลให้ทุกคนมีทักษะการวัดและประเมินผล และให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เพราะ

การวัดและประเมินผลเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้ครูและโรงเรียนรู้ถึงผลผลิตของหลักสูตรว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อที่จะนำผลจากการประเมินนั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 และหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 เก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน 2550

กลุ่มตัวอย่างคือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจำนวน 23 คน ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง จำนวน 43 คน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง จำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลจากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูผู้สอนภาษาจีนกลางเป็นแบบสัมภาษณ์ ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลางเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ส่วนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนกลางที่เหมาะสม เครื่องมือวิจัยได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช ได้ค่าความเชื่อมั่น(Reliability) แบบสัมภาษณ์ของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และแบบสอบถามของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง เท่ากับ 0.94 และ 0.92 ตามลำดับ

ในการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูล ไปผู้อำนวยการสถานศึกษาในการตอบแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ซึ่งก่อนทำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามได้มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และคำชี้แจงให้กับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวม 2 เดือน หลังจากนั้นได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้อง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ส่วนข้อมูลคำถามปลายเปิดวิเคราะห์เนื้อหาโดยมีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

6.1.1.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ เป็นอยู่ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 (ร้อยละ 39.2) รองลงมา เขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 (ร้อยละ 34.7) และเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 (ร้อยละ 26.1) โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 78.3) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 74.0) วิชาเอกภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 52.2) ดำรงตำแหน่งเป็น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 73.9 มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 2 ปี และ 3 ปี (ร้อยละ 26.1) มีหน้าที่อื่นๆ นอกจากการเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คือเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและเป็นผู้ประสานงานด้านภาษาจีน หน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่ คือ การจัดหาครูจีน และจัดทำหลักสูตรภาษาจีนกลางในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 65.2)

6.1.1.2 ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง

ครูในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 โดยครูภาษาจีนส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 69.8) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 62.8) เป็นวิชาเอกภาษาจีน (ร้อยละ 69.8) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส โสด (ร้อยละ 55.8) รองลงมา สมรส (ร้อยละ 41.9) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 62.8) รองลงมาคือปริญญาโท (ร้อยละ 23.3) และต่ำกว่าปริญญาตรี(มัธยมศึกษาปีที่ 6) (ร้อยละ 13.9) สาขาวิชาเอกภาษาจีนเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.8) นอกจากนั้นจบสาขาวิชาอื่นๆ(ร้อยละ 30.2) มีจำนวนคาบการสอนระหว่าง 16-20 คาบต่อสัปดาห์มากที่สุด (ร้อยละ 46.5) รองลงมา สอน 6-10 คาบ ต่อสัปดาห์(ร้อยละ 18.6) 1-5 คาบ และ 11-15 คาบในจำนวนที่เท่ากัน (คือร้อยละ 13.9) มีหน้าที่นอกเหนือจากการสอนคือ เป็นครูประสานงานด้านภาษาจีนมากที่สุด (ร้อยละ 41.9) รองลงมา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา (ร้อยละ 27.9) ส่วนที่เหลือมีหน้าที่สอนภาษาจีนหน้าที่เดียว(ร้อยละ 30.2) มีสัญชาติไทย เชื้อชาติจีนมากที่สุด (ร้อยละ 37.2) รองลงมา มีสัญชาติไทย เชื้อชาติไทย(ร้อยละ 34.9) ที่เหลือเป็นครูสัญชาติจีน (ร้อยละ 27.9) สถานภาพการทำงานประมาณครึ่งหนึ่งเป็นครูสอนพิเศษรายชั่วโมง (ร้อยละ 51.2) รองลงมา เป็นลูกจ้างประจำ(ร้อยละ 25.6) เป็นข้าราชการ(ร้อยละ 13.9) และเป็นครูในความร่วมมือของรัฐบาลไทย-จีน (ร้อยละ 9.3)

6.1.1.3 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีน

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 73.1) เริ่มเรียนวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย(ร้อยละ 74.2) เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.1) ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน โดยนักเรียนเกือบครึ่งหนึ่งมีครูผู้สอนเป็นชาวจีนเจ้าของภาษา (ร้อยละ 48.8) เลือกเรียนภาษาจีนเนื่องจากชอบและสนใจเกี่ยวกับภาษาจีน(ร้อยละ 54.2) นักเรียนส่วนหนึ่งเลือกเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนเนื่องจากเป็นความต้องการของบิดา มารดา (ร้อยละ 29.4)

6.1.2 สภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

6.1.2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางโดยทั่วไป ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ส่วนใหญ่ได้เปิดสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติม ทั้งนี้นโยบายการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน เพื่อให้เป็นไปตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2544) และเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ในจำนวนที่เท่ากัน (คือ ร้อยละ 73.9) โดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศส่วนใหญ่มีวิธีการคัดเลือกครูผู้สอนโดยวิธีการสอบสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับการพิจารณาคุณสมบัติครูในด้านความรู้ความสามารถในการสอน นอกจากนี้ในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักเรียนเป็นไปโดยความสมัครใจของนักเรียน ทุกโรงเรียนใช้หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนกลาง) (ร้อยละ 100) ส่วนใหญ่มีจำนวนนักเรียนห้องเรียนละ 40-45 คน (ร้อยละ 60.9) รองลงมา ห้องเรียนละ 46-49 คน (ร้อยละ 17.4) โรงเรียนส่วนใหญ่มีครูภาษาจีนจำนวน 2 คน(ร้อยละ 52.2) รองลงมา มีครู ภาษาจีน 1 คน(ร้อยละ 43.5) มีทั้งครูสัญชาติไทยและสัญชาติจีนในโรงเรียน(ร้อยละ 39.1) รองลงมา มีเฉพาะครูสัญชาติจีน(ร้อยละ 34.8) ครูในโรงเรียนมีมากกว่า 1 สถานภาพ กล่าวคือ ครู 2 คนมีสถานภาพ ต่างกัน (ร้อยละ 43.5) รองลงมา เป็นครูพิเศษรายชั่วโมงจากภายนอก (ร้อยละ 30.4) โรงเรียนส่วนใหญ่พิจารณาบรรจุ โดยคัดเลือกจากประสบการณ์การสอน(ร้อยละ 65.2) รองลงมา คุณสมบัติการเป็นครูเจ้าของภาษา(ร้อยละ 52.2) ส่วนใหญ่จัดให้นักเรียนเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีน โดยความสมัครใจของนักเรียนเอง (ร้อยละ 91.3) รองลงมา พิจารณาจากเกรดเฉลี่ยเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด(ร้อยละ 30.4) และมีโรงเรียนส่วนหนึ่ง(ร้อยละ 13.0)จัดให้นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์เรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติม โรงเรียนส่วนใหญ่มีงบประมาณในการสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีน โดยให้ครูได้รับการอบรมและสัมมนา (ร้อยละ 69.6) รองลงมา

จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก(ร้อยละ 60.9) มีห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีนในโรงเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 43.5) แหล่งการเรียนรู้ถัดมา คือ ห้องปฏิบัติการทางภาษาจีน(ร้อยละ 34.8)

6.1.2.2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 แยกเป็นรายด้าน ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

ด้านหลักสูตร

หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีความเข้าใจและได้นำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา ตลอดจนมีการกำหนดวิธีการสอนร่วมกับครูผู้สอน และได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรตามขั้นตอนอยู่ในระดับมาก

ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ตลอดจนนำหลักสูตรไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ จัดสื่อการสอนและกิจกรรม ตลอดจนการประเมินผลหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีน ได้รับการชี้แจงก่อนการเรียนรู้ในเรื่องหลักสูตรกล่าวคือ ด้านจุดประสงค์และการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวิธีการสอนและเนื้อหากิจกรรม ได้รับการชี้แจงอยู่ระดับมาก

ด้านครูผู้สอน

หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับครูผู้สอนว่า ครูมีความรู้ความสามารถและจัดกิจกรรมการสอนให้กับนักเรียนสนุกสนานซึ่งทำให้นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาจีน อยู่ในระดับมาก มากกว่ากึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 56.5) มีความเห็นในเรื่องการใช้สื่อการสอนของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ตลอดจนนำหลักสูตรไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ จัดสื่อการสอนและกิจกรรม ตลอดจนการประเมินผลหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ด้านครูผู้สอนให้ความเห็นว่า ครูมีความรู้ความสามารถในการสอนและการจัดกิจกรรม และมีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียนและการสอนอยู่ในระดับมาก

นักเรียนส่วนใหญ่ เห็นว่า ครูมีความสามารถในการสอน และเตรียมการสอนมาอย่างดี ตลอดจนมีการกระตุ้นให้กำลังใจโดยการกล่าวชมและให้รางวัลกับนักเรียน แต่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

เกือบครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ43.5) ยังคงให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อของครูอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนอีกมากกว่า ครึ่ง(ร้อยละ63.5) เห็นว่า ครูมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ด้านผู้เรียน

ครูผู้สอนภาษาจีนเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจ กระตือรือร้นตลอดจนชอบเรียนภาษาจีนในการเรียนระดับปานกลาง ส่วนเจตคติในด้านลบต่อครูผู้สอนและการเรียนภาษาจีนอยู่ในระดับน้อย

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเรียนและคิดว่าการเรียนภาษาจีนมีประโยชน์ต่ออนาคตมาก และซักถามครูเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับบทเรียน นักเรียนเรียนภาษาจีนอย่างสนุกสนานและเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนความมั่นใจว่าจะเรียนภาษาจีนได้ดีและความยากของภาษา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเจตคติในทางลบต่อการเรียนภาษาจีนและครูผู้สอนอยู่ในระดับน้อย

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูผู้สอนภาษาจีนเห็นว่า ครูได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางเรียนรู้และฝึกทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารกับครูและเพื่อนร่วมชั้น ตลอดจนจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์ โดยเลือกจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและอยู่บนพื้นฐานของภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันมีระดับปฏิบัติมาก

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ครูได้จัดกิจกรรมโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยการฝึกภาษาร่วมกับครูผู้สอน ครูได้มอบหมายให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและมีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน โดยกิจกรรมนั้นอยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันและมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาในห้องเรียนอยู่ในระดับมาก

ส่วนการฝึกทักษะการใช้ภาษาของนักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา และความหลากหลายของกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาจีนเห็นว่า ครูส่วนใหญ่ได้กำหนดเนื้อหาไว้ล่วงหน้าชัดเจน โดยมีการสอนเรียงลำดับเป็นขั้นเป็นตอน เนื้อหาใหม่และทันสมัยตรงกับเค้าโครงจุดประสงค์ในวิชา และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก วิธีการสอนของครูทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนอยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมนอกจากบทเรียนยังคงอยู่

ในระดับปฏิบัติปานกลาง นอกจากนั้น ครูเห็นว่าบรรยากาศในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมของการเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นมาก

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ในด้านเนื้อหาวิชามีการกำหนดไว้ชัดเจนและเรียงลำดับเป็นขั้นตอนและครูสอนได้ครบถ้วน เนื้อหาวิชาใหม่และทันสมัย และสัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับมาก ด้านวิธีการสอน ครูสอนให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียน และเปิดโอกาสมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการสอน มีความเป็นกันเองกับนักเรียน และมีแบบฝึกหัดเพิ่มเติมให้กับนักเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านภาพรวมของสถานที่เรียนและบรรยากาศในห้องเรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เหมาะสมมากเช่นกัน

ด้านการประเมินผล

ครูได้กำหนดการประเมินผลไว้ล่วงหน้าและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ตนได้สอน ซึ่งการประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้และทักษะการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและมีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนในหลายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดให้นักเรียนประเมินตนเองและจากเพื่อนร่วมชั้นอยู่ในระดับปานกลาง

นักเรียนเห็นว่า การประเมินผลส่วนใหญ่ได้กำหนดไว้ชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน และหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับการประเมินจากตนเองและเพื่อน รวมถึงการวัดประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด และทักษะการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีการประเมินพัฒนาการจากผลงานของนักเรียนในหลายด้านล้วนอยู่ในระดับมาก

6.1.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม

จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในปัจจุบันอยู่ในระดับที่มาก แต่ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเห็นว่า การเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนยังคงประสบปัญหาดังนี้

6.1.3.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

6.1.3.1.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ตอบว่ามีปัญหา ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันในปัญหาด้านหลักสูตร กล่าวคือ โรงเรียนไม่มีหลักสูตรแกนกลาง รองลงมา ครูขาดความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ปัญหาด้านครูผู้สอน คือครูผู้สอนไม่เพียงพอ และขาดครูประจำการ รองลงมาคือ ครูขาดประสบการณ์ในการสอน ตามลำดับ ปัญหาด้านผู้เรียนคือผู้เรียนไม่

ตั้งใจเรียนและขาดความกระตือรือร้น รองลงมา ผู้เรียนมีพื้นความรู้ไม่เท่ากัน รองลงมา ผู้เรียนไม่ได้เรียนโดยความสมัครใจ ปัญหาด้านกิจกรรมการสอน คือกิจกรรมที่ครูจัดไม่หลากหลาย รองลงมา ครูไม่ใช้สื่อการสอนและกิจกรรมที่ครูจัดไม่สามารถดึงความสนใจของนักเรียนได้ ปัญหาด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอนคือ บรรยากาศของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนภาษา และยังคงขาดบทเรียนแกนกลาง โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีงบประมาณในการจัดหาสื่อ ส่วนปัญหาด้านการประเมินผลคือ การประเมินผลเป็นไปโดยครูผู้สอนเพียงคนเดียว และรองลงมาคือผลการเรียนวิชาภาษาจีนของนักเรียนค่อนข้างต่ำ

ด้านหลักสูตร ควรแก้ปัญหาโดยการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษา รองลงมา ควรมีผู้ประสานงานหรืออบรมในเรื่องการนำหลักสูตรมาใช้ให้กับครู ส่วนด้านครูผู้สอน ควรแก้ปัญหาโดยจัดครูสอนภาษาจีนควรเป็นครูไทยที่จบปริญญาตรีเอกภาษาจีนและครูจีนสอนเฉพาะวิชาสนทนา รองลงมา ครูควรได้รับการพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน

ส่วนผู้เรียน เสนอแนะว่าผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียน โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการรับนักเรียนที่ต้องการเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนและให้นักเรียนเรียนภาษาจีนโดยความสมัครใจ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เสนอแนะว่า ควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้น รองลงมา ครูควรพัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน และครูควรใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน เสนอแนะว่า ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรสร้างบทเรียนที่เป็นแกนกลางที่ได้มาตรฐาน รองลงมา ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีน ด้านการประเมินผล เสนอแนะว่า ควรมีการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้ข้อสอบแกนกลางและควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน อีกทั้งควรมีการทดสอบพื้นความรู้ก่อนมาเรียนภาษาจีนเพื่อให้ให้นักเรียนมีพื้นความรู้เท่ากัน

6.1.3.1.2 ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนกลางตามการรับรู้ของครูผู้สอนภาษาจีนกลาง มีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำนวน 30 คน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัญหาด้านหลักสูตรคือ โรงเรียนไม่มีหลักสูตรแกนกลาง รองลงมา ครูขาดความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและต้องศึกษาและตีความเรื่องหลักสูตรเอง ปัญหาด้านครูผู้สอนคือ ครูขาดมาตรฐานและขาดเทคนิคการสอน รองลงมา ครูขาดความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย รองลงมา ครูผู้สอนไม่ได้อยู่ประจำโรงเรียน ปัญหาด้านผู้เรียนคือ ผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียนและขาดความกระตือรือร้น ผู้เรียนมีพื้นความรู้ไม่เท่ากัน รองลงมา ผู้เรียนไม่ได้เรียนโดยความสมัครใจ ปัญหาด้านกิจกรรมการสอนคือ

กิจกรรมที่จัดไม่หลากหลาย เวลาเรียนไม่เพียงพอจึงไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม จัดกิจกรรมในห้องเรียนได้ยากเนื่องจากนักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป ครูขาดสื่ออุปกรณ์สำเร็จรูป เพราะส่วนใหญ่เป็นสื่อที่ต้องนำเข้า ราคาแพง ปัญหาด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอนคือบรรยากาศไม่เหมาะสมกับการเรียนภาษา รองลงมานักเรียนต่อชั้นเรียนมากเกินไป โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีงบประมาณในการจัดหาสื่อ และยังคงขาดบทเรียนแกนกลาง ส่วนปัญหาด้านการประเมินผลคือ ผู้เรียนไม่สามารถทำข้อสอบประเมินผลได้ เกณฑ์การประเมินของครูไม่ได้มาตรฐาน ทำการประเมินนักเรียนได้ยาก เนื่องจากจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนค่อนข้างมาก จึงวัดผลได้เพียงทักษะการเขียน และนักเรียนชอบลอกข้อสอบกัน

ข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนกลางตามการรับรู้ของครูภาษาจีนกลาง มีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำนวน 30 คน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่า ด้านหลักสูตร ควรแก้ปัญหาโดยการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษา และควรปรับหลักสูตรให้มีเวลาเรียนและความยาก-ง่ายของเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน รองลงมา ทางสำนักงานพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรจัดอบรมในเรื่องการนำหลักสูตรมาใช้ ส่วนด้านครูผู้สอน ครูควรได้รับการอบรมพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน และรองลงมา โรงเรียนควรจัดให้ครูไทยสอนวิชาทางไวยากรณ์ และครูจีนสอนวิชาสนทนา และครูที่มาสอนควรเป็นครูที่มีคุณภาพ โดยที่ทางสำนักงานพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรมีแผนในการเตรียมบุคลากรครูผู้สอน ตลอดจนดูแลบุคลากรครูเพื่อไม่ให้ครูหันไปประกอบอาชีพอื่น นอกจากนั้นยังเสนอว่าโรงเรียนควรสอนครูจีนให้มีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย ส่วนด้านผู้เรียน เสนอแนะว่า ผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียนเนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาที่ยากและต้องฝึกทักษะอย่างมาก รองลงมา ผู้ที่มาเรียนแผนการเรียนภาษาจีนควรเกิดจากความสมัครใจของตนเองมิใช่เกิดจากความต้องการของผู้ปกครองหรือทางโรงเรียนจัดให้ โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการรับนักเรียนที่ต้องการเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เสนอแนะว่า ครูควรจัดกิจกรรมให้หลากหลายและน่าสนใจมากขึ้น ทางโรงเรียนควรพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนที่น่าสนใจและพัฒนาสถานที่เรียนให้เหมาะกับการทำกิจกรรม เพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน เสนอแนะว่า ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีน และโรงเรียนควรจัดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ รองลงมา ทางโรงเรียนควรลดจำนวนนักเรียนต่อชั้นเรียนให้น้อยลง รองลงมา ควรสร้างบทเรียนที่เป็นแกนกลางที่ได้มาตรฐาน ด้านการประเมินผล เสนอแนะว่า การประเมินผลควรมาจากความสามารถในการเรียนภาษาของนักเรียนหลายด้าน ข้อสอบที่ใช้วัดผล

ควรมีการกำหนดไว้ล่วงหน้าชัดเจนและได้มาตรฐานมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีน

6.1.3.1.3 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนกลางตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัญหาด้านหลักสูตรคือ ทางโรงเรียนไม่ได้ปรับนิเทศเกี่ยวกับการเรียนภาษาจีนให้นักเรียนได้รับทราบ รองลงมาคือ ทางโรงเรียนไม่ได้แนะนำแนวทางการนำความรู้ภาษาจีนไปใช้ ปัญหาด้านครูผู้สอนคือ ครูไม่อยู่ประจำโรงเรียนจึงไม่มีที่ปรึกษาเวลามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน รองลงมา ครูสอนไม่สนุกและไม่น่าสนใจ ปัญหาด้านผู้เรียนคือ ผู้เรียนมีความแตกต่างด้านพื้นฐานความรู้ทางภาษา รองลงมา ผู้เรียนไม่ค่อยมีเวลาทบทวนบทเรียนเนื่องจากการบ้านเยอะ ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนต่างกัน ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนคือ ครูไม่ใช้สื่อการสอน รองลงมา กิจกรรมที่ครูจัดไม่สามารถดึงความสนใจของนักเรียนได้ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอนคือ บรรยากาศในห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนภาษา ส่วนปัญหาด้านการประเมินผลคือ ผลการเรียนวิชาภาษาจีนของนักเรียนค่อนข้างต่ำ รองลงมา ข้อสอบวิชาภาษาจีนที่ครูออกยากเกินไป การประเมินผลเป็นไปโดยผู้สอนคนเดียว

ข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนกลางตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่า ด้านหลักสูตร ทางโรงเรียนควรจัดปรับนิเทศให้นักเรียนทราบเป้าหมายของการเรียนภาษาจีน รองลงมา ทางโรงเรียนควรจัดแนะแนวอาชีพที่ใช้ภาษาจีน ส่วนด้านครูผู้สอนได้รับข้อเสนอแนะว่า ครูผู้สอนควรอยู่ประจำโรงเรียน รองลงมา ครูผู้สอนควรเป็นครูมืออาชีพ ครูควรพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในการสอน ตลอดจนครูผู้สอนควรสื่อสารกับนักเรียนด้วยภาษาไทยได้ ด้านผู้เรียนนักเรียนให้ข้อเสนอแนะว่า ทางโรงเรียนควรมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เรียนที่มาเรียนภาษาจีน รองลงมา ผู้เรียนควรแบ่งเวลาทำการบ้านและคัดตัวอักษรจีน ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเสนอแนะว่า ครูควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลายและสนุกมากขึ้น รองลงมา ควรพัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน เสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดแหล่งการเรียนรู้อาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ รองลงมา ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีน ด้านการประเมินผล เสนอแนะว่า ควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน รองลงมา ข้อสอบที่ครูออก ควรมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

6.1.3.2 ข้อสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีน จากคำถามปลายเปิด แยกตามรายด้าน

ด้านหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ตอบว่า มีปัญหา มีความเห็นตรงกันในปัญหาด้านหลักสูตร กล่าวคือ โรงเรียนไม่มีหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่า ควรแก้ปัญหาโดยการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษา รองลงมา ครูขาดความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ตรงกันกับครูผู้สอนภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า สามารถแก้ปัญหาโดยทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรจัดผู้ประสานงานหรืออบรมในเรื่องหลักสูตรภาษาจีนให้กับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูผู้สอนภาษาจีน

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่า ทางโรงเรียนไม่ได้ปฐมนิเทศเกี่ยวกับการเรียนภาษาจีนให้นักเรียนได้รับทราบ รองลงมาคือ ทางโรงเรียนไม่ได้แนะนำแนวทางการนำความรู้ภาษาจีนไปใช้ โดยกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่า ทางโรงเรียนควรจัดปฐมนิเทศให้นักเรียนทราบเป้าหมายของการเรียนภาษาจีน และแนะแนวอาชีพที่ใช้ภาษาจีน

ด้านครูผู้สอน

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีความเห็นว่า ปัญหาด้านครูผู้สอน คือ ครูผู้สอนไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ไม่มีครูอยู่ประจำโรงเรียน ควรแก้ปัญหาโดยจัดครูสอนภาษาจีนควรเป็นครูไทยที่จบปริญญาตรีเอกภาษาจีนเนื่องจากจัดหาครูได้ง่ายกว่าและมีแนวโน้มที่จะทำงานได้นานกว่าครูชาวจีน ตลอดจนครูไทยสามารถอธิบายโครงสร้างทางไวยากรณ์ได้ชัดเจนกว่าครูชาวจีน และจัดครูชาวจีนสอนเฉพาะวิชาสนทนา นอกจากนั้นยังมีปัญหาด้านครูผู้สอนคือ ครูขาดประสบการณ์ในการสอนซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างครู ซึ่งให้ความเห็นว่าปัญหาด้านครูผู้สอนคือ ครูขาดมาตรฐาน ขาดเทคนิค ขาดจิตวิทยาในการสอน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่าครูควรได้รับการพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน รองลงมา ปัญหาด้านครูผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาขาดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาไทยและไม่เข้าใจวัฒนธรรมไทย ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างครูจึงให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรสอนครูจีนให้มีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย

ส่วนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัญหาด้านครูผู้สอนคือ ครูไม่อยู่ประจำโรงเรียนจึงไม่มีที่ปรึกษาเวลามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน และเสนอแนะว่าโรงเรียนน่าจะมีครูจีนที่อยู่ประจำโรงเรียน

รองลงมา ครูสอนไม่สนุกและไม่น่าสนใจ นักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะคือ ผู้สอนควรเป็นครูมืออาชีพและครูควรพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในการสอน อีกทั้งครูที่มาสอน ควรสื่อสารกับนักเรียนด้วยภาษาไทยได้

ด้านผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครู ให้ความเห็นว่า ปัญหาด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียนและขาดความกระตือรือร้น ได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาคือ ผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียนมากขึ้น รองลงมา กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มคือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศครูและนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้เรียนมีพื้นความรู้ไม่เท่ากัน และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการรับนักเรียนที่ต้องการเรียนแผนการเรียนรู้อาเซียน นอกจากนั้นครูยังเห็นว่า ผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาจีนด้วยความสมัครใจ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างครูและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเห็นว่า ควรคัดเลือกนักเรียนที่มีความตั้งใจจริงที่จะเรียนภาษาจีน นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างนักเรียนให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้เรียนควรแบ่งเวลาทำการบ้านและคัดตัวอักษรจีน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูต่างเห็นว่า ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนคือ กิจกรรมที่ครูจัดไม่หลากหลาย ดังนั้น ครูควรจัดอบรมเรื่องกิจกรรมและเทคนิคในการสอน รองลงมา ขาดสื่อการสอน เสนอแนะว่า ทางโรงเรียนควรพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน นอกจากนั้นครูเห็นว่าเวลาเรียนและจำนวนนักเรียนไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม ซึ่งครูเสนอว่า ทางโรงเรียนควรพัฒนาสถานที่เรียนให้เหมาะกับการทำกิจกรรม ตลอดจนปรับเวลาและจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนให้มีความเหมาะสม ส่วนนักเรียนเห็นว่า ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีดังนี้ ครูไม่ใช่สื่อการสอน แนวทางแก้ไขคือ ครูควรพัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน และครูควรใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน รองลงมา กิจกรรมที่ครูจัดไม่สามารถดึงความสนใจของนักเรียนและมีกิจกรรมไม่หลากหลายซึ่งนักเรียนว่าครูควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้น

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูและนักเรียน เห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาคือ นักเรียนไม่มีห้องเรียนประจำที่จะเรียนภาษาจีนห้องเรียนที่เรียนอยู่ไม่มี

บรรยากาศในการเรียนภาษา กล่าวคือ ไม่มีการตกแต่งให้มีบรรยากาศจีน กลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะว่า ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีน ตลอดจนโรงเรียนควรจัดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ รองลงมา นักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป ซึ่งครูกลุ่มตัวอย่างเสนอว่า ทางโรงเรียนควรลดจำนวนนักเรียนต่อชั้นเรียนให้น้อยลง รองลงมา โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีงบประมาณในการจัดหาสื่อ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างครูเห็นว่าเมื่อได้มีนโยบายการเปิดสอนภาษาจีนแล้ว โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอในการจัดสื่อ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการเรียนภาษาจีน รองลงมา กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูเห็นว่า ทางโรงเรียนไม่มีบทเรียนแกนกลาง จึงเสนอว่า ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ควรสร้างบทเรียนที่เป็นแกนกลางที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนให้กับทางโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอน

ด้านการประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้ความเห็นว่า การประเมินผลเป็นการประเมินโดยครูผู้สอนเพียงผู้เดียว ดังนั้น ครูควรปรับให้มีการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยใช้ข้อสอบแกนกลางและควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน รองลงมา ผลการเรียนรู้ของนักเรียนค่อนข้างต่ำ ซึ่งแนะแนวทางว่า ครูควรทำข้อสอบประเมินผลนักเรียนให้ง่ายขึ้น โดยอาจประเมินจากหลาย ด้านหลายทักษะ ซึ่งครูกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในลักษณะเดียวกันว่า การประเมินที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นการวัดทักษะด้านเดียวคือ การเขียนข้อสอบ เนื่องจาก นักเรียนในชั้นเรียนมากตลอดจนเวลาเรียนค่อนข้างจำกัด ดังนั้นการทดสอบในทักษะของการฟัง พูด จึงมีน้อย นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างครู ให้ความเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบลอกข้อสอบกัน การสอบจึงไม่สามารถวัดความสามารถของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างแท้จริง ซึ่งอาจแก้ไขได้โดยให้นักเรียนทำข้อสอบเป็นข้อสอบอัตนัย หรือ ลดระดับความยากของข้อสอบ เพื่อให้ให้นักเรียนส่วนใหญ่ทำได้ด้วยตนเอง ปัญหารองลงมาได้แก่ เกณฑ์ประเมินของครูไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากไม่ได้มีหลักสูตรภาษาจีนบอกไว้ชัดเจน ซึ่งแนวทางแก้ไขคือ หลักสูตรควรมีการกำหนดแนวทางวัดผลไว้ล่วงหน้าชัดเจน

นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างครูเห็นว่าความรู้พื้นฐานของนักเรียนมีไม่เท่ากัน จึงจัดทำข้อสอบวัดผลได้ยาก แต่มีได้แนะแนวทางการแก้ปัญหาข้อนี้

นักเรียนเห็นว่า ปัญหาด้านการประเมินผล คือ ผลการเรียนรู้วิชาภาษาจีนของนักเรียนค่อนข้างต่ำ รองลงมาข้อสอบของครูยากเกินไป และการประเมินผลเป็นไปโดยครูผู้สอนเพียงคน

เดียว และนักเรียนเสนอแนะว่าครู ควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน รองลงมา ข้อสอบที่ครูออก ควรมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ด้านหลักสูตร

จากผลการวิจัยในด้านข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีน และนักเรียน ต่างได้เสนอว่าโรงเรียนควรมีหลักสูตรแกนกลาง ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรจัดทำหลักสูตรแกนกลาง โดยการระดมผู้เชี่ยวชาญและครู เป็นรูปธรรมชัดเจน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรอบรมครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ในเรื่องหลักสูตร

ด้านครูผู้สอน

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีเพียงร้อยละ 13.0 ที่ได้เปิดสอนภาษาจีนกลางเกิน 5 ปี ซึ่งแสดงว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ 87.0 เปิดสอนภาษาจีนกลางในช่วงระหว่าง 1-5 ปี เท่านั้น ดังนั้น การเรียนการสอนภาษาจีนจึงเป็นเรื่องใหม่ที่ครูควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง เพื่อให้ได้นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนเอง และสร้างสรรค์กิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่สนุกสนานในโรงเรียน ดังนี้

1. ครูผู้สอนควรได้รับการอบรมและพัฒนาเทคนิคและจิตวิทยาในการสอนอย่างต่อเนื่อง
2. ครูควรมีโอกาสไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีน
3. ครูควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ครูควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย

ด้านผู้เรียน

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนหนึ่งที่มีได้สมัครใจมาเรียนภาษาจีน ส่วนหนึ่งมาเรียนเพราะเป็นความต้องการของบิดามารดา(ร้อยละ 29.4) และนักเรียนส่วนหนึ่งเรียนภาษาจีนเพราะเกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์การเรียนแผนการเรียนอื่น ทำให้นักเรียนต้องมาเรียนภาษาจีน ซึ่งเป็นเหตุผลทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจและขาดแรงจูงใจในการเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรปรับนโยบายในการรับนักเรียนที่มาเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนดังนี้

1. ผู้เรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลางควรเรียนด้วยความสมัครใจ
2. ก่อนการเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีน ทางโรงเรียนควรจัดอบรมและให้คำแนะนำวิธีการเรียน ตลอดจนชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติของภาษาจีนที่ต้องใช้ความอดทนและความพยายามในการเรียนรู้

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ครูสอนภาษาจีน และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่างเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนยังไม่หลากหลาย และขาดความน่าสนใจ นอกจากนี้ยังขาดอุปกรณ์และสื่อการสอน ดังนั้น โรงเรียนควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีน ดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนควรให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมทางภาษาโดยจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ
2. โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีต่างๆ อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ครูสอนภาษาจีน และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่างเห็นว่า บรรยากาศการเรียนรู้ภาษาจีนในโรงเรียนยังคงขาดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องเรียนประจำวิชาภาษาจีน ตลอดจนขาดบทเรียนแกนกลาง นอกจากนี้ นักเรียนในชั้นเรียนมีค่อนข้างมาก ถึง 40-49 คน ต่อชั้นเรียน(ร้อยละ 78.4) ดังนั้น

1. โรงเรียนควรพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ห้องเรียนประจำวิชาภาษาจีน มุมภาษาจีนในห้องเรียน ศูนย์ภาษาจีนในโรงเรียน และห้องปฏิบัติการทางภาษาฯลฯ
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรพัฒนาบทเรียนที่เป็นแกนกลาง เพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกันในการเรียนภาษาจีน
3. นักเรียนในชั้นเรียนของแผนการเรียนรู้อาษาจีน ควรลดจำนวนลง โดยจัดให้มีนักเรียนในชั้นเรียนไม่เกิน 25 คน

ด้านการประเมินผล

จากผลการวิจัยพบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระฯ เห็นว่า การประเมินผลการเรียนการสอนภาษาจีนกลางยังขาดข้อสอบที่เป็นแกนกลาง ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในลักษณะเดียวกันว่า ครูควรมีการวางแผนประเมินผลไว้ล่วงหน้า ชัดเจน จึงไม่สามารถทราบถึงมาตรฐานการเรียนการสอนในโรงเรียนและมาตรฐานของผู้เรียนที่แท้จริงได้ ดังนั้น

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรจัดทำข้อสอบกลางในการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง
2. ผู้สอนควรศึกษาหลักการและแนวทางการประเมินผลทางภาษา และกำหนดวิธีการวัดผลไว้ล่วงหน้าและชัดเจน
3. การประเมินผลผู้เรียนควรมาจากผลงานของนักเรียนหลายด้าน
4. ครูควรให้นักเรียนได้รับการประเมินจาก ตนเองหรือเพื่อน

6.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร
2. ควรเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 เขต 2 และเขต 3
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการตั้งเกณฑ์ประเมินการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนต่างๆ
4. กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้อาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีน และนักเรียน มีเวลาว่างไม่ตรงกัน จึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อการวิจัย ดังนั้น เครื่องมือในการวิจัยที่ควรใช้ควรเป็นแบบสอบถาม และมีจำนวนคำถามไม่มากนัก

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในเขตกรุงเทพมหานคร

มุขรินทร์ หวง 4836783 SHAC/M

ศษ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : นฤนันท์ สุริยมณี, Ed.D., นักรบ ระวังการณ์, ค.ม.,
กนกพร นุ่มทอง, Ph.D. (Chinese literature)

บทสรุปแบบสมบูรณ์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า ภาษาจีนกลางมีความสำคัญต่อสังคมไทยในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาและการประกอบอาชีพ ภาษาจีนกลางได้บรรจุลงในหลักสูตรของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งหลายโรงเรียนได้ดำเนินการสอนอย่างแพร่หลายเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา (รายงานการบริหารโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย, 2543)

กระแสความนิยมภาษาจีนกลางกำลังมีสูง เนื่องจากเป็นภาษาที่สำคัญในการติดต่อธุรกิจระหว่างประเทศไทย-จีน และฮ่องกง ไต้หวัน และสำหรับลูกหลานจีนที่เป็นวัยรุ่นก็ได้รับสื่อต่างๆ จากประเทศไต้หวันมากทั้งละครและเพลง ทำให้ในปัจจุบันมีโรงเรียนสอนภาษาจีนเปิดสอนมากขึ้นเพื่อสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น (ปรกรณ์ ลิ้มปนุสรณ์, 2549) นอกจากนี้ ภาษาจีนกลางยังได้รับการพิจารณาว่าเป็นวิชาที่สำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานและแข่งขัน เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถแข่งขันในประชาคมโลกได้ (กรมวิชาการ, 2544)

อนึ่ง หลักสูตรขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ ยึดหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมจะต้องเรียน

ภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเพิ่มเติม โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เกิดความมั่นใจสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป (สำลี รักสุธี และคณะ, 2546: 7-8) ตลอดจน โครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษากลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ มีคำอธิบายรายวิชาระบุไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาต่างประเทศคือ เพื่อพัฒนาอาชีพ และการเรียนในระดับที่สูงกว่า (กรมวิชาการ: 2543)

การเรียนการสอนภาษาจีนแพร่หลายอย่างรวดเร็ว คนไทยนิยมเรียนกันมาก จนกระทั่งประเทศไทยมีครูไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน สถาบันการสอนภาษาจีนสำหรับคนต่างชาติในประเทศจีนปัจจุบันยังคงขาดแคลนครูภาษาจีนถึง 5 ล้านคน และในปี ค.ศ. 2020 คาดว่าจะขาดครูสอนภาษาจีนกลางถึงจำนวน 100 ล้านคนทั่วโลก (Xu Lin, 2549: 10) อีกทั้งในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา (2547-2548) รัฐบาลได้ขอกำลังครูจากประเทศจีนมาทำการสอนภาษาจีนในประเทศไทย (Chen Zhi Li, 2005) แต่ทว่าครูจีนที่เพิ่งมาสอนในประเทศไทยก็ยังสื่อสารกับนักเรียนซึ่งไม่มีพื้นฐานทางภาษาจีนได้ดี เป็นผลให้นักเรียนเกิดปัญหาในด้านประสิทธิภาพการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่ผ่านมาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จ

ดังจะเห็นได้จากผลการสอบแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยม (เอนีต) วิชาภาษาจีนกลาง ในปีพ.ศ.2550 ที่ผ่านมา นักเรียนมัธยมปลายที่เลือกเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีน มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ 3,675 คน มีผลการสอบดังนี้ คะแนนเต็ม 100 คะแนน นักเรียนมีคะแนนต่ำสุด 7.50 คะแนนสูงสุด 93.75 โดยที่นักเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 2,110 คน คะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 20.01-30.00(หนังสือพิมพ์สยามรัฐ, 16 พค. 2550)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางที่เหมาะสม เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้อำนวยการ โรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

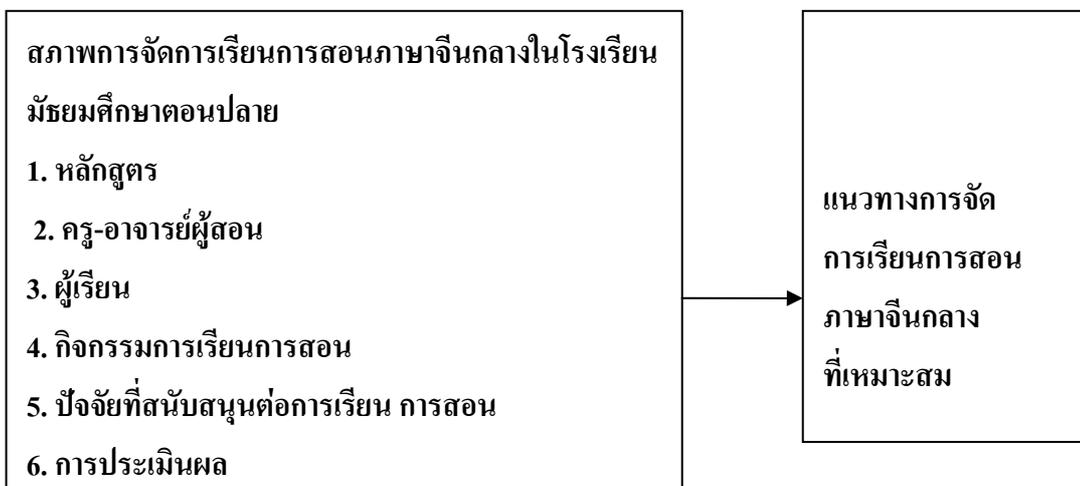
1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ/หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีน และนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนรู้อาเซียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 โดยทำการศึกษาระหว่างเดือนพฤษภาคม 2550 ถึง เดือนเมษายน 2551
2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 เขต 2 และเขต 3 ที่มีการสอนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้อาเซียน)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน พบว่านักวิชาการส่วนใหญ่มีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงยึดแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน ของวิชัย วงษ์ใหญ่(2537) ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตร ครู/อาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และการประเมินผล เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาสภาพและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 เขต 2 และเขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีน และนักเรียนแผนการเรียนรู้วิชาภาษาจีนจากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 จำนวน 35 โรงเรียนประกอบด้วย

1.1.1 ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ 35 คน

1.1.2 ครูผู้สอนภาษาจีน 70 คน

1.1.3 นักเรียน แผนการเรียนรู้วิชาภาษาจีน 1,430 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีน และนักเรียนแผนการเรียนรู้วิชาภาษาจีนจากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล จำนวน 23 โรง (เขต 1 จำนวน 9 โรง เขต 2 จำนวน 3 โรง และเขต 3 จำนวน 6 โรง) ประกอบด้วย

1.2.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ จำนวน 23 คน

1.2.2 ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง จำนวน 43 คน

1.2.3 นักเรียนแผนการเรียนรัฐวิชาวาษาจีน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโรยามาเน่ (Yamane,1980)

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$
$$= 313 \text{ คน}$$

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยขอ กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียนเป็น 330 คน

ดังนั้น รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 396 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างปลายปิดและปลายเปิด สำหรับประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างปลายปิดและปลายเปิด สำหรับครูผู้สอนภาษาจีน

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างปลายปิดและปลายเปิด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนรัฐวิชาวาษาจีน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะสังคมและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

2. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างคือประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ /หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ครูสอนภาษาจีน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนรัฐวิชาวาษาจีน และดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3. หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนแล้วผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ เพื่อยืนยันความถูกต้องและความแม่นยำของข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยวิธีดังนี้ คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง วิเคราะห์เนื้อหาโดยมีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง วิเคราะห์เนื้อหาโดยมีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายเช่นกัน

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ตลอดจนแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 74.0) วิชาเอกภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 52.2) ดำรงตำแหน่งเป็น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ร้อยละ 73.9) มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 2 ปี และ 3 ปี (ร้อยละ 26.1) หน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่ คือ การจัดหาครูจีน และจัดทำหลักสูตรภาษาจีนกลางในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 65.2)

1.2 ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง

ครูภาษาจีนส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 69.8) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 62.8) เป็นวิชาเอกภาษาจีน (ร้อยละ 69.8) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 62.8) รองลงมาคือปริญญาโท (ร้อยละ 23.3) และต่ำกว่าปริญญาตรี (มัธยมศึกษาปีที่ 6) (ร้อยละ 13.9) สาขา

วิชาเอกภาษาจีนเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.8) นอกจากนั้นจบสาขาวิชาอื่นๆ (ร้อยละ 30.2) มีสัญชาติไทย เชื้อชาติจีนมากที่สุด (ร้อยละ 37.2) รองลงมา มีสัญชาติไทย เชื้อชาติไทย (ร้อยละ 34.9) ที่เหลือเป็นครูสัญชาติจีน (ร้อยละ 27.9) สถานภาพการทำงานประมาณครึ่งหนึ่งเป็นครูสอนพิเศษรายชั่วโมง (ร้อยละ 51.2)

1.3 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีน

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 73.1) เริ่มเรียนวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 74.2) เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.1) ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน เลือกเรียนภาษาจีนเนื่องจากชอบและสนใจเกี่ยวกับภาษาจีน (ร้อยละ 54.2) นักเรียนส่วนหนึ่งเลือกเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนเนื่องจากเป็นความต้องการของบิดา มารดา (ร้อยละ 29.4)

2. สภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

2.1 สภาพการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางโดยทั่วไป ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนได้เปิดสอนวิชาภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม เป็นเวลา 2 ปี ในสัดส่วนมากที่สุด (ร้อยละ 30.4) โดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศส่วนใหญ่มีวิธีการคัดเลือกครูผู้สอนโดยวิธีการสอบสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับการพิจารณาคุณสมบัติครูในด้านความรู้ความสามารถในการสอน ส่วนใหญ่มีจำนวนนักเรียนห้องเรียนละ 40-45 คน (ร้อยละ 60.9) นอกจากนี้ในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักเรียนเป็นไปโดยความสมัครใจของนักเรียนเอง

2.2 สภาพการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาจีนกลางแยกเป็นรายด้าน ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

ด้านหลักสูตร

หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีความเข้าใจและได้นำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา และได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรตามขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ตลอดจนนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมาก

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนภาษาจีนกลาง ได้รับการชี้แจงก่อนการเรียนรู้อันเรื่องหลักสูตรอยู่ระดับมาก

ด้านครูผู้สอน

หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับครูผู้สอนว่า ครูมีความรู้ความสามารถและจัดกิจกรรมการสอนให้กับนักเรียนสนุกสนานอยู่ในระดับมาก มากกว่ากึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 56.5) มีความเห็นในเรื่องการใช้สื่อการสอนของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ตลอดจนนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมาก ด้านครูผู้สอนให้ความเห็นว่า ครูมีความรู้ความสามารถในการสอนอยู่ในระดับมาก

นักเรียนส่วนใหญ่ เห็นว่า ครูมีความสามารถในการสอน แต่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ 43.5) ยังคงให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อของครูอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผู้เรียน

ครูผู้สอนภาษาจีนเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจและกระตือรือร้นตลอดจนชอบเรียนภาษาจีนในการเรียนระดับปานกลาง

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเรียนและคิดว่าการเรียนภาษาจีนมีประโยชน์ต่ออนาคตมาก นักเรียนเรียนภาษาจีนอย่างสนุกสนานอยู่ในระดับมาก

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูผู้สอนภาษาจีนเห็นว่า ครูได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางเรียนรู้และฝึกทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารกับครูและเพื่อนร่วมชั้นและอยู่บนพื้นฐานของภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันมีระดับปฏิบัติมาก

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ครูได้จัดกิจกรรมโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมาก ส่วนการฝึกทักษะการใช้ภาษาของนักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา และความหลากหลายของกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาจีนเห็นว่า วิธีการสอนของครูทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้น ครูเห็นว่าบรรยากาศในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมของการเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นมาก

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ครูสอนให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนและเปิดโอกาสมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการ ด้านภาพรวมของสถานที่เรียนและบรรยากาศในห้องเรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เหมาะสมเหมือนกัน

ด้านการประเมินผล

ครูได้กำหนดการประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้และทักษะการใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก

ส่วนนักเรียนเห็นว่า การวัดประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด และทักษะการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางที่เหมาะสมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากผลสรุปที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นส่วนใหญ่เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในปัจจุบันอยู่ในระดับที่พอใจมาก แต่ก็มีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเห็นว่า การเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนยังคงประสบปัญหา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลในเรื่องปัญหาตลอดจนข้อเสนอแนะตามความรับรู้ของตนเอง ดังนี้

ข้อสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีน แยกตามรายด้าน

ด้านหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูผู้สอนภาษาจีนเสนอแนะว่าทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรพัฒนาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษาตลอดจนควรจัดผู้ประสานงานหรืออบรมในเรื่องหลักสูตรภาษาจีนให้กับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูผู้สอนภาษาจีน

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่า ทางโรงเรียนควรจัดปฐมนิเทศให้นักเรียนทราบเป้าหมายของการเรียนภาษาจีนกลาง และแนะแนวอาชีพที่ใช้ภาษาจีน

ด้านครูผู้สอน

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีความเห็นว่า ครูสอนภาษาจีนควรเป็นครูไทยที่จบปริญญาตรีเอกภาษาจีน และจัดครูชาวจีนสอนเฉพาะวิชาสนทนา นอกจากนั้นครูและหัวหน้ากลุ่มสาระฯที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่าครูควรได้รับการพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน

ส่วนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่า โรงเรียนน่าจะมีครูจีนที่อยู่ประจำโรงเรียนและ ผู้สอนควรเป็นครูมีอาชีพตลอดจนครูควรพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในการสอน อีกทั้ง ครูที่มาสอน ควรสื่อสารกับนักเรียนด้วยภาษาไทยได้

ด้านผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูผู้สอน ให้ความเห็นว่า ผู้เรียนควรมีความพยายามและตั้งใจเรียนมากขึ้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ครูและนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ในการรับนักเรียนที่ต้องการเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูต่างเห็นว่า ครูควรพัฒนาเรื่องการจัดกิจกรรมและ เทคนิคในการสอน และนักเรียนมีความเห็นว่า ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีดังนี้ ครูควร พัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน และครูควรใช้สื่อเทคโนโลยีในการ สอน และครูควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้น

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูและนักเรียน เห็น สอดคล้องกันว่า ห้องเรียนควรได้รับการจัดแต่งให้เป็นห้องเรียนภาษาจีน ตลอดจนโรงเรียนควรจัด แหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ฯลฯ รองลงมา นักเรียนในชั้น เรียนมากเกิน ไป ซึ่งครูกลุ่มตัวอย่างเสนอว่า ทางโรงเรียนควรลดจำนวนนักเรียนต่อชั้นเรียนให้ น้อยลง

ด้านการประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้ความเห็นว่า ครูควรปรับให้ มีการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้ข้อสอบแกนกลางและควรมีการประเมินผลผู้เรียน จากผลงานหลายด้าน หลายทักษะ

ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าครูควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 และศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง โดยการอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

1.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางโดยทั่วไป ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

โรงเรียนส่วนใหญ่มีจำนวนนักเรียนห้องเรียนละ 40-45 คน (ร้อยละ 60.9) ซึ่งกล่าวได้ว่า จำนวนในชั้นเรียนที่มากเกินไปนั้น ทำให้นักเรียนมีการฝึกฝนทักษะทางภาษาในการสนทนาได้น้อยลง ทำให้นักเรียนขาดทักษะการสนทนา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและควรเรียนก่อนตามหลักทฤษฎีภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งตรงกับเกณฑ์ของรูปทอ กว่างสวีตี้ (2544) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การเรียนภาษาใน 4 ทักษะคือการฟัง พูด อ่าน เขียนนั้น ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการฟังและพูดก่อน ส่วนทักษะการอ่านและเขียนควรมาทีหลัง ตลอดจนห้องเรียนที่เหมาะสมในการเรียนภาษานั้น ควรมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 25 คน การฝึกทักษะในชั้นเรียนจึงจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนั้น โรงเรียนส่วนหนึ่ง(ร้อยละ 13.0) จัดให้นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์เรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีน จึงพิจารณาได้ว่า นักเรียนที่มาเรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีนมีส่วนหนึ่งเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดีทางสถานศึกษาจึงจัดให้เรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีนซึ่งมีผลให้นักเรียนที่เข้ามาเรียนเป็นนักเรียนที่ขาดความสามารถในการเรียน เนื่องจากความสามารถทางการเรียนมีผลต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนว่าจะจะไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือไม่ ดังที่ สัจจอุทรานันท์ (2532 : 4) ได้กล่าวว่า ข้อมูลส่วนตัวมีผลต่อการเรียนรู้อย่างมาก และได้แบ่งข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียนออกเป็น 4 ด้านคือ

- (1) ความสามารถทางสติปัญญา
- (2) อัตราการเรียน

(3) ลักษณะการเรียน

(4) ประสบการณ์เดิม

1.2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง แยกตามรายด้าน ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง

การอภิปรายมีรายละเอียดประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง

ด้านหลักสูตร

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีความเข้าใจ(ร้อยละ 78.3)และได้นำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา(ร้อยละ 65.2) อยู่ในระดับมาก การที่ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรก็จะเป็นผลดีต่อการเรียนการสอนเพราะผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้นำของครู จึงควรมีความเข้าใจในทุกเรื่องที่ตนบริหาร เพื่อสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้ รวมทั้งเรื่องของหลักสูตรซึ่งเป็นหัวใจของการเรียนการสอนสอดคล้องกับแนวคิดของใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์(2539) ที่กล่าวว่าผู้บริหารที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจน ให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะอาจารย์ในสถาบันได้ จะสามารถทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายไม่ยาก

สำหรับครูผู้สอนภาษาจีน ประมาณครึ่งหนึ่ง มีความเข้าใจ(ร้อยละ 51.2) และนำหลักสูตรไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์(ร้อยละ 72.1) ตลอดจนประเมินผลตามหลักสูตร(ร้อยละ 74.4)อยู่ในระดับมาก ซึ่งการเข้าใจหลักสูตรเป็นบทบาทที่สำคัญของครูผู้สอนที่จะละเอียดเสียมิได้ ดังที่ สุมิตร คุณานุกร (2523) ที่กล่าวว่า หัวใจของการนำเอาหลักสูตรไปใช้คือการสอน และบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในขั้นตอนนี้คือ ครู และเพื่อการนำเอาหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลสูงสุด ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจหลักสูตรอย่างถ่องแท้และชัดเจน

ด้านครูผู้สอน

สำหรับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับครูผู้สอนว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการสอน(ร้อยละ69.8) และมีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน(ร้อยละ 90.7)และเจตคติต่อการสอน(ร้อยละ 90.7)อยู่ในระดับมาก ซึ่งจากรายงานผลการวิจัยชิ้นนี้ ได้พบว่า เป็นผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอน(ร้อยละ 84.8)และต่อการเรียนภาษาจีน(ร้อยละ 64.8) อีกทั้งยังสนุกสนานกับ

การเรียนในชั้นเรียน(ร้อยละ 80.3) สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูที่ประสบความสำเร็จตามแนวคิดของเซฟฟีลด์ (Sheffield,1974 อ้างถึงในอ้างอิงใน อากรณ์ ใจเที่ยง,2546: 57)

เป็นที่น่าสังเกตว่าทั้งหัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.5)และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ43.0) ให้ความสำคัญเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้น ทั้งนี้ การใช้สื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและแม่นยำขึ้น ทั้งยังเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ซึ่งประเด็นนี้ น่าจะได้พัฒนาการใช้สื่อให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของธำรง บัวศรี(2532) ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นพาหนะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ด้านผู้เรียน

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเรียน(ร้อยละ 69.4) คิดว่าการเรียนภาษาจีนมีประโยชน์ต่ออนาคต (ร้อยละ 94.9) และซักถามครูเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับบทเรียน นักเรียนเรียนภาษาจีนอย่างสนุกสนาน(ร้อยละ 80.3) และเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ(ร้อยละ 83.9) ซึ่งคุณลักษณะของผู้เรียนกล่าวได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างดีเนื่องจาก ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียน ก็เรียนได้อย่างสนุกสนาน และทำให้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของเดวิด เคมเบอร์ และลิน โกว(David Kember and Lyn Gow,1998 อ้างถึงในสุรีย์ จงสถาพรสิทธิ์,2543:13-14) ซึ่งกล่าวว่า เป้าหมายของผู้เรียนมีผลต่อลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นสิ่งที่กำหนดกลวิธีในการเรียนภาษาของผู้เรียนคือทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเชิงลึก อันนำไปสู่การเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเองได้และและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Life-long Learning) ตลอดจนใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่นๆ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูผู้สอนและนักเรียนต่างมีความเห็นตรงกันว่า ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และมีพื้นฐานการฝึกทักษะด้านภาษา ซึ่ง ครูผู้สอนที่มีเทคนิคการสอนที่ดีและมีบุคลิกที่เป็นกันเองกับนักเรียน ตลอดจนสามารถคัดเลือกเนื้อหาและกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ ก็จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนใจในการเรียนเห็นประโยชน์จากการเรียน และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพา นาคสุข(2537) ที่กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนเรียนได้ดี เพราะถ้านักเรียนรู้สึกว่าครูสอนสนุก มีกิจกรรมที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนรักการเรียน สนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน

ครูผู้สอนภาษาจีนและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่า วิธีการสอนของครูทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน(ร้อยละ 79.1)อยู่ในระดับมาก ซึ่งทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของพอล แรมเดม(Pual Ramdem,1993) ซึ่งกล่าวว่า เนื้อหาวิชาและวิธีการสอนของครูจะทำให้การเรียนมีชีวิตชีวาและทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติในเชิงบวก

แต่ทว่าครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก็เห็นว่า มีบางประเด็นที่ไม่เหมาะกับการเรียนภาษา ตามการศึกษาข้อมูลของโรงเรียนตัวอย่างในงานวิจัยชิ้นนี้ ครูผู้สอนส่วนใหญ่(ร้อยละ 72.1) เห็นว่า จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป คือ 40- 45 คนต่อห้องเรียน ซึ่งกล่าวได้ว่า จำนวนในชั้นเรียนที่มากเกินไปนั้น ทำให้นักเรียนมีการฝึกฝนทักษะทางภาษาในการสนทนาได้น้อยลง ทำให้นักเรียนขาดทักษะการสนทนา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและควรเรียนก่อนตามหลักทฤษฎีภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งตรงกับเกณฑ์ของรูปทอง กว่างส์วัตต์ (2544) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การเรียนภาษาใน 4 ทักษะคือการฟัง พูด อ่าน เขียนนั้น ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการฟังและพูดก่อน ส่วนทักษะการอ่านและเขียนควรมาทีหลัง ตลอดจนห้องเรียนที่เหมาะสมในการเรียนภาษานั้น ควรมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 25 คน การฝึกทักษะในชั้นเรียนจึงจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการประเมินผล

ครูและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้และทักษะการใช้ในชีวิตประจำวัน(ร้อยละ 93.4)และมีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนในหลายด้าน(ร้อยละ 70.0)อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การวัดผลการเรียนภาษาที่ดีก็ควรได้ปรับให้มีการวัดผลตลอดเวลาและใช้วิธีการวัดหลากหลายเพื่อให้ข้อมูลของการวัดและประเมินผลน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับแนวคิดของฟิโนชียาโร แมรี่ และซิดนีย์(Finochiaro Mary and Sydney,1983) ซึ่งกล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านภาษานั้น อาจดูได้จากความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในการสอนที่ใช้ในการสนทนาได้ตอบ หรือการซักถามบทเรียน การทำแบบฝึกหัด ความถูกต้องของการเขียนคำศัพท์และประโยค ส่วนการวัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบครูจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาพฤติกรรมหลายด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายทั้งทางด้านเนื้อหา เจตคติ และทักษะ

2. แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 โดยแยกเป็นรายด้าน

ด้านหลักสูตร

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นตรงกันว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์ และกำหนดเนื้อหาสาระตลอดจนการวัดและประเมินผล ดังที่ จิตรลดา แสงปัญญา(2536) ได้กล่าวว่า หลักสูตร ถือเป็นแนวทางหรือกรอบที่ช่วยให้ครูสามารถคัดเลือกเนื้อหาและประมวลประสบการณ์ได้ง่าย และตรงเป้าหมายในการเรียนรู้ ออกมาอย่างเป็นรูปธรรม และให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อการเรียนการสอนจะได้เป็นไปในทางเดียวกัน

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่า ทางโรงเรียนควรจัดปฐมนิเทศให้นักเรียนทราบเป้าหมายของการเรียนภาษาจีน และแนะแนวอาชีพที่ใช้ภาษาจีน ก่อนการเข้าเรียนในแผนการเรียนรู้อาเซียน ดังนั้น จากงานวิจัยชิ้นนี้ สรุปได้ว่าโรงเรียนควรแนะนำให้ให้นักเรียนรู้จักแผนการเรียนรู้อาเซียน ธรรมชาติของการเรียนภาษา ตลอดจนประโยชน์ของการเรียน แนวทางนำไปใช้และประกอบอาชีพ เพื่อให้นักเรียนทราบถึงประโยชน์และเกิดแรงจูงใจในการเรียน

ด้านครูผู้สอน

ด้านครูผู้สอนในความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระฯ ครูจีนและนักเรียนที่สอดคล้องกัน คือ ครูควรได้รับการพัฒนาด้านทักษะและเทคนิคในการสอน ส่วนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ทางโรงเรียนไม่มีครูจีนอยู่ประจำจึงไม่มีที่ปรึกษาเวลามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ดังนั้น ครูควรมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนหาวิธีพัฒนาตนเองและวิธีการสอน และได้รับการอบรมให้มีความเข้าใจในจุดประสงค์ของหลักสูตร มีโอกาสได้ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและเรียนรู้เทคนิคต่างๆ ในการสอนภาษาจีน เพื่อครูจะได้เตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 7 ที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในด้านการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง

ด้านผู้เรียน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า ปัญหาด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียนและขาดความกระตือรือร้น รองลงมา ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ทางภาษาจีนไม่เท่ากัน นอกจากนั้นครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ยังเห็นว่า ผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาจีนด้วยความสมัครใจ

จากปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นปัญหาที่ครูต้องใช้ความอดทนและความพยายามในการสร้างแรงจูงใจและเสริมกำลังใจให้กับผู้เรียน ครูทุกคนจะได้พบนักเรียนที่มีความหลากหลาย มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการท้าทายความสามารถของผู้สอน ในการที่จะใช้วิธีการสอนอย่างไรให้บรรลุผลตามความมุ่งหมาย ตามที่ พิศรวัลย์ โกวิทวาทิ(2537)กล่าวว่า ครูผู้สอนต้องรู้จักวิทยาการการสอน ที่สำคัญครูจะพบความแตกต่างระหว่างบุคคลและความพร้อมของนักเรียนที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นวิธีการสอนของครูมีอิทธิพลอย่างมากต่อนักเรียน ตามแนวคิดของพอล แรมเดน(Pual Ramdem, 1993: 73-81) ยังพบว่า วิธีการสอนที่ไร้ชีวิตชีวา การนำเสนอที่ไม่ดี ยากที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการทำความเข้าใจ และการไม่ให้อิสระในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน แต่วิธีการสอนที่ดีโดยการยกตัวอย่างและเชื่อมโยงกับสภาพการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการทำความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูจีน และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่างเห็นว่า ครูควรพัฒนาสื่อการสอนที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน และครูควรใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน ดังนั้นครูควรอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีเทคนิคการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นงนุช ลีสันต์(2539) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ เพราะการเรียนภาษาเป็นทักษะที่ฝึกฝนได้ เมื่อฝึกฝนได้แล้วครูจะเกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร(Communicative Language Teaching) ซึ่งให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์โดยการทำกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล(Sharing Information) และการปฏิสัมพันธ์(Interaction)

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนควรมีการจัดทำห้องเรียนประจำภาษาจีน และมีศูนย์ภาษาจีนตลอดจนห้องปฏิบัติการทางภาษา และจัดทำป้ายคำขวัญ คำเตือน และนิทรรศการวันสำคัญต่างๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนได้ดี ดังที่กรมวิชาการ(2544)ได้กล่าวถึงลักษณะห้องเรียน

ที่เอื้ออำนวยและช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีผลดี ได้แก่ การจัด ตกแต่งห้องเรียน การจัดที่นั่ง การจัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ การจัดมุมเสริมความรู้อื่นๆ ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน

ด้านการประเมินผล

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า ครูควรปรับให้มีการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้ข้อสอบแกนกลางและควรมีการประเมินผลผู้เรียนจากผลงานหลายด้าน ซึ่งการวัดผลทางภาษานั้น ควรเป็นการวัดผลของผู้เรียนทั้ง 4 ทักษะ คือการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามแนวทฤษฎีภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนั้น ครูควรจะศึกษาวิธีการประเมินผล ทักษะของการฟังและการพูดด้วย อาจเป็นการทดสอบโดยวิธีการแสดงบทบาทสมมติ หรือมีการสังเกตจากการทำกิจกรรมของนักเรียน

การที่ครูจะวัดผลและประเมินผลได้ในแต่ละชั้นเรียนจะเป็นต้องทุ่มเทให้กับคุณภาพในการติดตามงานของนักเรียนที่ขาดเรียน ขาดสอบ หรือสอบไม่ผ่าน ไม่ส่งงานตามกำหนด ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความดูแลเอาใจใส่มากเป็นพิเศษ ควรมีการสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ดังที่ กาญจนา คุณารักษ์(2527) กล่าวว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนที่จะต้องดูแลให้ทุกคนมีทักษะการวัดและประเมินผล และให้ความสำคัญ เพราะการวัดและประเมินผลเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้ครูและโรงเรียนรู้ถึงผลผลิตของหลักสูตรว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อที่จะนำผลจากการประเมินนั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ด้านหลักสูตร

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรจัดทำหลักสูตรแกนกลาง โดยการระดมผู้เชี่ยวชาญและครู เป็นรูปธรรมชัดเจน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรอบรมครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ในเรื่องหลักสูตร

ด้านครูผู้สอน

1. ครูผู้สอนควรได้รับการอบรมและพัฒนาเทคนิคและจิตวิทยาในการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. ครูควรมีโอกาสไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีน

3. ครูควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ครูควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย

ด้านผู้เรียน

1. ผู้เรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลางควรเรียนด้วยความสมัครใจ

2. ก่อนการเรียนแผนการเรียนรู้อาษาจีน โรงเรียนควรแนะนำวิธีการเรียน และควรชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติของภาษาจีนที่ต้องใช้ความอดทนและความพยายามในการเรียนรู้

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมทางภาษาโดยจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

2. โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีต่างๆ อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน

1. โรงเรียนควรพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน เช่น ห้องเรียนประจำวิชาภาษาจีน มุมภาษาจีนในห้องเรียน ศูนย์ภาษาจีนในโรงเรียน และห้องปฏิบัติการทางภาษาฯลฯ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรพัฒนาบทเรียนที่เป็นแกนกลาง เพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกันในการเรียนภาษาจีน

3. นักเรียนในชั้นเรียนของแผนการเรียนรู้อาษาจีน ควรลดจำนวนลง โดยจัดให้มีนักเรียนในชั้นเรียนไม่เกิน 25 คน

ด้านการประเมินผล

1. ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ควรจัดทำข้อสอบกลางในการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีแผนการเรียนรู้อาษาจีนกลาง

2. ผู้สอนควรศึกษาหลักการและแนวทางการประเมินผลทางภาษา และกำหนดวิธีการวัดผลไว้ล่วงหน้าและชัดเจน

3. การประเมินผลผู้เรียนควรมาจากผลงานของนักเรียนหลายด้าน

4. ครูควรให้นักเรียนได้รับการประเมินจากตนเองหรือเพื่อน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร
2. ควรเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 เขต 2 และเขต 3
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการตั้งเกณฑ์ประเมินการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนต่างๆ
4. กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนกลาง และนักเรียน มีเวลาว่างไม่ตรงกัน จึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อการวิจัย ดังนั้น เครื่องมือในการวิจัยที่ควรใช้ควรเป็นแบบสอบถาม และมีจำนวนคำถามไม่มากนัก

THE GUIDELINES OF MANDARIN CHINESE INSTRUCTION FOR UPPER SECONDARY SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS

MUKKARIN HUANG 4836783 SHAC/M

M.Ed.(ADULT AND CONTINUING EDUCATION)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : NARANAN SURIYAMANEE, Ed.D.,
NUG-ROB RAWANGKARN, M.Ed., KANOKPORN NUMTHONG, Ph.D.**EXTENDED SUMMARY****Background of the study**

It is generally accepted nowadays that Mandarin Chinese has played a significant role in communication, education and profession in Thai society. The language is incorporated in the curricula of the General Education Department and many schools offer the instruction of the language nationwide so that students can study it from elementary schools to university (Executive Report, Center for Developing Instructional Quality of Foreign Languages (Chinese), Traimit Withayalai School, 2000).

Mandarin Chinese trends are gaining more popularity because the language is used as a medium of business communication among Thai, Chinese, Hong Kong, and Taiwanese businessmen. Chinese Thai teenagers receive entertainment media from Taiwan. For these reasons, more schools offer Mandarin Chinese courses to meet an increasing demand of learners (Pakorn Limpanusorn, 2006). Moreover, the language is regarded as essential for increasing productivity and competitiveness, developing national economy, and being able to compete in the global level (The Academic Affairs Department, 2001).

The Basic Education Curriculum B.E. 2544 (2001) for foreign language learning states that secondary school students are required to study another foreign language in addition to English. The goal is for them to be proficient in the four skills and to have wider vision with confidence in using foreign languages for

communication, profession and education at higher levels (Samlee Raksuthee and others, 2003: 7-8). In addition, a foreign language course description of the secondary education curriculum states that the main objective of studying foreign languages is for career development and higher education (The Academic Affairs Department, 2000).

Chinese instruction in Thailand has been expanding so rapidly that the number of teacher is lacking. It is found that Chinese language institutes for foreign learners in China are currently short of 5 million teachers and in 2020 it is expected that the number will increase to 100 million worldwide (Xu Lin, 2006: 10). In 2004-2005, the Thai government requested the Chinese government to send more Chinese teachers to teach the language in Thailand (Chen Zhi Li, 2005). However, newly arrived Chinese teachers were unable to communicate well with Thai students who were not proficient in the language, resulting in lower learning efficiency. Recent Chinese instruction has not been successful at all levels of education.

The evidence can be seen from the results of the Advanced National Examination Test of the language in 2007. Of the 3,675 Chinese-major secondary school students, the minimum score was 7.50 and the maximum was 93.75 out of 100, while the scores of the majority, 2,110 students, ranged from 20.01 to 30.00 (Siam Rath Newspaper, May 16, 2007).

From the above problems, it is interesting to find out suitable conditions and guidelines for the instruction of the language so that concerned institutions and individuals in Bangkok can use to solve existing problems in order to increase efficiency and quality of the instruction.

Objectives of the research

1. To investigate the instructional contexts of Mandarin Chinese in upper secondary school in Bangkok, Regions 1, 2 and 3.
2. To find out suitable guidelines for the instruction of the language in the area of investigation.

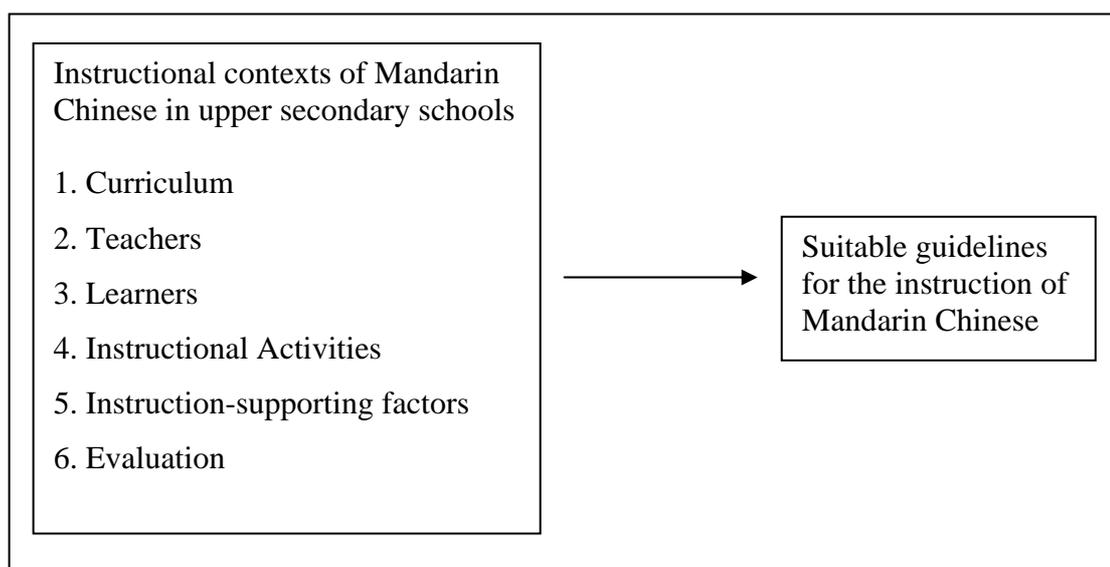
Scope of the research

1. The population included foreign language department heads, Mandarin Chinese teachers, and upper secondary school students in the Chinese Program in the area of investigation. The research was conducted from May 2007 to April 2008.

2. The focus of this investigation was on Mandarin Chinese instructional contexts and guidelines in the schools that offer Mandarin Chinese courses as additional subjects (Chinese Program).

Conceptual framework

From reviewing related literature on instruction, it is found that instructional concepts are of the same direction. The conceptual framework of this investigation is thus based on that of Wichai Wongyai (1994). The instructional framework includes curriculum, teachers, learners, instructional activities, instruction-supporting factors, and evaluation, which can be illustrated in the following diagram.

Research methodology

Details of research methodology for this investigation are as follows.

1. Population and sample group

1.1 The population included 35 foreign language department heads in 35 schools in the area of investigation, 70 Mandarin Chinese teachers, and 1,430 students in the Chinese Program.

1.2 The sample group was concerned individuals in 23 schools that cooperated with the researcher in providing the data. They included 23 foreign language department heads, 43 Mandarin Chinese teachers, and 330 students of the Chinese Program. The total of the sample group was 396.

2. Research instrument

There are three research instruments used for this investigation. The first one is a closed and open-ended interview for the department heads. The second one is also a closed and open-ended interview for the Mandarin Chinese teachers. The last one is a closed and open-ended questionnaire for the students.

3. Data collection

The following steps were taken during the data collection period.

- (1) A letter to school directors requesting a permission to collect data in their institutions was issued from the Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University.
- (2) The researcher visited the schools to collect data from the sample group.
- (3) After collecting the data from each school, they were preliminarily verified and analyzed to confirm their correctness and validity.

4. Data analysis

The data from interview and questionnaire were analyzed as follows and the results were presented in the form of tables with description. General information of the sample group was analyzed for frequency and percentage while content analysis

was used to analyze data on instructional contexts and guidelines on Mandarin Chinese instruction.

Research results

The results of this investigation are as follows.

1. General information of the sample group

1.1 Heads of the foreign language department

The research findings reveal that 74% of the heads had undergraduate education with 52.2% majoring in English. Their position was the head of the foreign language department (73.9%), with 26.1% being in the position for two and three years. Their responsibility for Chinese courses was to find Chinese teachers and to develop Mandarin Chinese curricula (65.2%).

1.2 Mandarin Chinese teachers

It is found that 69.8% were females with 23.3% having a master's degree, 62.8% bachelor's degree, and 13.9% high school certificate. In terms of their majors, 69.8% majored in Chinese and 30.2% in others. Regarding their race and nationality, 37.2% was Chinese Thai, 34.9% Thai, and 27.9% Chinese. As for their work status, 51.2% was part-time teachers employed on an hourly basis.

1.3 Chinese program students

The investigation reveals that 73.1% were females with 74.2% learning the language in high school and 99.1% using Thai for daily communication. The reasons for studying the language were that 54.2% liked and were interested in the language while 29.4% did it because their parents wanted them to do.

2. Instructional contexts in the schools

2.1 General instructional contexts according to the perceptions of the department heads. The research findings reveal that 30.4% of the schools offered Mandarin Chinese courses for two years. The heads selected teachers by interviewing them and considering their knowledge and teaching ability. For student numbers, 60.9% had 40-45 students per class and their taking up the courses was based on a voluntary basis.

2.2 Instructional contexts by topics according to the perceptions of the department heads, the language teachers and the students

Curriculum

The heads understood, implemented and evaluated the curriculum at the high level. The teachers understood, participated in drafting, and implemented the curriculum at the high level. The students were given an explanation about the curriculum at the high level.

Teachers

The department heads perceived that teachers' knowledge and ability to carry out enjoyable learning activities were at the high level, while 56.5% viewed that their use of instructional media was at the medium level.

Teachers' understanding in and participating in drawing up as well as implementing the curriculum were at the high level. They also perceived themselves to have teaching ability at the high level.

As for the students, they viewed that their teachers were knowledgeable and skillful in teaching, while 43.5% thought that their use of instruction media was at the medium level.

Learners

In the views of the teachers, students' motivation and enthusiasm to study the language were at the medium level. However, in students' opinions, the

level was high in terms of motivation, future benefits of the language, and enjoyable learning activities.

Instructional activities

In the views of the teachers, the level was high regarding learner-centered activities, communicative practices, and practicality on the daily life basis. In the opinions of the students, the level was high in terms of student-centered activities and communicative language use. Nevertheless, the level was medium regarding language practice with classmates, activities promoting problem-solving abilities, and variety of activities.

Instruction-supporting factors

The teachers viewed that the level was high in terms of teaching methodology, classroom atmosphere, and instructional environment. For students, the level was high regarding teaching ability, activity participation, classroom atmosphere, and suitable psychological environment.

Evaluation

Both teachers and students views that the evaluation was high in terms of knowledge, daily communication skills, and thinking skills.

3. Recommended guidelines for managing suitable instruction of Mandarin Chinese in upper secondary schools

From the above summary, it is seen that most of the sample group viewed existing instruction of Mandarin Chinese at the high level. Nonetheless, some of the sample group perceived that there were still problems relating to the current instruction. They also stated the problems and provided recommendations as follows.

Curriculum

The department heads and teachers recommended that the Regional Office of the Basic Education Commission develop a standardized curriculum for schools and provide training on the implementation of the curriculum to teachers. The

students suggested that schools should organize an orientation for them about the goals of studying the language as well as career guidance.

Teachers

The department heads recommended that Thai teachers with bachelor's degree in Chinese be in charge of teaching fundamental courses, while native teachers conduct conversation courses. In addition, teachers should be developed regarding instructional skills and techniques. The students suggested that there should be permanent Chinese teachers at schools and they should be professional as well as develop interesting learning activities. As for native speakers, they should be able to communicate in Thai with their students.

Learners

The department heads and teachers noted that students should put more efforts and pay more attention to studying the language. The heads, teachers and students were in agreement that the schools should set up standard criteria on selecting students for the Chinese program.

Instructional activities

The department heads and teachers agreed that teachers should improve learning activities and teaching techniques. The students recommended that teaching media be more interesting to motivate learners. Teachers should use more technology in their teaching, and learning activities should be more various.

Instruction-supporting factors

The entire sample group was in agreement that there should be classrooms specifically used for Chinese instruction with relevant decorations and knowledge corners. Learning sources like a Chinese center or a Chinese language laboratory should be provided. In addition, the number of students per class should be reduced in order for the instruction to be more efficient and successful.

Evaluation

The department heads viewed that evaluation should be standardized; using the same examinations and students should be evaluated on different domains

and language skills. The students recommended that evaluation be based on various domains besides spoken and written examinations.

Discussion

The discussion of the research results is divided into two main topics: instructional contexts and suitable instructional guidelines.

1. Instructional contexts of Mandarin Chinese in the upper secondary schools

1.1 Mandarin Chinese instructional contexts according to the perceptions of the foreign language department heads

Classrooms in most of the schools, 60.9%, have 40-45 students, which are too many for a language classroom to be efficient. This makes the practice of speaking skill difficult, resulting in students deficient in this fundamental skill for language beginners. According to Thupthong Kwangsawat (2001), of the four language skills, listening and speaking should come first while reading and writing will be acquired later. Moreover, for effective language learning, a suitable student number per class should not exceed 25.

Some of the schools, 13%, put academically low achievers in the Chinese program. This is another contributing factor that affects their learning ability. With such a learning capability, it is not difficult to predict their learning outcomes. Sa-ngat Uthranan (1989:4) stated that personal information greatly affected learning capability. The information included intellectual competency, learning rate, learning aspects, and background experience.

1.2 Mandarin Chinese instructional contexts by topics according to the perceptions of the department heads, teachers and students.

Curriculum

The department heads understood the curriculum (78.3%) and 65.2% implemented it in their respective institutions. When school administrators understand curricula, it will be beneficial to instruction because they are leaders of the teachers,

who can supervise them in all issues including curriculum that is integral to instruction. This is in line with the concept of Jaithip Chuaratanaphong (1996), stating that when school administrators have clear understanding about curricula, they will support instruction management and work closely with teachers. Such an environment will make it easy to achieve educational goals.

As for the Chinese teachers, 51.2% understood the curriculum, 72.1% used it to define instructional objectives, and 74.4% evaluated students according to the curriculum. It is crucial for teachers to clearly understand the curricula. Sumit Khunanukorn (1980) noted that teaching is the implementation of curricula and teachers play a vital role at this stage. For optimal implementation, teachers must clearly and precisely understand the curriculum.

Teachers

The sample group teachers viewed that 69.8% of the teachers were knowledgeable and capable of teaching, with 90.7% having an attitude toward learners and teaching at the high level. The study findings reveal that, as a result, 84.8% of the students had a positive attitude toward their teachers and 64.8% toward studying Chinese. It is also revealed that 80.3% enjoyed classroom learning. The findings are in line with Sheffield's aspects of successful teachers (Sheffield, 1974, cited in Aporn Jaithiang, 2003:57).

It is noticeable that 56.5% of the department heads and 43% of the students viewed instructional media use at the medium level. The media facilitate quick and accurate learning and motivate learners to pay more attention. Consequently, existing media should be improved in terms of efficiency and variety to enhance better instructional results. Thamrong Buasri (1989) stated that instructional media facilitated learners to develop their knowledge, skills and attitudes according to learning and curriculum objectives.

Learners

It is found that 69.4% of the students were motivated, 94.9% viewed that the language would be beneficial to their future, 80.3% enjoyed their classes and asked for clarifications from their teachers, and 83.9% attended classes regularly. These positive characteristics will contribute to their better and continuous learning. This is in line with the concept of Kember and Gow (David Kember and Lyn Gow, 1998, cited in Suree Jongsathapornsit, 2000: 13-14). They noted that learners' goals affected their learning styles and defined their language learning strategies. They contributed to in-depth, independent and life-long learning. Students would use foreign languages as a tool to search for knowledge in other subjects.

Learning activities

Both the teachers and students agreed that learning activities were suitable and the teachers were skillful in their language skills. They also had good teaching techniques and were friendly to their students. Furthermore, course contents and activities were relevant to real life situations. These made the students interested in and see the benefits of learning the language as well as create positive attitude toward learning. The finding is in line with that of Pimpa Naksuk (1994), stating that teachers played the most important part in students' academic achievement. If teaching activities are interesting and enjoyable, students will be more interested in and pay more attention to their studies.

Instruction-supporting factors

The teachers and students viewed that teaching techniques facilitated better understanding of the students at the high level (79.1%). Paul Ramdam (1993) stated that course contents and teaching techniques crated lively learning atmosphere and positive learning attitude.

However, some of the teachers perceived that certain issues were not favorable to language learning. From this investigation, 72.1% viewed that the number of students per class was too many for learning to be successful and effective,

particularly speaking skill which is fundamental in a communicative approach. Thupthong Kwangsawat (2001) stated that for beginning language learners, listening and speaking skills should be more on focus. In addition, the ideal number of students should not exceed 25 in order to make language learning effective.

Evaluation

The teachers and students agreed at the high level that evaluation covered knowledge and daily communication skills (93.4%) and that it assessed various aspects of learners' development (70%). A good language evaluation should be a continuous process and employ various means so that evaluation results can be reliable. This is in line with the concept of Finochiaro, Mary and Sydney (1983), stating that language learning ability can be measured and evaluated from correctness of language use, exercises, vocabulary and sentence writing. Measurements by using tests should be based on various aspects of behavioral development so that evaluation covers all the objectives in terms of contents, attitudes, and skills.

2. Appropriate guidelines by topics for the instruction of Mandarin Chinese

Curriculum

The department heads and teachers unanimously agreed that the Regional Office of the Basic Education is required to develop the curricula because they define instructional objectives, course contents, and evaluation. Jitlada Saengpanya (1993) noted that a curriculum is a guideline or framework for teachers to select course contents and process experiences in accordance with instructional goals. Additionally, teachers must be trained on its implementation so that instruction can be in the same direction.

The students viewed that the schools should give them an orientation on the goals of learning the language and career guidance before they decided to take up the program. The research findings conclude that the schools should give students an overview on the program, nature and benefits of the language study, and

implementation guidelines and career path so as to motivate them to study the language.

Teachers

The department heads, teachers and students viewed that Chinese teachers should be developed in terms of teaching skills and techniques. The students further noted that since there were no permanent teachers at their schools, they had no one to consult with when they had learning problems. As a consequence, it is strongly recommended that teachers should equip themselves with new knowledge by attending seminars and workshops as well as finding ways to develop themselves and their teaching methods. Furthermore, they should be clear about the syllabus objectives by perusing curriculum documents. They should also learn new teaching techniques so that they can prepare their instruction efficiently. This is in line with the B.E. 2542 National Education Act, Section 7. It states that teachers and educational personnel must be supervised and coordinated to be ready and active in developing themselves on a regular basis.

Learners

The department heads and teachers agreed that the problems of learners were their lack of learning interest and enthusiasm, different background knowledge of the language, and involuntary selection to take up the program. Consequently, the teachers had to be extremely patient and made their most attempts to motivate and reinforce their students. It was a big challenge to their capabilities to achieve their goals. Pitrawan Kowithawee (1994) noted that teachers must know instructional psychology when there are vast individual differences and readiness of learners. Moreover, teaching techniques greatly influence how students learn. Paul Ramden (1993: 73-81) found that lifeless teaching techniques and bad presentation made it difficult for learners to learn to understand. Restricting learners would make them learn at the superficial level. However, giving examples and associating them with real life would make them understand even more.

Learning activities

The department heads, teachers and students unanimously agreed that teachers should develop interesting instructional media to motivate learners by using more technology-based media. Therefore, it is imperative for teachers to develop and use modern and interesting teaching methods. Nongnut Sisan (1996) stated that teachers must look for new knowledge to integrate into learning activities. They need to practice regularly because language skills can be achieved by practice. Once they become skillful, they will be confident in conducting learning activities. This is in line with the communicative language teaching concept that focuses on promoting learners to gain experiences by doing activities to share information and interaction.

Instruction-supporting factors

The department heads, teachers and students agreed that there should be fixed Chinese classrooms, a Chinese language center, and a language laboratory in the schools. On special occasions, there should be an exhibition and activities to promote the instruction of the language. The Academic Affairs Department (2001) describes a classroom that facilitates and is conducive to better learning. It should be decorated and seating as well as equipment should be arranged in such a way that is suitable for carrying out learning activities.

Evaluation

The department heads viewed that the teachers should have a standard assessment using standardized tests. They should evaluate learners in many aspects covering the four language skills. For listening and speaking skills, the tests should be done through role play or observations during classroom activities.

To evaluate students' performance, teachers must devote themselves to the quality of students' work. They have to follow up students' absenteeism, failure, and late submission of their assignments. School administrators should give these issues special attention by raising awareness on the importance of learning evaluation in teachers. Kanjana Khunarak (1984) stated that it was the duty of school administrators to ensure that all teachers had evaluation skills because evaluation was an important activity for teachers and schools to know outputs of the curriculum. It

was also to find out whether the objectives had been achieved so that evaluation results could be utilized to improve classroom instruction.

Recommendations

1. Recommendations from the research findings

Curriculum

- (1) The Regional Office of Basic Education should develop standardized curricula by brainstorming specialists and teachers to assist.
- (2) The office should organize a training project for teachers and school administrators to familiarize them with the curricula.

Teachers

- (1) Teachers should be trained and developed on teaching techniques and instructional psychology on a regular basis.
- (2) Field trips to visit schools with successful Chinese instruction should be organized for teachers.
- (3) Chinese extra-curricular activities should be conducted on a more efficient way.
- (4) Teachers should employ various instructional techniques.

Learners

- (1) Students should be placed on the Chinese Program on a voluntary basis.
- (2) Before selecting the program, schools should provide students an orientation on the nature of Chinese study that requires extraordinary patience and attempts.

Instructional activities

- (1) School administrators should provide students an opportunity to carry out language activities by providing adequate facilities for teachers to organize classroom activities more efficiently.

- (2) Schools should encourage teachers to seek new knowledge on instructional media by using various technologies to develop and improve their teaching methods.

Instruction-supporting factors

- (1) Schools should set up Chinese language facilities, such as fixed classrooms, Chinese corners, Chinese language centers, and language laboratories.
- (2) The Regional Office of Basic Education should develop standardized lessons for the instruction of Chinese to be uniformed.
- (3) The number of students per class should be reduced to approximately 25.

Evaluation

- (1) The Office should develop standardized tests to evaluate Chinese program students.
- (2) Teachers should investigate language evaluation principles and guidelines, and establish evaluation criteria and methods in advance.
- (3) Student evaluation should be based on various aspects of their performance.
- (4) Students should be encouraged to carry out peer or self-assessment.

2. Recommendations for future studies

1. It is recommended to investigate problems and solutions of Mandarin Chinese instruction in private schools in Bangkok.
2. There should be a comparative study on conditions and problems of the language instruction among the schools in the Educational Regions 1, 2 and 3.
3. An investigation on the language evaluation criteria in schools should be conducted.

4. Since free times of the department heads, teachers and students are not the same, it poses problematic to conducting this research. It is thus recommended that the research instrument be a questionnaire with not too many question items in it.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรรณิการ์ สงวนนาม.(2546). การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ,วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรรณิการ์ สุวรรณโคตร.(2528). เอกสารการสอนวิชามโนคติและกระบวนการพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นำงการพิมพ์.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2533). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรุงเทพมหานคร,กระทรวงมหาดไทย.(2545).แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2545-2549). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย.(อัคราเนนา)
- กรุงเทพมหานคร,สำนักงานการศึกษา.(2546). โครงการอบรมสัมมนาครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร.กรุงเทพมหานคร.สำนักงานการศึกษา.(อัคราเนนา)
- กรมวิชาการ. (2534).หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524(ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2544) คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ .กรุงเทพฯ.: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____.(2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- เกรียงศักดิ์ จินาพงศ์. (2544).การปฏิรูปงานการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา เขต 4 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เกียรติคุณ สิทธิชัย. (2547).การพัฒนาศักยภาพการสอนของอาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ . สงขลา : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน.(2526).คู่มือการนำหลักสูตรไปใช้สำหรับ โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.กรุงเทพฯ.: โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2539).แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544).กรุงเทพฯ:อรรดผลการพิมพ์.

- คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน.(2543).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542.
กรุงเทพฯ:สภายุทธศาสตร์.
- จิตรลดา แสงปัญญา.(2536).บทบาทและความสำคัญของจุดหมายหลักสูตร.ในจันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช
น้อมศรี เกท และไพฑูรย์ สีนลรัตน์(บรรณาธิการ).ประมวลบทความหลักสูตรสาระร่วม
สมัย.กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จินดา เสงสมบูรณ์.(2542).ภาษาศาสตร์เบื้องต้น.กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- จำนง พรายแถมแซ .(2529) เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับการสอนซ่อมเสริม
(ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์) กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____.(2529) เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อให้เกิดทักษะกระบวนการ
ทางวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ. (2533). จิตวิทยาการรับรู้และการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์.(2539). การพัฒนาหลักสูตร:หลักการและแนวปฏิบัติ.พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อัสตินเพรส.
- ชินวุธ สุนทรสีมะ.(2541).หลักและวิธีการทำวิทยานิพนธ์.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ.(2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : เทพนมมิตร
พิมพ์.
- ชุดิกายุจน์ บุญญะชิตสุข.(2546). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต.กรุงเทพฯ:คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชม ภูมิภาค. (2523). จิตวิทยาการเรียนการสอน พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ณัฐฤกษ์ชัย ชาติฤกษ์และคณะ.(2550). สาธารณรัฐประชาชนจีน.จุดสารเอเชียศึกษา.(มีย.46) :50.
- เดโช สวานานนท์. (2518). จิตวิทยาสังคม กรุงเทพฯ: โพธิ์สามต้นการพิมพ์.
- คุณฤฎี พงศ์ศาสตร์.(2532) .การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา.กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์การศาสนา.
- ไทรมิตรวิทยาลัย,โรงเรียน.(2543).รายงานการบริหารโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
ภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนไทรมิตรวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร
อักษรบัณฑิต.

- เต็มดวง รัตนทัศนีย์.(2535). การพัฒนาเป้าหมายและหลักสูตรสิ่งแวดล้อมและ สิ่งแวดล้อมศึกษา
สาระความรู้และกลวิธีเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์.บรรณาธิการโดย วราพร ศรีสุพรรณ.
นครปฐม: โครงการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทัศนีย์ สุขเมธี.(2531).หลักสูตรและการจัดการศึกษา.กรุงเทพมหานคร :ภาควิชาหลักสูตรและการ
สอน วิทยาลัยครูธนบุรี.
- _____. (2532). หลักสูตรและการจัดการประถมศึกษา. [กรุงเทพฯ] : ภาควิชาหลักสูตรและการ
สอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- _____. (2542). รวมบทความวิจัยทางการศึกษา. [ม.ป.ท. : ม.ป.พ.]
- ทิตนา แจมมณี.(2546). รูปแบบการเรียนการสอน ทางเลือกที่หลากหลาย.(พิมพ์ครั้งที่ 2).กรุงเทพฯ.
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองหล่อ สุวรรณภาพ. (2521). จิตวิทยาการศึกษา. อุบลราชธานี: หน่วยเอกสารทางการพิมพ์
วิทยาลัยครูอุบลราชธานี.
- เทพพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ. (2529). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- รูปทอง กว้างสวาสดี. (2549). คู่มือการสอนภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ธำรง บัวศรี.(2532)ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์.
- นราพร เล็กสุขุม และ เมธาวิ อุดมธรรมานุกภาพ ภัคดี ปวีวรรณ(2545). ผลของการเรียนรู้ทักษะชีวิต
เพื่อพัฒนาตนด้านความฉลาดทางอารมณ์ (ดี เก่ง สุข) ตามแนวคิดของกรมสุขภาพจิตด้วย
โปรแกรมการฝึกทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- นัยนา สิริมานะกุล.(2543).ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นักรบ ระวีงการณ.(2540).การจัดการอบรมและการเป็นวิทยากร. (พิมพ์ครั้งที่ 3)นครปฐม:โครงการ
ศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยมหิดล.
- น้อย สิริโชติ.(2524).เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร:พิรพัฒนา.
- นงนุช ลีตันต์.(2539). การจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญชม ศรีสะอาด.(2537).การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2537).การพัฒนาการสอน.กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2546). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2547). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2544). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียนของเขตการศึกษา 11: รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- _____. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2549). การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2549.
- _____. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญมี เณรยอด.(ม.ป.ป.).หลักการพัฒนาหลักสูตร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์.(2540). การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- ปกรณ์ ลิมปิบุตรณ์. (กค.,2549)เงินยุคมังกรเปิดถ้ำ. สกายเทรน.
- _____. (พฤศจิกายน 2549) ภาษาจีนวันนี้ www.wikipedia.org.
- ประทีป ชูหมื่นไวย.(2540) การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องทรัพยากรในดิน(ดิน หิน แร่) ระหว่างการสอนโดยใช้แผนผังมโนทัศน์กับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประนอม สุรัสวดี. (2535).ภาษาอังกฤษกับเด็กไทยในระดับประถมศึกษา.กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี กุลละวณิช.(2549). ข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนการสอน และความต้องการภาษาต่างประเทศในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยวุฒิ แก้วมณี.(2544). ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจในจังหวัดอุบลราชธานีต่อโครงการจ้างบัณฑิตเพื่อทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ประจำสถานีตำรวจภูธรตามโครงการมิยาซาวา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, คณะสังคมและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535).การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร :สหมิตรออฟเซท.

- ผจงกาญจน์ ภู่วิภาดาพรรณ.(2547). ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคเหนือ, งานวิจัยข้อมูลชุดผู้สอนระดับอุดมศึกษา, กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ผาณิต บุญยวรรณะ.(2546)ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคเหนือ,งานวิจัย ข้อมูลชุดผู้สอนระดับอุดมศึกษา,กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พรรณี คุณากรบดินทร์.(2534). การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่อง การใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกเห็ดเงิน จังหวัดสุพรรณบุรี.วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิเศษฐ์ ถึงแสง.(2544).การสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมด้านบริหารระดับกลาง การรถไฟแห่งประเทศไทย.;วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิตรวัลย์ ไก่วิทวที.(2537).ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพา นาคสุข.(2527).ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์.(2524).หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพศาล หวังพานิช.(2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช.
- เพ็ญจันทร์ ธนาวิภาส.(2536). สภาพและปัญหาของการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พวงจันทร์ ดุลลัมพะ. (2521). จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- พรทิพย์ เชนดิรัตน์ (2544) ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการบริการการศึกษาด้านการสอน ภาษาต่างประเทศที่สองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนคาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่.รายงานการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภรณชนาฏ อรรถาเวช.(2548) การสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ กลุ่มงานรังสี สถาบันโรคทรวงอก วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภาวิณี บุญญา. (2546). การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2(ภาษาจีน) :กรณีศึกษา โรงเรียนไทรมิตรวิทยาลัย.วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มนิต ศิริรัตนากุล.(2547).การรับรู้เรื่องการปฏิรูประบบราชการ : ศึกษากรณีกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ วิทยาลัยการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ.(2536). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการ เฉพาะงานช่างในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ปรินญาณิพนธ์ (กศ.ม.)--มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน.(2545).เทคนิคการสอน. เอกสารการสอน.มหาวิทยาลัยรามคำแหง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่ง แก้วแดง.(2539).การวางแผนด้านบุคลากร. เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนพัฒนาโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 15 .นนทบุรี โรงพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์.(2541) ภาษาศาสตร์ภาษาไทย.กรุงเทพมหานคร:มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วนิดา เพ็ญกิ่งกาญจน์ วิไลพร ธนสุวรรณ และกิตติพร ปัญญาภิญโญผล (2547). ข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคเหนือระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วิกรม กรมดิษฐ์. (มีย.2549). ภาษาจีนวันนี้.หนังสือพิมพ์สกายเทรน.
- วัชระ จินตสนธิ(2548).สภาพและปัญหาการบริหารจัดการแนะแนวระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ กรุงเทพมหานคร ปรินญาณิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา) สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วิชัย ดิสสระ. (2535).การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ:ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่.(2532).การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- _____. (2543) การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- _____.(2543). วิสัยทัศน์การศึกษา. นนทบุรี : เอส อาร์ พรินติ้ง.
- _____.(2540). กระบวนทัศน์ใหม่:การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล . กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : ธเนศวรการพิมพ์.

_____ . (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.

_____ . (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.

วินิจ เกตุขำ และชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2522). หลักการสอน และการเตรียมประสบการณ์
ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

ศรินทิพย์ เจริญไชยประเสริฐ.(2546). การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่อง การ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา:คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศิริบุรณ์ สายโกสุ่ม.(2546).จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สังัด อูทรานันท์.(2527).พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ :คุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____ . (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

_____ . (2532). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์มิตรสยาม.

_____ . (2530). ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

สมัย จิตหมวด. (2520). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สยามรัฐ,หนังสือพิมพ์.(16 พค. 2550).ผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.

สามัญศึกษา,กรม.(2543). รายงานการบริหารโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชา
ภาษาต่างประเทศที่ 2(ภาษาจีน) โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย.กรุงเทพฯ.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2524). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.

สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์ (2548).การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุจินต์ วิสวธีรานนท์ และปราณี สังฆะตะวณิช.(2539).การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดรอบกรุงเทพมหานคร นนทบุรี : มหาวิทยาลัย-
สุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุนน อมรวีวัฒน์.(2526). บทความทางวิชาการ การปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาเพื่อคุณภาพของ
คนไทยในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

สุนน อมรวีวัฒน์. (2540). บทความทางวิชาการ การปรับปรุงหลักสูตรเพื่อคุณภาพของคนไทยใน
ทศวรรษหน้า. (ฉบับปรับปรุง)กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

- สุพิน บุญชูวงศ์. (2538). หลักการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครู-สวนดุสิต.
- _____. (2542) . การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาหลักการสอนของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต โดยการสอนแบบสอบสวน สอบสวนและการสอนแบบปกติ. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สมิทร คุณานุกร.(2533).หลักสูตรและการสอน.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สมิตรา อังวัฒนกุล.(2535). วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2541).การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการเรียนการสอนในประเทศไทย : รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตรา อังวัฒนกุล, สุจิตรา สวัสดิวงษ์.(2545). การประเมินและติดตามผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2538) สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาอังกฤษ : รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทรา อักษรานูเคราะห์.(2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ.(2544).เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ:พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ:บริษัท พี ที ปรินท์ จำกัด.
- สุรีย์ จงสถาพรสิทธิ์.(2543). การศึกษาวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต , สาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสน่ห์ แสงเงิน.(2541). การสร้างทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดล่อมศึกษา เรื่องการจัดการของเสียในชุมชน สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสิ่งแวดล่อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2517). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานก.ค.(2542).สู่เส้นทางวิชาชีพครู:กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2544). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.(2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

- สำลี รักสุทธี. (2544). เทคนิควิธีการเขียนหลักสูตร; บรรณาธิการ: วิสิทธิ์ โรจนพจนรัตน์
กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- _____. (2545). ตารางวิเคราะห์หลักสูตรสู่แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการ
และยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.
กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- _____. (2545). ตารางวิเคราะห์หลักสูตรสู่แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการ
วิชาและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 .
กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- _____. (2545). ตารางวิเคราะห์หลักสูตรสู่แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการ
วิชาและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 .
กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา
- ไสว พักขาว. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : เอมพันธ์
- หวัง เหวิน ยี่. (2546). การวิจัยตรวจสอบวิธีการสอนตัวอักษรภาษาจีนตามแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้
อย่างมีความหมายสำหรับ นักศึกษาสถาบันราชภัฏเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒน สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง.(2546).หลักการสอน. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- _____. (2550) หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อารีพร หลงสมบุญ. (2542) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
(แผนศิลปะภาษา) ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 1 ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชาการศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อินทรีย์ บัวสมบุญ.(2537).การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนคาทอลิก
สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย .รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอนก กิมสุวรรณ. (2548). ข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และการใช้
ภาษาต่างประเทศในภาคเหนือ (ฉบับภาพรวม) : เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาษาอังกฤษ

- Arnold, Hugh J. and Feldman, Daniel C. (1986). Organization behavior. New York: McGraw.
- Biggs, John B. (1985). The role of metalearning in study process. *British Journal of Educational Psychology* 55:185-212.
- Biggs, John B. What do inventories of students' learning process really measure? A theoretical review and clarification. *British Journal of Educational Psychology*. 63(1993):3-19
- Brown, Edward. (1994). Teacher Development. : McGill-Queen's University Press.
- Bucher, C.A. (1975) . Administration of School Health and Physical Education Program Including Athletics. St. Louise: The C.V. Mosby.
- Chen, Zhi li. (30 July 2005). China Promoting Chinese language courses for foreign students. Xinhua.
- Chen, Fu. (1998) Learning Chinese alphabets and Chinese languages . Beijing. Chinese for foreigners Press.
- Entwistle, N.J. (1989). Approaches to studying and course perception: The case of the disappearing relationship. *Studies in Higher Education* 14/2:155-156.
- Entwistle, N.J. and Tait, H. (1998). The Revised Approaches to Studying Inventory. Edinburgh: Centre for research into learning and instruction, University of Edinburgh, 1994. cited in Waugh, Russell and Addison, Patricia. A Rasch measurement model analysis of the Revised Approaches to Studying Inventory. *British Journal of Educational Psychology* 69:95-112.
- _____. (1997). The Revised Approaches to Studying Inventory. University of Edinburgh, Centre for research into learning and instruction, 1994. Cited in Sadler-Smith, Eugene. Learning style: frames and instruments. *Educational Psychology* 51-63.
- Duff, Angus. (1997) A note on the reliability and validity of a 30 items version of Entwistle & Tait's Revised Approaches to Studying Inventory. *British Journal of Educational Psychology* 67(1997):529-539.
- Finochiaro, Mary and Sydney, Sako. (1983). Foreign Language testing : A Practical Approach. New York : Regents Publishing company, Inc.
- Fu, Yonghe. (1993). Problems in Learning Chinese Henan: Henan Education Press.

- Garrison, K.C. and Magoon,R. (1972). Educational psychology. Ohio: Chanles E.G.Merrill Publishing.
- Garrison, K.C. (1982). Educational psychology. Ohio: Chanles E.G.Merrill Publishing.
- Gow, Lyn and Kember,David. (1993). Concepts of teaching and their relationship to studied learning. British Journal of Education Psychology63(1993):20-33.
- Gow, Lyn and Kember, David and Chow,Rosalia. (1991).The effects of English language ability on approaches to learning.RELC Juornal 22/1:44-68.
- Green, John M. and Oxford ,Rebecca. (1995),A closer look at learning strategies. Proficiency, and gender. TESOL Quarterly 29/2:261-297.
- Hernandez, J.S. (December 1986).The affective characteristics of non and limited English proficient student from Spanish speaking backgrounds Dissertation Abstracts International 47:2087-A.
- _____. (1967). Teahers' handbook for elementary social studies Reading, Mass. : Addison-Wesley, Introductory edition.
- Hutchinson, T. and A.Water.(1987). English for Specific Purpose: A Learning- entred Approach. Cambridge:Cambridge University Press.
- Novak, J.D. and Tyler, R.W..(1977). A Theory of education. Ithaca [N.Y.] : Cornell Univ. Press.
- Kast, F.E.,and Bowditch, J.E. (1973). Behavior in organization: a system approach to managing. Phillipines: Addison-Wesky Publishing.
- _____.(1985). Organization management a system and contingency approach. Singapore: McGraw – Hill Book.
- Kember, David and Gow Lyn. (1991). A challenge to the anecdotal stereotype of the Asian student. Studies in Higher Education. 16/2.
- Kember, David and Gow Lyn. (June 1994). An examination of the interactive model of ESL reading from the perspective of approaches to studying . RELC Journal 25/1:1-23.
- Kember , David and Leung, Doris Y.P. (1998).Influences upon students ' perceptions of workload. Educational Psychology 18/3:293-307.
- Kember, David and others . (1996). An examination of the interrelationships between workload. Study time,learning approaches and academic outcomes . Studies in Higher Education 21/3:347-358.

- Kember, David.(1998). An Analysis of Reading Achievement Using a Team Teaching Approach,Dissertation Abstracts International. 296-297.
- Kozeki, B. and Entwistle,N.J. (1984). Identifying dimension of school motivation in Britain and Hungari. British Journal of Educational Psychology 54:306-319.
- Krashen, S.D. and D.Terell.(1983). The Natural Approach. Hayward,CA: The Alemany Press,Ltd.
- Lasen-Freeman, D. (1986). Techniques and Principles in Language Teaching. New York: Oxford Uneversity Press.
- Le, Y.C.(2000). Studies on Chinese Literature: Dedicated to Prof. Kozen Hirochi on his Retireme from Kyoto University.Japan:Tokyo , Kyuko Shoin.
- Lee, Dasui.(1996). Chinese components and structures. Beijing. Beijing University Press.
- Littlewood,W.(1990). Communicative Language Teaching: An Introduction.Cambridge: Cambridge University Press.
- Mayer, J.H.F.,Dune,T.T.,and Richardson,J.T.E. A gender comparison of contextualized study behavior in higher education. Higher Education 27 (June 1994):469-485. Higher Education Abstracts 31/1(Fall 1995):Abstract No. 0338-31/GMT.
- Newble, D.I. and Hejka. Eugene J. (1991). Approaches to learning of medical students : some empirical evidence and its implications for medical education. Educational Psychology 11/3-4:333-342.
- Nunan, David. (December 1997). Strategy training in the language classroom : An empirical investigation. RELC Journal 28/2:56-81.
- Ramsden, Paul. (1993).Learning to teach in higher education. New York:Routledge.
- Richards, J.C. and Theodore S. Rogers. (1988). Approaches and Methods in Language Teaching. 4th ed. Cambridge: Cambridge University.
- Richardson, John T.(1998). Approaches to studying in undergraduate and postgraduate students.Studies in Higher Education.23/2:217-220.
- Richardson, John T. and King Estelle. (1991).Gender difference in the experience of higher education :quantitative and qualitative approaches. Educational Psychology 11/3-4:363-382.
- Richardson, John T.E.(1995).Culural specificity of approaches to studying in higher education: A comparative investigation using the Approaches to Studying Inventory. Education and

- Psychological Measurement 55 (April 1995):306-308. Higher education abstracts 30/1(Summer 1996):Abstract No.1522-31/EAS.
- _____.(1993). Gender difference in response to the approaches to studying in higher educational 18/1(1993):3-13 Higher education abstracts 30/1(Fall,1994):Abstract No.0063-30/GMT.
- _____.(1997). Meaning orientation and reproducing orientation: A typology of approaches to studying in higher education. Educational Psychology 17/3(1997) 310-311.
- Robinson, P.C.(1980).ESP:The Present Position. Great Britain:ThePitman Press.
- Schermerhorn, Jr. John R., Hunt, James G. and Osborn, Richard N. (1982). Managing organization behavior. New York: Jonh Wiley & Sons.
- Schoenberg, I.E.(2000). Focus on grammar : a basic course for reference and practice New York : Pearson Education .2nd ed.
- Schoenberg, I.E. and Jay Maurer.(2002). Focus on grammar : an introductory course for reference and practice . New York : Pearson Education.
- Sheffield, E.F. (1974). Teaching in the universities : no one way Montreal : McGill-Queen's University Press.
- Silvester,P.J.(1969).Attitude to Physical Education in Elementary Schools. The Physical Education. 32-36.
- Socialscience.(March 26,2008) องค์ประกอบการเรียนรู้(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.socialscience.igetweb.com>
- Steer, Richard M. (1984). Introduction organization behavior. (2rd ed). Dallas: Scott.Foresman and Company.
- Sung, Hyekyung, Padilla, A.M.(1998). Student motivation, parental attitudes and involvement in the learning of Asian languages in elementary and secondary schools. The Modern Language Journal 82/2:205-216.
- Taba, Hilda. (1962). Curriculum development : theory and practice . New York : Harcourt.
- Tyler, R.W. (1988). Educational evaluation .Boston : Kluwer Academic.
- Tyler, R.W.(1949). Basic principles of curriculum and instruction . Chicago : University of Chicago Press.

- Tyler, R.W., Robert M.G. and Scriven, Michael.(1970). Perspectives of curriculum evaluation.
Chicago: Rand McNally.
- Violeta, Januleviciene and Galina Kavaliauskiene.(2002). Promoting The Fifth Skill in Teaching
ESP. English for Specifec Purpose: World Web-based Journal.
- Wang, Fengyang.(1989).Learning Chinese. Jilin.Jilin culture museum Press.
- Wang, Shauyuan.(1997).A study of Chinese college English majors' beliefs about language
learning and their learning strategies. Abstract from: Pro Quest File: Dissertation
Abstracts Item:5021.
- Watkins, David and Hattie, J. (1981).The learning processes of Australian university students:
Investigations of contextual and personological factors. British Juornal of Educational
Psychology 51:384-393.
- Xu, Lin.(Oct,2549). The Shortage of Chinese Teacher , Xinhua. p10.
- Xu, Shen.(1989). Chinese comprehension. Beijing:Chinese book store Press.

ภาคผนวก

รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เก็บข้อมูล

เขตพื้นที่การศึกษาเขต 1

1. โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
2. โรงเรียนไทรมิตรวิทยาลัย
3. โรงเรียนสตรีศรีสุริโยไทย
4. โรงเรียนเบญจมราชาลัย
5. โรงเรียนโยธินบูรณะ
6. โรงเรียนวัดสุทธิวราราม
7. โรงเรียนสตรีวิทยา 1
8. โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม

เขตพื้นที่การศึกษาเขต 2

1. โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ รัชดาภิเษก
2. โรงเรียนบางกะปิ
3. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ
4. โรงเรียนดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนีย์)
5. โรงเรียนสตรีวิทยา 2
6. โรงเรียนสารวิทยา
7. โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
8. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 1

เขตพื้นที่การศึกษาเขต 3

1. โรงเรียนวัดราชโอรส
2. โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ
3. โรงเรียนสตรีวัดระฆัง
4. โรงเรียนวัดน้อยใน
5. โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพถารักษ์
6. โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนที่เหมาะสมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน

ตอนที่ 3 สภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสัมภาษณ์ทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริงทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางมุขรินทร์ หวง

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () และโปรดเติมคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนด

1. ชื่อ โรงเรียน.....พื้นที่การศึกษาเขต.....
2. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
 - () ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิชาเอก.....
 - () ปริญญาตรี สาขาวิชาเอก.....
 - () ปริญญาโท สาขาวิชาเอก.....
4. ตำแหน่งที่ท่านดำรงอยู่ในปัจจุบัน
 - () หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - () ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - () อื่นๆ(โปรดระบุ).....
5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนี้ ปี
6. ท่านมีหน้าที่พิเศษอื่นๆ นอกเหนือจากการเป็นประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () อาจารย์ที่ปรึกษา
 - () อาจารย์ประสานงานด้านภาษาจีน
 - () อาจารย์สอนวิชาภาษาจีน
 - () อาจารย์สอนวิชาอื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. หน้าที่ที่ท่านจะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมีดังนี้(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () จัดหาครูจีน
 - () จัดทำหลักสูตรภาษาจีน
 - () จัดทำแผนการสอนภาษาจีน
 - () นิเทศก์การสอนครูภาษาจีน
 - () ประชาสัมพันธ์หลักสูตรภาษาจีน
 - () คัดเลือกนักเรียนเพื่อเรียนภาษาจีน
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน

1. ทางโรงเรียนได้เปิดการสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติม (แผนการเรียนรู้อาษาจีน) เป็นเวลาปี

2. นโยบายการสอนภาษาจีนของโรงเรียน(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน(2544)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

() ตามความต้องการของนักเรียน

() ตามความต้องการของผู้ปกครอง

() ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. การเรียนการสอนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีวิชาภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม (แผนการเรียนรู้อาษาจีน) ใช้หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนกลาง)

() ใช่

() ไม่ใช่ ทางโรงเรียนใช้หลักสูตร.....

3. จำนวนนักเรียน.....คน ต่อห้องเรียน

4. จำนวนผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน

() ชาวไทยจำนวน คน

() ชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา จำนวนคน

() ชาวต่างประเทศที่ไม่เป็นเจ้าของภาษา จำนวน.....คน

5. ครูผู้สอนภาษาจีนกลางใน โรงเรียนของท่านเป็นครูสถานะใดบ้าง.....

(ตอบได้หลายข้อ)

() ข้าราชการ.....คน

() อัตรากำลังคน

() ครูสอนพิเศษรายชั่วโมง.....คน

() ครูในสังกัดบริษัทที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน.....

คน

() ครูในโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับสำนักส่งเสริมการเรียน

ภาษาจีนนานาชาติ (ฮั่นเป่ียน) คน

() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ท่านมีวิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียนโดยพิจารณาจาก (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จากบัญชีรายชื่อที่เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร คัดเลือกไว้
- สอบคัดเลือก
- ผลการเรียน
- ประวัติส่วนตัว
- สอบสัมภาษณ์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ท่านเลือกครูผู้สอนภาษาจีนกลางโดยพิจารณาคุณสมบัติของผู้สอนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เป็นครูชาวไทยจบปริญญาตรีขึ้นไป เอกภาษาจีน
- เป็นครูเจ้าของภาษาจบปริญญาตรีขึ้นไป เอกภาษาจีน
- เป็นครูที่มีประสบการณ์การสอน
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

8. ทางโรงเรียนจัดให้นักเรียนเรียนวิชาเพิ่มเติมภาษาจีน(แผนการเรียนรู้ภาษาจีน) โดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ในข้อใด

- เกรตเฉลี่ยเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดจึงให้เรียนภาษาจีน
- เกรตเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่จะเรียนในแผนการเรียนอื่นจึงให้เรียนภาษาจีน
- นักเรียนสมัครใจ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ทางโรงเรียนมีงบประมาณในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยในด้านใดบ้าง

- การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเช่น จัดหาวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนในการเรียนการสอนภาษาจีน
- สนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมและสัมมนาด้านการสอนภาษาจีน
- จัดการแข่งขันทักษะด้านภาษาจีน
- จัดทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนภาษาจีนดี
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. แหล่งการเรียนรู้ภาษาจีนในโรงเรียน/สถาบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ห้องสมุดของโรงเรียน
- ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยภาษาจีน
- เครื่องคอมพิวเตอร์/จำนวน.....เครื่อง
- ห้องปฏิบัติการทางภาษา-จำนวนที่..... ที่
- ศูนย์เรียนภาษาด้วยตนเอง/จำนวน.....ศูนย์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง

คำจำกัดความ สภาพการเรียนการสอนภาษาจีน หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในเรื่องนั้นๆ

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตรงกับความคิดเห็นของท่าน

มากที่สุด หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่มากที่สุด

มาก หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่มาก

ปานกลาง หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่ปานกลาง

น้อย หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่น้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่น้อยที่สุด

ประเด็นที่ต้องการสำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร					
1. ท่านมีความเข้าใจในเรื่องโครงสร้างของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พ.ศ 2544					
2. ท่านได้วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
3. ท่านได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา					
4. ท่านได้วางแผนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้เป็นระบบ					
5. ท่านได้กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรไว้ล่วงหน้า					
6. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการสอนร่วมกับครูผู้สอน					
7. ทางโรงเรียนได้จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางการเรียนภาษาจีนอย่างเหมาะสม					
8. ท่านได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					

แบบสอบถาม

วิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนวิชาภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้ภาษาจีน) เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางมยุรินทร์ หวง

ผู้วิจัย

**แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง
สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่เรียนวิชาภาษาจีนกลางเป็นวิชาเพิ่มเติม(แผนการเรียนรู้อาษาจีน)**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ในช่อง และเติมคำหรือข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ชื่อโรงเรียน/สถาบัน

 เขตพื้นที่การศึกษา.....จังหวัด

2. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

3. ภาษาที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวันคือ

1. ไทย

2. อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. นักเรียนเริ่มเรียนภาษาจีนเป็นครั้งแรก ตอนเรียนในระดับใด โปรดระบุ

1. อนุบาล

2. ประถมศึกษา ป.

3. มัธยมศึกษาตอนต้น ม.

3. มัธยมศึกษาตอนปลาย ม.

4. อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ในปีการศึกษานี้ นักเรียนได้เรียนภาษาจีนกลางกับผู้สอนที่เป็น

1. ชาวไทย

2. ชาวจีนเจ้าของภาษา

3. ชาวไทยและชาวจีน

4. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. นักเรียนเรียนภาษาจีนกลางสัปดาห์ละ..... คาบ

7. นักเรียนเลือกเรียนภาษาจีนกลางเพราะ

1. เป็นความต้องการของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

2. เกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์การเรียนแผนการเรียนอื่นๆ ที่ต้องการเรียน จึงจำเป็นต้องเลือก

ภาษาจีน

3. เห็นคุณค่าและประโยชน์ของภาษาจีน

4. ชอบและสนใจภาษาจีน

5. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง

คำจำกัดความ สภาพการเรียนการสอนภาษาจีน หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในเรื่องนั้นๆ

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตรงกับความคิดเห็นของท่าน

มากที่สุด หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่มากที่สุด

มาก หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่มาก

ปานกลาง หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่ปานกลาง

น้อย หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่น้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่น้อยที่สุด

ประเด็นที่ต้องการสำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร					
1. นักเรียนได้รับการชี้แจงก่อนการเข้าเรียนในแผนการเรียนรู้อาษาจีน ในเรื่องจุดประสงค์ของหลักสูตร					
2. นักเรียนได้รับการชี้แจงก่อนการเข้าเรียนในแผนการเรียนรู้อาษาจีน ในเรื่องวิธีการเรียนการสอน					
3. นักเรียนได้รับการชี้แจงก่อนการเข้าเรียนในแผนการเรียนรู้อาษาจีน ในเรื่องเนื้อหาและกิจกรรม					
4. นักเรียนได้รับการชี้แจงก่อนการเข้าเรียนในแผนการเรียนรู้อาษาจีนในเรื่อง การประเมินผล					
ด้านครูผู้สอน					
1. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการสอนภาษาจีน					
2. ครูได้เตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี					
3. ครูได้กระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียนในการถามแสดงความคิดเห็น					
4. ครูกล่าวชมและให้รางวัลตามความเหมาะสม					
5. ครูได้ใช้สื่อประกอบการสอนเช่น บัตรคำ วิซีดี หรือสื่อวัตกรรมการอื่น ๆ ช่วยในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ					
6. ครูมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน					

ประเด็นที่ต้องการสำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านผู้เรียน					
1. นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีน					
2. นักเรียนมีเจตคติในทางลบต่อการเรียนภาษาจีน					
3. นักเรียนมีเจตคติในทางลบต่อครูผู้สอน					
4. นักเรียนมีความมั่นใจว่าตนเองสามารถเรียนวิชาภาษาจีนได้ดี					
5. นักเรียนคิดว่าภาษาจีนยากเกินไป					
6. นักเรียนคิดว่าภาษาจีนมีประโยชน์ต่ออนาคตของนักเรียน					
7. นักเรียนซักถามครูเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับบทเรียน					
8. นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน					
9. นักเรียนชอบเรียนภาษาจีน					
10. นักเรียนเข้าเรียนวิชาภาษาจีนอย่างสม่ำเสมอ					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
1. ครูจัดกิจกรรมโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้					
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเป็นทั้งผู้ฟังและผู้พูดอย่างกว้างขวาง					
3. นักเรียนฝึกทักษะการใช้ภาษากับครูผู้สอน					
4. นักเรียนฝึกทักษะการใช้ภาษากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
5. ครูได้มอบหมายงานให้นักเรียนได้ค้นคว้าและหาความรู้เพิ่มเติม					
6. กิจกรรมที่ครูจัดส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Activities)					
7. กิจกรรมที่ครูจัดค่อนข้างหลากหลาย					
8. กิจกรรมที่ครูจัดเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน					
9. กิจกรรมนั้นอยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน					
10. กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาในห้องเรียน					

ประเด็นที่ต้องการสำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน					
1. เนื้อหาของแต่ละวิชาได้กำหนดไว้ชัดเจน					
2. เนื้อหาที่สอนเรียงลำดับเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน					
3. เนื้อหาที่สอนครบถ้วนตามที่กำหนดไว้แต่แรก					
4. เนื้อหาวิชาภาษาจีนที่สอนใหม่และทันสมัย					
5. เนื้อหาภาษาจีนที่ครูสอนนักเรียน สัมพันธ์กับชีวิตจริง					
6. เนื้อหาภาษาจีนที่ครูสอนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
7. วิธีการสอนโดยรวมช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดี					
8. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหรือออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน					
9. ครูให้ความสำคัญกันเองกับนักเรียน					
10. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมนอกจากในแบบเรียน					
11. โดยภาพรวมสถานที่เรียนเหมาะสมและพร้อมที่จะให้มีการเรียนการสอน					
12. บรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาเช่น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในห้องเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น					
ด้านการประเมินผล					
1. การประเมินผลส่วนใหญ่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าชัดเจน					
2. การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน					
3. การประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร					
4. การจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีโอกาสประเมินตนเอง					
5. การจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนได้รับประเมินจากเพื่อนเพื่อปรับปรุงและพัฒนา					
6. การวัดผลประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะการนำภาษาจีนไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
7. การประเมินพัฒนาการในการเรียนของผู้เรียนพิจารณาจากผลงานของนักเรียนในหลายด้าน					

ตอนที่ 3 โปรตระปัญหาการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีนในชั้นเรียนที่เหมาะสมประเด็นต่อไปนี้

ปัญหา	ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนที่เหมาะสม
<p>-ด้านหลักสูตร</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>-ด้านหลักสูตร</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>- ด้านครูผู้สอน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>- ด้านครูผู้สอน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>-ด้านผู้เรียน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>-ด้านผู้เรียน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>-ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>-ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ปัญหา	ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนที่เหมาะสม
<p>-ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน (เกี่ยวกับบทเรียน วิธีการจัดการเรียนการสอน บรรยากาศการเรียน).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>-ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน (เกี่ยวกับบทเรียน วิธีการจัดการเรียนการสอน บรรยากาศการเรียน).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>-การประเมินผล</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>-การประเมินผล</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>-อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>-อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ขอขอบคุณ ที่ทำให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
วิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาจีนกลาง เกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนที่เหมาะสม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาอื่นๆและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสัมภาษณ์ทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริงทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางมุขรินทร์ หวง

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หรือเติมข้อความในแต่ละที่ให้สมบูรณ์

1. ชื่อโรงเรียน.....พื้นที่การศึกษาเขต.....
2. เพศ ()ชาย ()หญิง
3. อายุ.....ปี
4. สถานภาพการสมรส
()โสด ()สมรส
()หม้าย ()อื่นๆ(โปรดระบุ).....
5. วุฒิการศึกษาสูงสุด
()ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิชาเอก.....
()ปริญญาตรี สาขาวิชาเอก.....
()ปริญญาโท สาขาวิชาเอก.....
()วุฒิอื่น..... สาขาวิชาเอก.....
6. ท่านรับผิดชอบการสอนวิชา
1.ชั้น
2.ชั้น
3.ชั้น
7. ท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ
8. หน้าที่พิเศษอื่นๆนอกเหนือจากงานสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() อาจารย์ที่ปรึกษา
() อาจารย์ประสานงานด้านภาษาจีน
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 9.ท่านเป็น.....
() คนจีน () คนไทย
() คนไทยเชื้อสายจีน () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านเป็นครูผู้สอนภาษาจีนกลางในสถานะใด.....

- () ข้าราชการ () อัตรากำลัง
- () ครูสอนพิเศษรายชั่วโมง
- () ครูในสังกัดบริษัทที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
- () ครูในโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับสำนักส่งเสริมการเรียนภาษาจีนนานาชาติ (ฮั่นเป่ียน)
- () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลาง

คำจำกัดความ สภาพการเรียนการสอนภาษาจีน หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ในเรื่องนั้นๆ

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตรงกับความคิดเห็นของท่าน

มากที่สุด หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่มากที่สุด

มาก หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่มาก

ปานกลาง หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่ปานกลาง

น้อย หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่น้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติที่เป็นอยู่น้อยที่สุด

ประเด็นที่ต้องการสำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร					
1. ท่านมีความเข้าใจในเรื่อง โครงสร้างของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พ.ศ 2544					
2. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
3. ท่านนำหลักสูตรของสถานศึกษาไปใช้ในการจัดทำแผนการสอนอย่างเป็นระบบ					
4. ท่านกำหนดจุดประสงค์ของวิชาที่สอนไว้ล่วงหน้า					
5. ท่านกำหนดวิธีการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา					
6. ท่านจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยการเลือกสื่อ อุปกรณ์ สอดคล้องตามหลักสูตรสถานศึกษา					
7. ท่านจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยจัดกิจกรรม สอดคล้องตามหลักสูตรสถานศึกษา					
8. ท่านปฏิบัติตามขั้นตอนการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา					
ด้านครูผู้สอน					
1. ท่านมีความรู้ความสามารถในการสอนภาษาจีน					
2. ท่านกระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียนในการแสดงความคิดเห็น โดยมีการกล่าวชมหรือให้รางวัล					

ประเด็นที่ต้องการสำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ท่านใช้สื่อประกอบการสอน เช่น บัตรคำ วีซีดี หรือสื่อนวัตกรรมอื่นๆในการสอน					
4. ท่านจัดกิจกรรมซึ่งทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน					
5. ท่านมีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน					
6. ท่านมีเจตคติที่ดีต่อการสอน					
7. ท่านเห็นว่าชั่วโมงสอนภาษาจีนต่อสัปดาห์ของท่านค่อนข้างมาก					
8. ท่านมีภาระหน้าที่อื่นๆที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียน นอกเหนือจากงานสอนภาษาจีนเช่น การเป็นครูประจำชั้น การสอนวิชาอื่นๆ ฯลฯ					
ด้านผู้เรียน					
1.ท่านเห็นว่าผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนน้อย					
2. ท่านเห็นว่าผู้เรียนมีเจตคติในทางลบต่อการเรียนภาษาจีน					
3. ท่านเห็นว่าผู้เรียนมีเจตคติในทางลบต่อท่าน					
4. ท่านเห็นว่าผู้เรียนไม่สนใจเรียนเท่าที่ควร					
5. ท่านเห็นว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และมีกำลังใจที่จะเรียนวิชาภาษาจีน					
6.ท่านเห็นว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและตั้งใจเรียน					
7. ท่านเห็นว่าผู้เรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน					
8.ท่านเห็นว่าผู้เรียนชอบเรียนภาษาจีน					

ประเด็นที่ต้องการสำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
1. ท่านจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้					
2. ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยเป็นทั้งผู้ฟังและผู้พูดอย่างกว้างขวาง					
3. นักเรียนฝึกทักษะการใช้ภาษากับครู					
4. นักเรียนฝึกทักษะการใช้ภาษากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
5. ท่านจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการค้นคว้า					
6. ท่านจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Activities)					
7. ท่านจัดกิจกรรมที่หลากหลายประกอบการเรียนการสอน					
8. ท่านจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน					
9. กิจกรรมนั้นอยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน					
10. กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาในห้องเรียน					
ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน					
1. ท่านกำหนดเนื้อหาของวิชาที่สอนไว้ชัดเจน					
2. เนื้อหาที่ท่านสอนเรียงลำดับเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน					
3. เนื้อหาที่ท่านสอนครบถ้วนตามที่กำหนดไว้แต่แรก					
4. เนื้อหาแต่ละวิชาที่ท่านสอนใหม่และทันสมัย					
5. เนื้อหาส่วนใหญ่ตรงตามเค้าโครงที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์รายวิชา					

ตอนที่ 3 โปรแกรมปัญหาการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นที่ต้องการสำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. เนื้อหาภาษาจีนที่ท่านสอนนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
7. ท่านเห็นว่าวิธีการสอนโดยรวมของท่านช่วยนักเรียนให้เข้าใจบทเรียนได้ดี					
8. ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหรือออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน					
9. ท่านให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมนอกจากในแบบเรียน					
10. ท่านเห็นว่านักเรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป					
11. ท่านเห็นว่าโดยภาพรวมสถานที่เรียนเหมาะสมและพร้อมที่จะให้มีการเรียนการสอน					
12. ท่านเห็นว่าบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในห้องเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น					
ด้านการประเมินผล					
1. ท่านกำหนดการประเมินผลไว้ล่วงหน้า					
2. ท่านประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน					
3. ท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนประเมินตนเอง					
4. ท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับการประเมินจากเพื่อนเพื่อปรับปรุงและพัฒนา					
5. ท่านสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลหลากหลาย					
6. ท่านวัดผลประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะการนำภาษาจีนไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
7. ท่านประเมินพัฒนาการในการเรียนของผู้เรียนจากผลงานของผู้เรียนหลายด้าน					

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. นายณัฐชัย ชัยปรารธนา
ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ รัชดาฯ
2. นางนพวัล วรสูตร
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสตรีวิทยา 2
3. นางอัจฉรา วงศ์ช่างหล่อ
ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางมุขรินทร์ หวง
วัน เดือน ปีเกิด	29 กรกฎาคม 2516
สถานที่เกิด	นนทบุรี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง(2533-2537) ศิลปศาสตรบัณฑิต(ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์(2534-2538) ศิลปศาสตรบัณฑิต(ภาษาจีน) ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง)
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้จัดการฝ่ายวิชาการ(แผนกภาษาจีน) บริษัท Bright Future International (Thailand) จำกัด